

3 | 2019

duševné

REVUE PRE TEÓRIU A PRAX
V OBLASTI DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA
| ŠTVRTROČNÍK | **ROČNÍK XXIII**

INTELLECTUAL PROPERTY | GEISTIGES EIGENTUM | LA PROPRIÉTÉ INTELLECTUELLE

vlastníctvo

ÚRAD PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ISSN 1339-5564

časopis DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO v roku 2019

● ● ● ● ● ● ● ● v tlačenej aj Adobe PDF verzii

Úrad priemyselného vlastníctva SR aj v ďalšom kalendárnom roku vychádza čitateľom v ústrety a bude vydávať časopis *Duševné vlastníctvo* v tlačenej aj v elektronickej verzii.

Tlačené periodikum bude predplatiteľom distribuované poštou, cena jedného čísla bude **4,50 €**, cena ročného predplatného bude **18 €** + poštovné. Odberateľom bude účtované poštovné podľa platného cenníka Slovenskej pošty.

Elektronické periodikum bude predplatiteľom distribuované v PDF formáte, cena jedného čísla bude **3,50 €**, cena ročného predplatného bude **14 €**.

Online objednávka: <http://www.upv.sk/?on-line-objednavka-casopisu-dusevne-vlastnictvo>

Pokyny pre autorov

Časopis *Duševné vlastníctvo* je špecializovaným odborným recenzovaným časopisom, ktorý je zameraný na problematiku teórie a praxe duševného vlastníctva. Časopis vychádza štyrikrát do roka.

Zaslané príspevky v rubrike *Štúdie* sú anonymne posudzované dvomi nezávislými recenzentmi a konečné rozhodnutie o publikácii všetkých zaslaných príspevkov je v kompetencii redakčnej rady. Orientačný čas recenzie je jeden mesiac. Články prechádzajú jazykovou korektúrou.

Uzavierka pre prijímanie *Štúdií* do časopisu má tieto pravidlá: do 15. januára sa prijímajú príspevky, ktoré budú uverejnené v 1. čísle; do 15. marca sa prijímajú príspevky, ktoré budú uverejnené v druhom čísle; do 15. júna sa prijímajú príspevky, ktoré budú uverejnené v 3. čísle a do 15. septembra sa prijímajú príspevky uverejnené v 4. čísle.

Príspevky do rubriky *Informácie* je možné posielat' priebežne, pričom budú uverejnené v najbližšom čísle.

Časopis *Duševné vlastníctvo* aktuálne prijíma autorské príspevky na rok 2019. Prosíme autorov o dodržiavanie nasledujúcich požiadaviek:

1. Rukopis zasielajte na casopisDV@indprop.gov.sk. Vzor úpravy príspevkov je k dispozícii na rovnakej adrese na požiadanie.
2. Odporúčaný rozsah strán *Štúdie* je 10 až 30 normostrán, v rubrike *Informácie* je odporúčaný rozsah 5 až 10 normostrán.
3. K autorskému článku je potrebné pripojiť abstrakt (10 až 20 riadkov) a kľúčové slová (5 až 8) v slovenskom aj anglickom jazyku.
4. Pod názov článku uveďte meno, zaradenie, pracovisko, presnú adresu a emailový kontakt na autora.
5. Odkazy (citácie, parafrázy) na literatúru uvádzajte v poznámke pod čiarou. Na konci článku uveďte zoznam literatúry. Komentáre v texte sa uvádzajú rovnako v poznámke pod čiarou.
6. Významné pasáže v texte zvýraznite hrubým písmom (boldom). V záujme prehľadnosti je vhodné členiť články do kapitol.
7. Nevyžiadané rukopisy sa autorom nevracajú späť.
8. Autorský rukopis je v prípade uverejnenia v časopise honorovaný.

Detailné informácie ohľadne publikačného procesu, štruktúry, formálnych náležitostí príspevkov, recenzného konania a autorských práv sú dostupné na vyžiadanie na emailovej adrese casopisDV@indprop.gov.sk

Duševné vlastníctvo – aktívum budúcnosti!

Inovácie sú hlavnou témou desaťročnej stratégie „Európa 2020“ zameranej na rast, ktorú prijala Európska únia s cieľom vytvoriť konkurencieschopnejšie hospodárstvo s vyššou zamestnanosťou. Dosiahnutie tohto cieľa závisí od viacerých rozdielných faktorov, ale účinný systém práv duševného vlastníctva je bezpochyby jedným z najdôležitejších, vzhľadom na schopnosť duševného vlastníctva podnecovať tvorivosť a inovácie naprieč celou ekonomikou.

Inovatívne malé a stredné podniky predstavujú budúcnosť európskeho hospodárstva a mnohé z nich sa stávajú priemyselnými lídrami zajtrajška. V porovnaní s ostatnými podnikmi ich úspech často pramení z investovania do inovácie a duševného vlastníctva a k ich rastu zvyčajne patrí medzinárodný rozvoj. Malé podniky si vďaka právam duševného vlastníctva môžu zvýšiť výnosy, získať licencie na technológie, uzatvoriť dohody o spolupráci a prilákať investorov. O ochranu práv duševného vlastníctva sa môžu oprieť aj na zahraničných trhoch, aby tam mohli šíriť svoje aktivity a konkurovať veľkým etablovaným podnikom.

Exaktné vplyv duševného vlastníctva na rast európskych malých a stredných podnikov pravidelne demonštrujú štúdie Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo a Európskeho patentového úradu. Či už ide o technické riešenia, dizajny alebo ochranné známky, firmy, ktoré ich vlastní, sú na trhoch vo vyššej miere konku-

rencieschopnejšie, lepšie odolávajú krízam, tvoria nové pracovné miesta a je pravdepodobnejšie, že sa stanú rýchlorastúcimi podnikmi. A v neposlednom rade, odvetvia intenzívne využívajúce práva duševného vlastníctva vyplácajú výrazne vyššie mzdy ako iné odvetvia.

Vážení čitatelia, opäť sa venujeme dôležitým a prierezovým témam, ktoré sú dôkazom toho, že duševné vlastníctvo vzniká denne v každom odvetví a je dôležité si ho včas a strategicky ochrániť, čo posunie náš nápad na vyššiu úroveň a definuje jeho podstatu. Verím, že sme nasledujúce strany naplnili obsahom pre vás prínosným a že vám naďalej ponúkame kvalitné informácie z oblasti duševného vlastníctva.

Mgr. Lucia Spišáková, PhD.
výkonná redaktorka
časopisu Duševné vlastníctvo

Z galérie tvorcov:

Otec a syn Kojnokovci

s. 37

Foto: archív Kojnok

3 Editoriál <i>(Spišiaková, L.)</i>	29 Absolútne dôvody zamietnutia ochrannnej známky <i>(Šramota, F.)</i>	54 Z rozhodnutí Súdneho dvora EÚ
6 Princíp vyčerpania práva v práve duševného vlastníctva v Európskej únii s dôrazom na práva k dizajnom <i>(Sláviková Geržová, R.)</i>	34 Aktuálne z autorského práva <i>(Bednárík, R., Slovák, J.)</i>	57 Správy z ÚPV SR
18 Čiastočná priorita v praxi Európskeho patentového úradu <i>(Mihálová, V.)</i>	37 Z galérie tvorcov: Otec a syn Kojnokovci <i>(Spišiaková, L.)</i>	59 Správy z WIPO
22 Informácie z 12. zasadnutia pracovnej skupiny pre Zmluvu o patentovej spolupráci (PCT) <i>(Hladká, L.)</i>	39 Spektrum dobrých nápadov a riešení	62 Správy z EPO
25 Prediagnostika priemyselných práv <i>(Rešutíková, J.)</i>	44 Zaujalo nás	64 Správy z EUIPO
	50 Finančná správa SR	67 Nové publikácie
	51 Z rozhodnutí ÚPV SR	68 Z obsahov vybraných časopisov

OBSAH ▲ ▼ CONTENTS

3 Editorial <i>(Spišiaková, L.)</i>	29 Absolute Grounds for Refusal of Trade Mark Registration <i>(Šramota, F.)</i>	54 Issues from Decisions of the Court of Justice of the EU
6 The Principle of Exhaustion of Intellectual Property Rights in the European Union with an Emphasis on the Design Rights <i>(Sláviková Geržová, R.)</i>	34 Currently from Copyright <i>(Bednárík, R., Slovák, J.)</i>	57 News from the IPO SR
18 Partial Priority Right in Practice of the European Patent Office <i>(Mihálová, V.)</i>	37 From the Gallery of Creators: Father and Son Kojnoks <i>(Spišiaková, L.)</i>	59 News from the WIPO
22 Information from the Twelfth Session of the PCT Working Group <i>(Hladká, L.)</i>	39 Spectrum of Useful Ideas and Solutions	62 News from the EPO
25 Pre-diagnosis of Industrial Property Rights <i>(Rešutíková, J.)</i>	44 Story that Caught Our Eye	64 News from the EUIPO
	50 Financial Administration of the SR	67 New Publications
	51 Issues from Decisions of the IPO SR	68 Tables of Contents of Selected Journals

Princíp vyčerpania práva v práve duševného vlastníctva v Európskej únii s dôrazom na práva k dizajnom

The Principle of Exhaustion of Intellectual Property Rights in the European Union with an Emphasis on Design Rights

Radoslava SLÁVIKOVÁ GERŽOVÁ¹

ABSTRAKT

Princíp vyčerpania práva v práve duševného vlastníctva v Európskej únii je originálnym konceptom Súdneho dvora Európskej únie. Článok analyzuje vývoj a niektoré rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie s cieľom pochopiť tento inštitút a jeho vplyv na voľný pohyb tovarov a služieb v Európskej únii a na legislatívu pri harmonizácii a unifikácii právnych predpisov v oblasti práva duševného vlastníctva. Jednoznačne najväčšou výzvou pre systém práva duševného vlastníctva je neustála schopnosť reagovať na požiadavky spoločnosti charakterizovanej nástupom digitálnej éry, v rámci vývinu ktorej sa objavujú stále ďalšie otázky a problémy pri uplatňovaní tradičných koncepcií práva duševného vlastníctva. Tento fakt prispieva k tomu, že spracovanie témy vyčerpania práva v práve duševného vlastníctva je veľmi aktuálne a významom článku je skompletizovanie vývoja tohto princípu v Európskej únii, najmä s ohľadom na tento princíp vo vzťahu k dizajnom.

ABSTRACT

The principle of exhaustion of intellectual property rights in the European Union is an original concept of the Court of Justice of the European Union. This paper analyses the development and some of the decisions of the Court of Justice of the European Union with the aim of understanding this doctrine and how it affects the free movement of goods and services in the European Union, and how it affects legislation in respect of the harmonisation and unification of intellectual property laws. The single greatest challenge for the system of intellectual property law is the constant ability to respond to the needs of society with the advent of the digital age, the continued advancement of which raises further questions and presents ongoing problems in the application of traditional concepts of intellectual property law. That makes the subject of exhaustion of intellectual property rights very relevant, and the purpose of this paper is to summarise the development of this principle in the European Union, especially with regard to this principle in relation to designs.

Kľúčové slová

vyčerpanie práva, voľný pohyb tovaru a služieb, princíp teritoriality, ochranná známka, dizajn

Keywords

exhaustion of rights; free movement of goods and services; principle of territoriality; trade mark; design

¹ JUDr. Radoslava Sláviková Geržová, PhD., e-mail: radka@futej.sk, advokátka a partnerka advokátskej kancelárie Futej and Partners, zároveň pôsobí ako sprostredkovateľ a rozhodca pre riešenie kolektívnych sporov určený Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Úvod

Princíp vyčerpania práva v práve duševného vlastníctva z pohľadu práva Európskej únie (ďalej len ako „EÚ“) sa javí ako jeden zo základných princípov európskej integrácie, ktorá je založená na voľnom pohybe tovaru a služieb. Voľný pohyb tovaru a služieb je v podstate najzásadnejšou výhodou integračného procesu. Na tejto zásade je postavený princíp vyčerpania práv a jej základom je Zmluva o fungovaní Európskej únie.²

Základom pre definovanie princípu vyčerpania práv sú články 34 až 35 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,³ podľa ktorých sa zakazujú množstevné obmedzenia dovozu a vývozu medzi členskými štátmi a opatrenia s rovnocenným účinkom. Uvedené znamenajú, že zákaz sa vzťahuje nielen na množstevné obmedzenia, ale aj na opatrenia s rovnocenným účinkom, pričom za týmto vágnym pojmom sa skrýva priestor pre vlastné obchodné politiky štátov.⁴

Definíciu opatrenia s rovnocenným účinkom zaviedol Súdny dvor Európskej únie⁵ svojím rozsudkom vo veci *Dassonville*.⁶ Podstatou sporu bolo, že belgické zákony zakazovali predaj škótskej whisky bez osvedčenia o pravosti krajiny pôvodu. Pán Dassonville preto dovážal škótsku whisky z Francúzska, kde obdobná legislatíva neplatila. Samozrejme jeho argumentom bolo, že v prípade belgickej legislatívy ide o opatrenie s rovnocenným účinkom v zmysle 34 až 35 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. SDEÚ zdôraznil, že pre dovozcu, ktorý nakupuje tovar od distribútora z inej členskej krajiny, je náročnejšie získať osvedčenie o pravosti pôvodu, a preto požiadavka belgickej legislatívy predstavuje obmedzenie voľného pohybu tovaru. SDEÚ zdôraznil, že: „všetky obchodné pravidlá upravené právom členských štátov, ktoré priamo alebo nepriamo, skutočne alebo aj potenciálne bránia obchodu medzi členskými štátmi, je nutné považovať za opatrenia majúce rovnocenný účinok ako kvantitatívne obmedzenia.“⁷ V zásade ide teda o široko poňatý koncept, ktorý zahŕňa opatrenia diskriminujúce zahraničný tovar, ako aj opatrenia, ktoré do-

padajú na domáci a zahraničný tovar a vedú k obmedzeniu obchodu na vnútornom trhu. Tieto opatrenia nesmú byť nástrojom svojoľnej diskriminácie. V rozpore s právom EÚ môžu byť diskriminačné opatrenia, ako aj na prvý pohľad nediskriminačné, ktoré síce nediskriminujú dovozy, ale priamo spôsobujú zníženie objemu dovážaných výrobkov. Výsledkom princípu je, že pokiaľ sa výrobok legálne predáva v jednom členskom štáte, musí existovať možnosť pre tento výrobok voľne sa pohybovať aj v ostatných členských štátoch EÚ, a to nezávisle od toho, či je v súlade s pravidlami prijatými ostatnými členskými štátmi. Táto doktrína bola definitívne potvrdená v rozsudku SDEÚ *Cassis de Dijon*⁸, ktorý je známy ako zásada vzájomného uznávania legislatívy.⁹ Táto zásada zakotvuje možnosť obmedziť voľný pohyb tovaru v prípade všeobecného záujmu, ktorým môže byť napr. ochrana životného prostredia, spotrebiteľa alebo aj kultúry. Obmedzenie je však možné iba v prípade zachovania podmienky nediskriminácie a proporcionality, preto technické a obchodné normy musia byť vždy rovnako aplikované na domáci tovar, ako aj tovar zo zahraničia. Obmedzenia môžu byť uznané ako legitímna prekážka obchodu len v prípade, že sú nevyhnutné na zabezpečenie nevyhnutných požiadaviek a slúžia účelom verejného záujmu. Tento účel musí byť taký závažný, že odôvodní potlačenie zásady voľného pohybu tovaru. Právne úkony teda z výlučných práv duševného vlastníctva nemôžu obstať, pokiaľ nie sú odôvodnené podľa článku 36 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, kde sa uvádzajú dôvody prípustné pre obmedzenia vývozu a dovozu tovaru.¹⁰

Opatrenia s rovnocenným účinkom možno rozlíšiť:

- opatrenia zamerané výhradne na dovážané výrobky, ktoré spôsobujú otvorenú diskrimináciu (napr. dovozné povolenia);
- opatrenia, ktoré sa síce vzťahujú na domáce, ako aj dovážané výrobky, ale v praxi majú reštriktívnejšie účinky na dovoz (údaj o pôvode, požiadavka, aby mal dovozca v členskom štáte obchodné zas-

túpenie). Opatrenia aj napriek tomu, že sú aplikovateľné bez ohľadu na pôvod výrobku, pôsobia ako prekážka, pokiaľ tým vznikajú výrobcovi v krajine pôvodu alebo dovozcom vyššie náklady, čím domáci výrobcovia získavajú konkurenčnú výhodu;

- opatrenia, ktoré sa síce vzťahujú na domáce aj dovezené výrobky, ale sú neúmerne sledovanému cieľu (ochrana spotrebiteľa a ochrana zdravia).¹¹

Bežnému spotrebiteľovi sa javí ako prirodzené, že v prípade kúpy akéhokoľvek predmetu môže s týmto predmetom voľne nakladať, čo však vzhľadom na práva duševného vlastníctva nie je vždy úplne možné. Je nutné si však uvedomiť, že pokiaľ by nositeľ práv duševného vlastníctva mohol naďalej do „života“ týchto predmetov zasahovať, mal by v rukách nástroj na obmedzenia dovozu a vývozu. Práve preto sa v praxi vyvinula doktrína vyčerpania práva ako nástroj protisúťažného správania sa.

„... právo majiteľa predmetu duševného vlastníctva udeľovať súhlas na verejné rozširovanie originálu diela alebo jeho rozmnoženiny predajom alebo inou formou prevodu vlastníckeho práva sa vyčerpá prvým oprávneným predajom alebo inou formou prevodu vlastníckeho práva k príslušnému predmetu práva duševného vlastníctva...“,¹² takto definuje profesor Vojčík v najvšeobecnejšej rovine jeden z najpríznačnejších obsahových prvkov práva duševného vlastníctva, ktorý sa aplikuje na väčšinu jeho predmetov – princíp vyčerpania práva. Podstata tohto princípu spočíva teda v tom, že hneď, ako je výrobok uvedený na trh oprávneným vlastníkom alebo s jeho súhlasom, dôjde k vyčerpaniu niektorých jeho práv k duševnému vlastníctvu a tento výrobok môže byť následne voľne distribuovaný bez jeho súhlasu. V praxi to znamená, že „princíp vyčerpania nie je nič iné ako vyjadrenie jednoduchéj právnej myšlienky, kedy pravý výrobok bol umiestnený na trh, jeho následná distribúcia nemôže byť limitovaná.“¹³

2 Zmluva o fungovaní Európskej únie, konsolidované znenie uverejnené 7. 6. 2016 v Úradnom vestníku EÚ – C202/47 (ďalej len „Zmluva o fungovaní Európskej únie“); pojem Zmluva o fungovaní Európskej únie je používaný aj v skorších termínoch vo významoch, ako sú „Zmluva o založení Európskeho spoločenstva“ alebo „Zmluva o Európskej únii“.

3 Pôvodne články 28 a 30 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

4 SVOBODA, P. 2001. *Vliv autorskoprávní territoriality na vývoj evropského práva*. s. 33.

5 Súdny dvor Európskej únie (ďalej aj ako „SDEÚ“); pojem SDEÚ je používaný aj v skoršom názve do 30. novembra 2009, a to je Súdny dvor Európskych spoločenstiev.

6 Rozsudok SDEÚ z 11. 7. 1974 vo veci *Procureur du Roi v Benoît a Gustave Dassonville* (ďalej len „Dassonville“), C-8/74.

7 Ibidem, ods. 5, vlastný preklad.

8 Rozsudok SDEÚ z 20. 2. 1979 vo veci *Rewe-Zentral v Bundesmonopolverwaltung* (ďalej len „Cassis de Dijon“), C-120/78.

9 NORMAN, H. 2011. *Intellectual Property Law*. s. 409, preložené.

10 KRÁLÍK, A. 2003. *Voľný pohyb tovaru*.

11 Ibidem.

12 VOJČÍK, P. a kol. 2012. *Právo duševného vlastníctva*. s. 141.

13 BEIER, F.K. 1970. *Territoriality of Trademark Law and International trade*, 1 II C, 48, 57, preložené.

1 Princíp teritoriality duševného vlastníctva

Pre duševné vlastníctvo je typické uplatňovanie princípu teritoriality.¹⁴ Princíp teritoriality znamená, že práva duševného vlastníctva sú chránené na takom území, kde im je táto ochrana vyslovene priznaná. V tomto zmysle treba chápať aj princíp vyčerpania práv. Jednoducho povedané, je potrebné preukázať, na akom území dochádza k oslabeniu výkonu práv uvedením výrobkov na konkrétnom trhu. Pokiaľ uvedie majiteľ, resp. držiteľ práva duševného vlastníctva na trh v rámci jedného štátu výrobky, neznamená to, že k vyčerpaniu práva dochádza iba na území tohto štátu. Záleží na prístupe k ochrane duševného vlastníctva v jednotlivých štátoch. Pokiaľ kladie daný štát veľký dôraz na ochranu duševného vlastníctva, bude tento štát pravdepodobne uplatňovať národný princíp duševného vlastníctva. Pokiaľ však táto ochrana nie je pre daný štát výhodná, môže tento štát uplatňovať aj medzinárodný princíp vyčerpania práv.¹⁵

Je dôležité si uvedomiť, že princíp teritoriality nie je pri práve duševného vlastníctva ničím výnimočným. Územie každého štátu je jedným z hlavných faktorov na určenie pôsobnosti akejkoľvek právnej normy a právomoci štátnych orgánov. Tento princíp je však vyzdvihovaný práve pri práve duševného vlastníctva v súvislosti z potenciálnou ubikvitou nehmotných statkov, ktoré sú výsledkom duševnej činnosti. Ubikvita, teda ich všadeprítomnosť, sa prejavuje najmä pri ich špeciálnej povahe, a to je nemožnosť vylúčiť ich zo spotreby.¹⁶

Práva z duševného vlastníctva sú vždy chránené určitým právnym poriadkom, ktorý im udelil ochranu. Každý právny poriadok je platný a účinný vždy na určitom území a je preto logické, že tieto práva sú spájané s určitým územím. Z toho následne logicky vyplýva, že ochrana duševného vlastníctva sa môže na rôznych územiach odlišovať a môže prísť k stretu ochrany duševného vlastníctva a slobody voľného pohybu tovaru a služieb, na ktorej koncepcii je EÚ postavená. Môžeme si predstaviť situáciu, keď je určité právo chránené na území Slovenskej republiky ako autorské právo, ale napr. v Nemecku by malo charakter ochrany patentu. V takomto prípade by

napr. obchodná spoločnosť A mohla dovážať tovar na Slovensko, chránený patentom v Nemecku, kde by ich obratom kúpila spoločnosť B a predala spoločnosti C späť do Nemecka. Následne potom vyvstáva otázka, či môže spoločnosť A zakázať spoločnosti C dovoz z iného členského štátu. Ak by sme pripustili, že daná situácia je možná, potom by išlo o opatrenie, ktoré je schopné narušiť jednotný trh EÚ a je v rozpore s rozhodnutím *Dassonville*. Motiváciou nositeľov práv duševného vlastníctva je maximalizácia zisku. Táto situácia však vedie k cenovej diskriminácii, ktorá je schopná narušiť paralelné dovozy, a teda aj jednotný trh. Paralelný dovoz je dovoz tovaru, ktorý bol legálne vyrobený a uvedený na trh v jednom štáte, do iného štátu, kde je tak tiež chránený právom duševného vlastníctva. Súbežný dovozca generuje zisk kvôli rozdielu v cenách na jednotlivých trhoch a tlačí tým na zjednocovanie cien na medzinárodnej úrovni. Určitým spôsobom môže pri paralelných dovozoch dochádzať k nekalej súťaži, keď paralelný dovozca môže využívať know-how, ochranné známky, prípadne goodwill pôvodného držiteľa práva duševného vlastníctva. Z tohto dôvodu nositelia práv duševného vlastníctva považujú paralelných dovozcov za čiernych pasažierov na ich výskume, marketingu a vôbec celej distribučnej sieti. Zástancovia paralelných dovozov naopak zdôrazňujú, že len odstraňujú nespravodlivú cenovú diskrimináciu.¹⁷

Princíp vyčerpania práva sa uplatňuje v troch základných teritoriálnych formách, ktoré zároveň určujú hranice súbežných dovozov; ide o národný, regionálny a medzinárodný princíp vyčerpania práv.

1.2 Národný princíp vyčerpania práv

Tento princíp je najpriateľnejší pre majiteľov práv duševného vlastníctva. V praxi tento princíp znamená, že právo duševného vlastníctva sa vyčerpá len vo vzťahu k výrobku, ktorý bol so súhlasom majiteľa práva duševného vlastníctva po prvýkrát uvedený na trh v štáte, ktorý uplatňuje národný koncept vyčerpania práv. Tento systém bol uplatňovaný aj v Slovenskej republike, ale vstupom do Európskej únie sa začal aj

u nás uplatňovať komunitárny koncept vyčerpania práv. Podľa tejto doktríny je právo z duševného vlastníctva vyčerpané len vo vzťahu k výrobkom, ktoré majiteľ práva alebo iná osoba s jeho súhlasom prvýkrát uviedli na trh v štáte, ktorého právny poriadok stojí na národnom princípe vyčerpania práva.

Je prirodzené, že tento princíp je presadzovaný majiteľmi práv duševného vlastníctva, pretože im poskytuje najvyššiu mieru ochrany, a títo majitelia sa môžu účinne brániť proti paralelným dovozom. Tento princíp je však konzervatívny a je len prirodzené, že na princípoch EÚ nemôže v súčasnosti obstáť. Napriek tejto skutočnosti, kedy je v súčasnosti za najvyššiu výhodu existencie EÚ považovaný voľný pohyb tovaru a služieb, existuje legislatíva EÚ, ktorá môže navodiť dojem, že „zavádza“ národný koncept vyčerpania práv. Táto možnosť je daná nesystematickou harmonizáciou, resp. zjednotením predpisov EÚ je totiž možné iba do určitej miery odstrániť rozpor medzi právami duševného vlastníctva a voľným pohybom tovaru. Typickým príkladom je napr. doba ochrany autorského diela po smrti autora. Už zrušená smernica o zosúladiení lehoty ochrany autorského práva a niektorých príbuzných práv¹⁸ zakotvila dobu ochrany autorských diel 70 rokov po smrti autora. Harmonizáciou sa podarilo zjednotiť dĺžku ochrany, ale podstatu stretu sa odstrániť nepodarilo. Tá je evidentná práve pri jeho podstate, kde sa národný princíp „zakladá“ v rámci regionálneho princípu EÚ judikatúrou SDEÚ odvolávajú sa na odôvodnenú ochranu priemyselného a obchodného vlastníctva.

Príkladom je napr. prípad trestného konania proti pánovi Titusovi Alexandrovi Jochenovi Donnerovi v Nemecku.¹⁹ Základom sporu bolo, že pán Donner, nemecký občan, bol konateľom talianskej spoločnosti, ktorá dovážala do Nemecka nábytok chránený ako diela úžitkového umenia v Nemecku. V Taliansku ale neboli tieto predmety chránené autorským právom, resp. ich ochrana nebola vymožiteľná. Talianska spoločnosť, v ktorej bol pán Donner konateľom, predávala rozmnoženie chránených diel v Nemecku. Rozširovanie rozmnoženín autorských diel podľa nemeckého právneho poriadku vyžaduje prevod vlastníckeho práva

14 BOHÁČEK, M. – JAKL, L., 2003. *Právo duševného vlastníctví*. s. 25.

15 AMMAN, J. 1999. *Intellectual property rights and Parallel imports. Legal issues of economic integration*. s. 94, preložené.

16 RUBÍ PUIG, A. 2013. *Copyright Exhaustion Rationales and Used Software: A Law and Economics Approach to Oracle v. UsedSoft*. 4 (2013) JIPITEC. str. 162 – 163.

17 KADRNOŽKA, J., 2016. *Vyčerpaní práv z duševního vlastnictví na vnitřním trhu EU se zaměřením na autorská a související práva*. str. 20.

18 Smernica Rady 93/98/EHS z 23. 10. 1993 o zosúladiení lehoty ochrany autorského práva a niektorých príbuzných práv (ďalej len „smernica o zosúladiení lehoty ochrany autorského práva a niektorých príbuzných práv“).

19 Rozsudok SDEÚ z 21. 6. 2012, ktorý súvisí s trestným konaním proti Titusovi Alexandrovi Jochenovi Donnerovi, C-5/2001.

k predmetu kúpy a zároveň prevod práva disponovať priamo vecou z predávajúceho na kupujúceho. V danej veci došlo k prevodu vlastníckeho práva z predávajúceho na kupujúceho v Taliansku podľa talianskeho práva. Zmena dispozičného práva však nastala až pri odovzdaní tovaru kupujúcemu a po zaplatení kúpnej ceny v Nemecku. Preto nebolo relevantné, do akej miery boli bytové zariadenia v Taliansku chránené autorským právom. Nemecký súd uviedol, že obmedzenie voľného pohybu tovaru, ktoré vyplýva z vnútroštátnych noriem autorského práva, je odôvodnené ochranou priemyselného a obchodného vlastníctva. SDEÚ konštatoval, že uplatnenie takých predpisov, o ktoré ide vo veci samej, môže byť považované za nevyhnutné na ochranu osobitného predmetu autorského práva, ktoré priznáva najmä výhradné právo na využívanie diela. Obmedzenie voľného pohybu tovaru, ktoré z neho vyplýva, je teda odôvodnené a je primerané sledovanému legitímnemu cieľu za takých okolností ako vo veci samej, keď sa obvinený úmyselne alebo prinajmenšom vedome zapojil do operácií, ktoré viedli k verejnému rozširovaniu diel chránených na území členského štátu, v ktorom autor požíval plnú ochranu, čím došlo k zásahu do výhradného práva držiteľa tohto práva.²⁰

Práve na tomto prípade je evidentné, ako sa dá národný princíp presadiť aj v rámci tak silného komunitárneho princípu, ako je EÚ. Stačí, ak je umiestnenie tovaru definované rozdielne v jednotlivých štátoch EÚ, napr. ako v Nemecku, keď sa na šírenie podľa nemeckého právneho poriadku vyžaduje prevod vlastníckeho práva k predmetu kúpy, ako aj prevod práva disponovať vecou z predávajúceho na kupujúceho, a podľa nášho názoru sa popiera princíp regionálnej doktríny.

Z uvedeného je zjavné, že harmonizácia rieši problémy teritoriality len čiastkovo a podľa názoru viacerých odborníkov, s ktorým sa stotožňujeme, môže problémy prehĺbovať. Z hľadiska ochrany je totiž irelevantné, aká úroveň ochrany je dosiahnutá, hlavné je, že úroveň harmonizácie je všade rovnaká.²¹

Niektoré problémy sú so samotným pojmom teritoriality práv z duševného vlast-

níctva tak späté, že ich harmonizácia nedokáže odstrániť, napr. prípad, keď obdobný dizajn, resp. ochranná známka sú chránené vnútroštátnym právom viacerých členských štátov a ich majiteľom sú viaceré osoby. V členských krajinách môže byť zaručený obdobný rozsah ochrany, ale pokiaľ bude dovolený dovoz tovaru, ktorý v sebe zahŕňa dovoz tovaru chránený takouto národnou ochrannou známkou alebo dizajnom, táto situácia vyústi k zmätku spotrebiteľov. Účinným spôsobom môže byť na rozdiel od harmonizácie vyšší stupeň ochrany, a tou je unifikácia. Jednotná ochranná známka, dizajn alebo aj patent sú tým správnym riešením. V súčasnosti si ale môžu majitelia práv z duševného vlastníctva zvoliť, či dajú prednosť komunitárnej ochrane alebo národnej. Aj súčasný unifikačný systém je skôr alternatívou, a teda v súčasnosti nie je možné odstrániť všetky konflikty stretu medzi ochranou duševného vlastníctva a voľným pohybom tovaru.²²

S týmto názorom, čo ako hraničným, sa v prípade práv duševného vlastníctva stotožňujeme. Ak je totiž účelom EÚ voľný pohyb tovarov a služieb, neustále výnimky v mene tohto princípu môžu byť skôr jeho brzdou. Rozsudok SDEÚ vo veci *Cassis de Dijon* vytvoril doktrínu kategorickej požiadavky, ktorá takéto správanie ospravedlňuje (výnimky zo zákazu dovozu, ak sú ospravedlnené odôvodnenou ochranou priemyselného vlastníctva), pokiaľ je vhodné, proporcionálne svojmu účelu a nezasahuje do už harmonizovanej oblasti práva.

Národný princíp vyčerpania práva je v kontexte s cenou výrobku najmenej výhodný pre spotrebiteľov, a to logicky z dôvodu zvýšených cien. Podľa ekonomickej teórie môže byť spoločenský blahobyt zvýšený pomocou cenovej diskriminácie.²³ Cenová diskriminácia dovozuje výrobcovi predat' tovar za nižšiu cenu aj ľuďom, ktorí by si ho neboli schopní kúpiť v pôvodnej cene. Cenová diskriminácia preto môže viesť k zvýšeniu objemu výroby, keďže výrobca môže ešte dosiahnuť zisk aj z trhu s nižšou hladinou cien.²⁴ Za zmienku potom stojí skutočnosť, či národný princíp, ktorý zvyšuje ceny tovarov, nemá miesto v štátoch s vyšším hrubým domácim produktom. Vníname túto teóriu ako jednu z hypotéz národného princípu vyčerpania, ale vzhľadom na skutočnosť, že dané by viedlo

k priepastnému rozdielu cien v jednotlivých krajinách, sa s ňou nestotožňujeme.

1.3 Komunitárny princíp vyčerpania práv

Územne je tento koncept charakterizovaný určitým regiónom, ktorý zahŕňa viac ako jeden štát. Tento princíp je typickým práve pre EÚ a znamená, že právo majiteľa práva duševného vlastníctva kontrolovať pohyb chráneného tovaru sa vyčerpá v okamihu jeho prvého predaja na území ktoréhokoľvek štátu EÚ. Ako sme už uviedli, princíp vyčerpania bol prvýkrát formulovaný SDEÚ pri výklade článku 28 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Článok 28 zakazuje kvantitatívne obmedzenia dovozu medzi členskými štátmi, a aj všetky opatrenia s obdobným účinkom. Tento článok taktiež zaviedol doktrínu spoločného trhu, a teda ak je tovar legálne uvedený na trh v jednom členskom štáte, tento tovar sa môže voľne pohybovať po celej Európskej únii.

V prípade z roku 1971, a to *Deutsche Grammophon*,²⁵ SDEÚ prvýkrát formuloval zásadu vyčerpania práva, uplatňujúcu sa v rámci Európskej únie pri autorských právach. Účelom je dosiahnuť rovnováhu medzi nevyhnutnou ochranou autorských práv, ktoré svojim majiteľom v zásade poskytujú monopol na ich využívanie, a požiadavkami voľného pohybu tovaru v rámci vnútorného trhu EÚ. Tento cieľ judikoval SDEÚ v uvedenom rozsudku, ktorý bol prelomovým v oblasti vyčerpania práva. V odôvodnení tohto rozsudku SDEÚ zdôraznil, že účelom Zmluvy o fungovaní Európskej únie je spojenie trhov členských štátov do jednotného trhu. Tento účel by bol ohrozený, ak by právne poriadky členských štátov umožnili podnikateľom umelo rozdeľovať trh so svojimi výrobkami a uplatňovať svoju voľnú diskrimináciu alebo skryté obmedzenia obchodu medzi členskými štátmi.

V tomto rozhodnutí SDEÚ taktiež dospel k názoru, že „*existencia výhradných práv môže byť určovaná národným právom, avšak ich výkon by mal byť v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva*“.²⁶ Všeobecne je v zmysle európskej judikatúry chápaný tento princíp, ako zánik možnosti vykonať právo, nie zánik práva samotného.

²⁰ *Ibidem*, ods. 36.

²¹ KEELING, D. 2004. *Intellectual Property Rights in EU Law*. s. 26, preložené.

²² *Ibidem*, s. 27.

²³ VISCUSI, P. – VERNON, J. – HARRINGTON, J., 2014. *Economics of regulation and antitrust*, s. 289, preložené.

²⁴ MAXA, M., 2006. *Paralelný import a vyčerpanie práv duševného vlastníctva*. s. 802 – 812.

²⁵ Rozsudok SDEÚ z 8. 6. 1971 vo veci *Deutsche Grammophon Gesellschaft mbH v Metro SB Großmärkte GmbH & Co. KG*, C-78/70 (ďalej len „*Deutsche Grammophon*“).

²⁶ CALBOLI, I., 2002. *Trademark exhaustion in the European union: community-wide or international? The saga continues*, s. 54, preložené.

SDEÚ v ďalšom rozsudku vo veci *Exportur SA v LOR SA*²⁷ jasne vymedzil, že „obmedzenia voľného pohybu tovarov sú zlučiteľné so Zmluvou o fungovaní Európskej únie iba v rozsahu odôvodniteľnom ochranou práv, ktoré predstavujú špecifický predmet uvedeného vlastníctva, z čoho vyplýva, že aj keď sa Zmluva o fungovaní Európskej únie nedotýka existencie práv priznaných právnymi predpismi členského štátu v oblasti priemerného vlastníctva, môže byť výkon týchto práv podľa okolností ustanovených Zmluvou o fungovaní Európskej únie aj tak obmedzený.“²⁸ Z uvedeného vyplýva, že nedochádza k zániku práv a ich existencia ostáva zachovaná. Podľa SDEÚ však výkon práv môže byť do značnej miery obmedzený. Je nutné zdôrazniť, že výkon práv je znemožnený na určitom mieste, v určitom čase a iba k niektorým výrobkom. Majiteľ práv teda naďalej ostáva ich majiteľom, len ich nemôže vykonať.

Ďalej, SDEÚ v rozsudku *Exportur SA v LOR SA* podľa svojej právomoci, danej mu podľa článku 234 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, obmedzil možnosť majiteľov práv z ochranných známk vykonávať tieto práva spôsobom obmedzujúcim vnútorný trh. SDEÚ šalamúnsky oddelil existenciu a výkon práv vzhľadom na ustanovenie článku 295 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktoré uvádza, že „... právne normy členských štátov, ktoré upravujú systém vlastníctva, nie sú touto zmluvou dotknuté.“ Z praktického hľadiska však nevidíme zmysel faktických dôsledkov oddelenia existencie práv od výkonu. Na túto skutočnosť poukazuje aj dostupná literatúra, s ktorou sa stotožňujeme: „Právem lze namítnout, že právo, které nemůže být vykonáno, přestává mít svůj pravý smysl. A nejen to – jeho komerční hodnota se zmenšuje. To platí především o právech průmyslových. Přijímací výlučné licence sa nemůže dovolávat zamezení paralelních dovozů, což snižuje její význam a tím i hodnotu.“²⁹

Bez ohľadu na oddelenie výkonu práv od ich existencie je evidentné, že SDEÚ dáva prednosť voľnému pohybu tovarov pred výkonom práv z duševného vlastníctva.

Dôležité si je však uvedomiť, že túto koncepciu zvolil SDEÚ nie kvôli právnej teórii a oddeleniu výkonu práv od ich existencie, „ale kvôli vnútroštátnemu právu, ktoré umožňuje majiteľovi ochrannej známky na zmluvnom základe faktickým konaním alebo využitím procesnoprávných predpisov uzatvárať národné trhy a opätovne rozdeľovať vnútorný trh ES.“³⁰

Na základe uvedeného je zrejmé, že vzhľadom na skutočnosť, že Slovenská republika je súčasťou EÚ, aplikuje sa na jej právny poriadok teória oddelenia existencie práv a ich výkonu, a preto národný princíp by nemal byť a nie je aplikovaný.

1.4 Medzinárodný princíp vyčerpania práv

Tento princíp je extrémom oproti národnému princípu vyčerpania. Uplatňuje sa napr. v Austrálii, Japonsku, USA (pri ochranných známkach) a na Novom Zélande. V praxi znamená, že právo k duševnému vlastníctvu je vyčerpané okamihom uvedenia tovaru na trh kdekoľvek na svete. Pre spotrebiteľov je z pohľadu cenotvorby pravdepodobne najpríjemnejším konceptom vyčerpania práv, ale pre majiteľov práv duševného vlastníctva je to protipól národného konceptu a teda poskytuje im najmenšiu ochranu. Otázkou, či je možné doktrínu vyčerpania práv duševného vlastníctva vztiahnuť aj na produkt, ktorý bol prvýkrát uvedený na trh mimo štátov EÚ, zodpovedal SDEÚ v prípade *Silhouette*.³¹

Rakúsky súd požiadal SDEÚ o predbežnú otázku, či je v prípade komunitárneho práva zásadné, aby členské štáty zaviedli vždy princíp regionálneho vyčerpania v prípade, ak bol tovar uvedený prvýkrát na trh v EÚ. V jednoduchosti povedané, či je možné, aby sa zaviedol princíp vyčerpania aj na tovar, ktorý bol prvýkrát uvedený na trh mimo EÚ.

SDEÚ vylúčil možnosť interpretovať prvú smernicu o ochranných známkach³² tak, že by sa ponechala členským štátom možnosť v rámci národných legislatív upraviť vyčer-

panie práv z duševného vlastníctva na základe uvedenia tovaru mimo Európskeho hospodárskeho priestoru. SDEÚ teda stanovil, pokiaľ vnútroštátny poriadok členských štátov stanovuje, že princíp vyčerpania sa vzťahuje aj na tovar, ktorý bol umiestnený prvýkrát mimo rámca EÚ, že takéto právne predpisy sú v rozpore s článkom 7 ods. 1 smernice o ochranných známkach,³³ čím jednoznačne odmietol medzinárodný princíp vyčerpania práva.

Európska únia zaviedla regionálny princíp, rozdielnosť úprav však negatívne ovplyvňuje medzinárodný obchod, najmä z pohľadu cenotvorby. Princíp vyčerpania je síce obsiahnutý v článku 6 Dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (TRIPS), ale iba veľmi stroho: „Na účely urovnávania sporov podľa tejto dohody s výnimkou ustanovení článkov 3 a 4 nebude nič v tejto dohode použité na riešenie otázky vyčerpania práv duševného vlastníctva.“³⁴ Takto sa v podstate vylučuje uplatnenie konceptu medzinárodného vyčerpania. Tento koncept nie je priamo zakázaný, ale v sporoch v rámci WTO, teda Svetovej obchodnej organizácie, sa nie je možné medzinárodného vyčerpania dovolávať. Je treba si uvedomiť, že EÚ je členskou stranou dohody TRIPS. Harmonizácia a unifikácia práv v EÚ postupne viedla k tomu, že komunitárny princíp v EÚ úplne prevážil. Definitívne ju potvrdilo nariadenie o ochranných známkach Spoločenstva, ktoré v článku 14 ods. 1 stanovuje, že: „... účinky ochrannej známky Spoločenstva sú upravené výlučne ustanoveniami tohto nariadenia.“³⁵ Na základe tohto ustanovenia stratili členské štáty možnosť výberu medzinárodného vyčerpania práva definitívne.

Po rozhodnutí *Silhouette* však dostal SDEÚ možnosť „autoremedúry“ a prikloň sa k medzinárodnému vyčerpaniu práva v kauze *Javico*³⁶. Zaujímavosťou je, že prípad *Silhouette* neriešil aspekty súťažného práva a jeho aspekty na voľný trh a cenovú politiku. Z tohto dôvodu môže mať tento rozsudok za následok izoláciu trhu EÚ. SDEÚ sa v prípade *Javico* prvýkrát zaoberal vzťahom zlučiteľnosti zákazu spätného

27 Rozsudok SDEÚ z 10. 11. 1992 vo veci *Exportur SA v LOR SA a Confiserie du Tech SA*, C-3/91 (ďalej len „*Exportur SA v LOR SA*“).

28 *Ibidem*

29 TÝČ, V., 2004. *Základy práva Evropských společenství pro ekonomy*. s. 149.

30 KRÁLIK, A., 2008. *Doktrína vyčerpania práv z ochranných známk a jej uplatnenie v EÚ*. s. 29.

31 Rozsudok SDEÚ zo 16. 7. 1998 *International Schmied GmbH & Co. KG v Hartlauer Handelsgesellschaft mbH*, C-355/96 (ďalej len „*Silhouette*“).

32 Smernica Rady č. 89/104/EHS z 21. 12. 1988 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známk (ďalej len „prvá smernica o ochranných známkach“).

33 Rozsudok *Silhouette*.

34 Dohoda o obchodných aspektoch práv k duševnému vlastníctvu z 15. 4. 1994 (ďalej len „TRIPS“).

35 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2424 zo 16. 12. 2015, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 207/2009 o ochrannej známke Spoločenstva a nariadenie Komisie (ES) č. 2868/95, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 40/94 o ochrannej známke Spoločenstva, a zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 2869/95 o poplatkoch splatných Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (ďalej len „nariadenie o ochrannej známke Spoločenstva“).

36 Rozsudok SDEÚ z 28. 4. 1998 vo veci *Javico International and Javico AG v Yves Saint Laurent Parfums SA*, C-306/96 (ďalej len „*Javico*“).

dovozu z krajín mimo EÚ uvedeného v distribučných zmluvách a súťažným právom. Keď SDEÚ v prípade *Silhouette* izoloval trh EÚ a dovolil majiteľom ochranných znáмок riešiť vlastné cenové stratégie, tak naopak SDEÚ v prípade *Javico* zhodnotil, že rozdiel v cenách na rôznych trhoch môže smerovať k dominantnému postaveniu, a preto je v tomto prípade odôvodnené povoliť spätný dovoz na účely zníženia cien a obmedzenia monopolu.

SDEÚ vyslovil názor, že na to, aby určitá zmluvná doložka mohla byť posúdená ako zakázaná, musí byť schopná ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Podľa názoru generálneho advokáta Tesaura, ak je rozdiel medzi cenou tovaru v EÚ a na trhoch v tretích krajinách taký veľký, že spätný dovoz by nastal pri absencii doložky, táto doložka zákazu spätného dovozu má protisúťažný účinok.³⁷ Ďalej, generálny advokát Tesaurio je toho názoru, že zmluvná doložka zákazu spätného dovozu je schopná ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, ak objem výroby a predaja, ako aj rozdiel medzi cenami tovaru vnútri a mimo EÚ je značný.

Je dôležité si uvedomiť fakt, že článok 81 (pôvodne 85) Zmluvy o fungovaní Európskej únie je základom pre riadnu a fungujúcu hospodársku súťaž.³⁸ Jeho účelom je zosúladiť postupy, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a ktoré majú za cieľ alebo následok vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci spoločného trhu. V prípade *Javico* sa zásadne riešilo, či článok 81 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zamedzuje dodávateľovi tovaru z jedného členského štátu zakázať distribútorovi z druhého členského štátu, ktorému zveril distribúciu svojich tovarov mimo územia EÚ, aby predával, či už priamo, alebo reexportom naspäť tieto výrobky na územie EÚ. Zásadne tento rozsudok dal odpoveď, že treba vždy dôsledne zvážiť obchodné podmienky v distribučných zmluvách, aby nepredsta-

vovali postupy, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a ktoré majú za cieľ alebo následok vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci spoločného trhu³⁹, a dopad dohody na obchod medzi členskými štátmi je nutné posudzovať v závislosti od pozície strán na trhu.⁴⁰

Ak zhrnieme dôsledok rozsudku *Javico* z pohľadu praxe pri tvorbe takýchto zmlúv, je dôležité mať na pamäti, že zmluva obsahujúca dojednanie medzi dodávateľom z jedného členského štátu a distribútorom z druhého štátu, že distribútor nebude dodávať tovar mimo zmluvne dohodnutého územia, môže mať za následok obmedzenie súťaže na spoločnom trhu a môže byť teda ex lege neplatná.⁴¹ Vo svetle takýchto skutočností sa zdá byť pre majiteľov ochranných znáмок jednoduchšie akékoľvek obmedzenia paralelných dovozov v zmluvách vynechať.

Podľa nášho názoru si SDEÚ uvedomil negatívne dôsledky komunitárneho vyčerpania na cenovú politiku, je dôležité však podotknúť, že rozsudok *Javico* nerieši automaticky zavedenie medzinárodného princípu vyčerpania, ak cenové doložky ovplyvňujú negatívne cenovú politiku a hospodársku súťaž. On len následne, a teda ex post reaguje na negatívny dopad na súťaž a teda nehľadá samotnú príčinu dopadu. V jednoduchosti povedané, ak je rozdiel v cenách tak neúnosný, že ceny ovplyvňujú súťaž, je možný paralelný dovoz aj z nečlenských krajín. Samotné medzinárodné vyčerpanie práva však riešené v rozsudku *Javico* nie je.

Ďalším prípadom, kde sa SDEÚ dostal opäť k paralelným dovozom a posunul svoje rozhodnutie bližšie k medzinárodnému vyčerpaniu práva, je jeho rozsudok *Sot. Lelos v GlaxoSmithKlime*.⁴² Súd riešil zneužitie dominantného postavenia spoločnosti GlaxoSmithKlime, ktoré spočívalo v tom, že spoločnosť GlaxoSmithKlime zastavila dodávky liekov paralelným dovozcom, teda tým spoločnostiam, ktoré vyvážali

časť tovaru mimo územia EÚ. Argumentom spoločnosti GlaxoSmithKlime bolo, že za jej rozhodnutím je snaha o zabránenie paralelnému dovozu tovaru, ktoré jej spôsobovalo veľké finančné straty. SDEÚ rozhodol, že: „... napriek tomu, že farmaceutická spoločnosť má dominantné postavenie na trhu v členskom štáte, v ktorom sú ceny relatívne nízke, nemôže prestať plniť „bežné objednávky“ už existujúcemu zákazníkovi z toho dôvodu, že tento zákazník nad rámec dohôd na trh v členskom štáte vyváža časť objednaného tovaru do iných členských štátov s vyššími cenami; je však prípustné, aby sa táto spoločnosť primeraným a úmerným spôsobom bránila proti potenciálnemu ohrozeniu jej obchodných záujmov.“⁴³

Problémom tohto rozhodnutia je podľa nášho názoru skutočnosť, že vágny pojem „bežné objednávky“, ktorý SDEÚ použil, ale nedefinoval, dal priestor na zdĺhavé a nákladné dokazovanie v konaniach pred vnútroštátnymi súdmi. Práve z tohto dôvodu je reálny dopad tohto rozhodnutia veľmi malý, pretože vedie len k rozširovaniu sporov na vnútroštátnej úrovni vo farmaceutickom priemysle.

2 Štúdia Európskej komisie ohľadom princípu vyčerpania

V roku 1999 na základe praxe SDEÚ iniciovala Európska komisia analýzu (ďalej len ako „štúdia“) pod vedením National Economic Research associates (NERA)⁴⁴, ktorej argumenty vyznievajú pre zachovanie komunitárneho princípu vyčerpania. Hlavným cieľom štúdie bolo zvážiť možné ekonomické dôsledky zmeny v režime vyčerpania práv k ochranným známkam. Štúdia analyzovala účinky, ktoré by mohli mať režimy vyčerpania na ceny a objemy obchodu, trhové a produktové štruktúry a spotrebiteľov. V štúdiu sa dospelo k záveru, že jedinými zjavnými príjemcami prechodu z komunitárneho režimu EÚ do režimu

37 Vyjadrenie generálneho advokáta Tesaura v prípade č. C-306/96, *Javico International a Javico AG v Yves Saint Laurent Parfums SA (YSLP)*, ods. 3.

38 Čl. 81 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie: Nasledujúce sa zakazuje ako nezlučiteľné so spoločným trhom: všetky dohody medzi podnikateľmi, rozhodnutia združení podnikateľov a zosúladené postupy, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a ktoré majú za cieľ alebo následok vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci spoločného trhu, najmä tie, ktoré: a) priamo alebo nepriamo určujú nákupné alebo predajné ceny, alebo iné obchodné podmienky, b) obmedzujú alebo kontrolujú výrobu, odbyt, technický rozvoj alebo investície, c) rozdeľujú trhy alebo zdroje zásobovania, d) uplatňujú nerovnaké podmienky pri rovnakých plneniach voči ostatným obchodným partnerom, čím ich v hospodárskej súťaži znevýhodňujú, e) podmieňujú uzatváranie zmlúv s ostatnými zmluvnými stranami prijatím dodatočných záväzkov, ktoré svojou povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s predmetom týchto zmlúv ods. 2 Všetky dohody alebo rozhodnutia zakázané podľa tohto článku sú automaticky neplatné.

39 Bod 10 rozsudku *Javico*.

40 Bod 12, *ibidem*.

41 Článok 81 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie: Všetky dohody alebo rozhodnutia zakázané podľa tohto článku sú automaticky neplatné.

42 Rozsudok SDEÚ v spojených prípadoch C- 468/06 až C-478/06 *Sot. Lelos* vs *GlaxoSmithKlime AVEE* Farmakeftikon Proionton (ďalej len „*Sot. Lelos v GlaxoSmithKlime*“).

43 *Ibidem*, ods. 71.

44 Opinion of the Economic and Social Committee on the „Exhaustion of registered trademark rights“, uverejnený v Official Journal of the European Communities 25. 4. 2001 (ďalej aj ako „štúdia“), preložené.

medzinárodného vyčerpania by boli paralelní dovozovia a odvetvie dopravy. Vnútroštátni dovozovia, vývozcovia a výrobcovia by najviac utrpeli zmenou.⁴⁵

Komisia viedla v rokoch 1999 až 2000 mnoho stretnutí so zástupcami dotknutých skupín a členských krajín. Na stretnutiach bolo predložených mnoho argumentov v prospech zmeny, ale aj zachovania súčasného komunitárneho systému vyčerpania práva. Tí, ktorí podporili zachovanie súčasného stavu, tvrdili, že medzinárodný režim by znížil ekonomickú hodnotu práv ochrany známky, čo by malo negatívny vplyv na výskum a inovácie a znížilo investície, a tak tiež spôsobilo vyššiu nezamestnanosť.

Účastníci stretnutí argumentovali proti prijatiu systému medzinárodného vyčerpania aj z dôvodu existencie úzkej väzby medzi paralelným obchodom a pirátstvom. Podľa štúdie sú cesty používané paralelnými dovozcami často rovnaké ako tie, ktoré sa používajú pri pirátskych výrobkoch. Medzinárodný režim vyčerpania by v EÚ mohol spôsobiť zvýšenie počtu pirátskych výrobkov. Je tiež dôležité zdôrazniť vážne dôsledky falšovania a pirátstva na ochranu spotrebiteľov, verejné zdravie a bezpečnosť. Vzhľadom na to, že niektoré falšované, resp. pirátske výrobky sa každodenne používajú, riziká môžu byť závažné. Medzi najvýznamnejšie prípady, ktoré Európska komisia odhalila v roku 1999, patrili nasledujúce: 530 000 falošných zubných kefiek a 21 ton falšovanej ryže a energetických nápojov.⁴⁶ Kvalita a pôvod týchto výrobkov sa vyvíjajú akejkoľvek forme kontroly zo strany orgánov EÚ alebo členských štátov.

Argumenty podporujúce zmenu súčasného režimu boli na stretnutiach zamerané na pokles cien, ktorý by priniesol prospech európskym spotrebiteľom a potenciálne širší sortiment výrobkov. Obhajcovia paralelného obchodovania uvádzajú nižšie ceny ako takmer jediný argument v jeho prospech. Štúdia NERA preukázala, že znižovanie cien je zanedbateľné (medzi 0 % až 2 %) a že z dlhodobého hľadiska má tendenciu zaniknúť. Štúdia NERA tiež zistila, že výrobcovia by stratili až 35 % príjmov, čo by viedlo k zníženiu investícií do výskumu a vývoja európskych výrobkov. Európski výrobcovia však musia neustále inovovať, aby mohli poskytnúť spotrebiteľom lepšiu kvalitu.

Táto pridaná hodnota sa čoraz častejšie nachádza v „intelektuálnom“ obsahu značky (či ide o inováciu súvisiacu s technológiou alebo obrazom), čo znamená, že je čoraz dôležitejšie chrániť toto duševné vlastníctvo. Argument inovácií a ich nákladov je podľa nášho názoru veľmi vážny. Domnievame sa, že tejto situácii by sa európski výrobcovia vedeli v budúcnosti prispôbiť, a to zmenou efektivity práce a tlakom na vnútroštátny poriadok ohľadom zníženia daní a odvodov, najmä DPH.

Odporcovia medzinárodného vyčerpania uvádzali mnoho argumentov, z ktorých za najzásadnejšie považujeme tieto:

- a) Používanie nových technológií, ako je elektronický obchod, môže spotrebiteľovi sprístupniť širšiu škálu výrobkov za nižšie ceny, takže by bolo menej dôvodov na zmenu súčasného režimu vyčerpania z cenových dôvodov.
- b) V mnohých prípadoch sú výrobky chránené nielen registrovanými ochrannými známkami, ale množstvom práv duševného vlastníctva (dizajny, patenty, autorské práva). Zavedenie medzinárodného režimu vyčerpania registrovaných ochranných znáмок by preto malo iba malý vplyv na ďalšie formy práv duševného vlastníctva. Štúdia NERA sa týkala predovšetkým vyčerpania ochranných znáмок.
- c) V EÚ sa registrované ochranné známky riadia nariadením (ES) č. 40/94 (ochranné známky EÚ).⁴⁷ Je nevyhnutné, aby režimy vyčerpania boli rovnaké pre oba typy ochranných znáмок (národné a komunitárne). Rôzne súčasné systémy by na trhu a medzi spotrebiteľmi vyvolali zmätok, najmä pokiaľ ide o to, či výrobok s konkrétnou ochrannou známkou bol legálne uvedený na trh.
- d) Ochranné známky sú len súčasťou súboru právnych predpisov týkajúcich sa duševného vlastníctva. V praxi je väčšina produktov pokrytá komplexom práv týkajúcich sa priemyselného vlastníctva, registrovaných ochranných znáмок, patentov, autorských práv a dizajnov. Je zriedkavé, že ochranná známka je jediným právom priemyselného vlastníctva, ktoré sa vzťahuje na výrobok. Napríklad v prípade audio kompaktného disku

bude hudba chránená autorskými právami a môže byť aj patentom a ochrannou známkou.

- e) Unifikácie súvisiace s právami duševného a priemyselného vlastníctva pravdepodobne budú zložité a dlhotrvajúce.⁴⁸

Argument uvedený v bode e) bol v roku 2001 jedným z najzásadnejších argumentov, pričom tento záver použila NERA ako hlavný argument vo svojej štúdii a následne ho prijala aj Európska komisia.

V roku 2001, teda v čase vydania štúdie NERA, nebola ešte ukončená unifikácia jednotného európskeho dizajnu a patentu. Európska komisia preto uviedla, že zmena režimu vyčerpania ochranných znáмок by nemala na trh veľký vplyv, pretože väčšina výrobkov je predmetom mnohých práv duševného vlastníctva. Európska komisia preto nepovažovala v roku 2001 za vhodné zaviesť režim medzinárodného vyčerpania všetkých práv duševného vlastníctva.

Podľa Európskej komisie by medzinárodný režim vyčerpania znamenal, že európska ochranná známka by nemohla preniknúť na trhy rozvojových krajín s použitím hraničných cien, keďže tieto výrobky by sa okamžite vrátili do EÚ a zničili základný trh. Spoločnosti, ktoré uplatňujú stratégiu marginálnych cien, si budú musieť vybrať medzi nevyvážením alebo odstránením výroby z EÚ na trhy s nižším nákladom.

Sme toho názoru, že na zmenu komunikátnej doktríny na medzinárodnú doktrínu vyčerpania práva chýba vôľa a z trhu EÚ má komunitárna doktrína tendenciu robiť akýsi elitný klub, ktorý chráni sám seba pred nízkymi cenami. Myslíme si, že plné zavedenie medzinárodného princípu by prospelo nielen voľnému pohybu tovaru, ale najmä cenám, a teda spotrebiteľom.

3 Dizajn a princíp vyčerpania práva

Už sme potvrdili hypotézu, že v EÚ je tento princíp originálnou doktrínou SDEÚ a zapríčinil sa o rozmach následnej legislatívy tejto doktríny v smerniciach a nariadeniach EÚ. V tejto kapitole by sme mali záujem uviesť bližšie vzťah dizajnu a princípu vyčerpania práva a to z dôvodu, že v prípade judikatúry SDEÚ sa väčšina rozhodnutí

⁴⁵ Bod 2.1.3 štúdie.

⁴⁶ Bod 3.1.5 štúdie.

⁴⁷ Toto nariadenie už bolo zrušené a nahradené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2424 zo 16. 12. 2015, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 207/2009 o ochrannej známke Spoločenstva a nariadenie Komisie (ES) č. 2868/95, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 40/94 o ochrannej známke Spoločenstva, a zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 2869/95 o poplatkoch splatných Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (ochranné známky a vzory).

⁴⁸ Argumenty uvedené v NERA štúdii.

vztahuje na ochrannú známku a dizajn sa z pohľadu judikatúry opomína.

Dizajn, ktorý stojí na pomedzí umenia a techniky, je z pohľadu judikatúry SDEÚ na konci záujmu, čo sa týka princípu vyčerpania v duševnom vlastníctve. Táto skutočnosť mala za následok, že harmonizácia a unifikácia predpisov EÚ v oblasti dizajnu prebehla ako jedna z posledných v prípade zjednotenia systému rovnakej ochrany predmetov duševného vlastníctva. Dizajn ako nehmotný statok je vždy vzhľad, tvar nejakého výrobku, v ktorom je dizajn stelesnený. Je to teda nehmotný statok zhmotnený v určitom výrobku vnímateľný zmyslami, a teda zachytený na hmotnom substráte, preto sa logicky stal aj predmetom právnych vzťahov. Z tohto pohľadu rozoznávame viacero druhov dizajnov, ale z pohľadu vzťahu k ochrannej známke a autorskému dielu má pre túto tému význam najmä (i) spotrebiteľský dizajn, (ii) priemyselný dizajn a (iii) grafický dizajn. Spotrebiteľský dizajn je vzhľad, ktorý je aplikovaný na sériovo vyrábaných výrobkoch určených bežným spotrebiteľom, sú to napr. šperky, interiérový nábytok, lampy, sedačky a hračky. Priemyselný dizajn je vzhľad, kde je dizajnér pri jeho koncipovaní limitovaný technickou stránkou produktov. Ide najmä o vzhľad motocyklov, automobilov a iných v priemysle využívaných predmetov. Pri koncipovaní priemyselného dizajnu je dizajnér obmedzovaný technikou a zadáním investora.⁴⁹ Práve pri priemyselnom dizajne dochádza k možnému prelínaniu dizajnu a patentu, a to práve z dôvodu nutnosti funkčnosti a technického riešenia výrobku. Je však nutné zdôrazniť, že dizajnová ochrana sa nevzťahuje na vlastné technické riešenie výrobku, ani na jeho konštrukciu, metódu či výrobu, ale na všeobecnú koncepciu vonkajšieho vzhľadu výrobku.⁵⁰

Dizajny ako výsledky duševnej tvorivej činnosti sa nachádzajú v strede medzi umením a technikou, keďže pôvodca dizajnu má snahu vytvoriť taký výrobok, ktorý bude uspokojovať nielen estetické požiadavky spotrebiteľa, ale na druhej strane aj požiadavky funkčnosti a účelu výrobku. Treba zobrať do úvahy, že dizajn je prejav

vkusu alebo aj umeleckého cítenia pôvodcu dizajnu, ktorý je zhmotnený na určitom výrobku. Ako uvádza Stanislav Vyparina vo svojom článku *Vzťah priemyselných práv k autorským právam*, „... ak sa predmet prihlášky priemyselného vzoru vytvoril použitím autorského diela chráneného podľa autorského zákona, je aj každé použitie priemyselného vzoru v zásade tiež použitím autorského diela...“⁵¹

Z tohto pohľadu sa judikatúra SDEÚ ohľadom vyčerpania práva v duševnom vlastníctve nesústredila na vyčerpanie v oblasti dizajnov, ale práve uvedené rozhranie, kde sa ochrana dizajnov nachádza, prispelo k tomu, že doktrína vyčerpania sa formovala v oblasti ochranných známok a autorského práva. SDEÚ pri dizajnoch riešil v prvom rade skutočnosť, do akej ochrany tieto nehmotné statky spadajú a najprv formoval ochranu dizajnov ako samotných predmetov právnych vzťahov.

3.1 Dizajn a princíp vyčerpania v judikatúre SDEÚ

Dizajn znamená vonkajšiu úpravu celého výrobku alebo jeho časti, ktorá vyplýva najmä zo znakov, ako sú hlavne línie, obrysy, farby, tvar alebo materiály samotného výrobku alebo jeho zdobenie.⁵² Z tohto pohľadu je zrejmé, že dizajnová ochrana môže byť v súbehu so známkovoprávnou ochranou, pretože ochranná známka sa môže skladať z akéhokoľvek označenia, ktoré sa dá vyjadriť graficky. Predovšetkým sú to slová, vrátane mien osôb, vzory, písmená, číslovky, tvar tovaru alebo jeho obalu, za predpokladu, že tieto označenia sú spôsobilé rozlíšiť tovar alebo služby jedného podniku od tovaru alebo služieb iných podnikov.⁵³ Z tohto pohľadu je zrejmé, že v prvej časti definície týkajúcej sa tvaru a obalov výrobkov sa dizajn a ochranná známka môžu prekrývať. Je zrejmé, že oba nehmotné statky majú pôsobiť na zrakový zmysel ľudí a ich účelom je pôsobiť na ľudí aj estetickým dojmom. Je evidentné, že dizajn je vonkajší vzhľad výrobku, a preto je chráne-

ná jeho tvorba. Čo je však rozdielne, je skutočnosť, že pri ochranných známkach ide o iný účel ochrany. Tento sa rozširuje smerom k spôsobilosti rozlíšiť tovar a výrobky rozličných výrobcov a chrániť tak spotrebiteľov. Rozdiel je teda vo vnímaní funkcie dizajnu a ochrannej známky, kde ochranná známka má v prvom rade slúžiť na rozlíšenie tovarov a služieb. Už len v medzinárodnom ponímaní je ochranná známka označovaná ako „trade mark“, takže je zjavné z jazykového výkladu, že jej účel je najmä v obchode. Typickým príkladom je flaša Coca-Coly alebo trojuholníkový tvar čokoládovej tyčinky Toblerone.⁵⁴ Výhodou známkovej ochrany je aj to, že môže byť využívaná nepretržite (za predpokladu opakovaných žiadostí pred uplynutím základnej doby 10 rokov), zatiaľ čo ochrana dizajnom môže byť využívaná maximálne 25 rokov. Princíp ochrany ochranných známok je v podstate totožný ako ochrana pri dizajnoch, tiež sa tu uplatňuje princíp registrácie a princíp teritoriality. Z pohľadu judikatúry SDEÚ pri princípe vyčerpania smerom k dizajnom sú rozhodujúce dva faktory. Prvým je skutočnosť, čo je predmetom ochrany (väčšinou ide o súbeh k ochranným známkam, prípadne autorským dielam) a druhým skutočnosť, či je možné a za akých podmienok riešiť vyčerpanie práva k dizajnom.

Účelom dizajnu nie je nadobudnúť rozlišovaciu spôsobilosť v zmysle ochrannej známky tak, aby bolo možno jednoznačne odlišiť tovary od jednotlivých podnikov, ale zabezpečiť ochranu vzhľadu výrobku pre jeho novosť a osobitný charakter, primárne teda ide o iný účel ochrany, aj keď je otázne, do akej miery sa rozlišovacia spôsobilosť ochrannej známky a osobitný charakter dizajnu prekrývajú. Práve preto judikatúra SDEÚ musela reagovať na prílišnú zhodu tovarov, ktoré majú charakter obalov a môžu byť chránené ako trojrozmerná ochranná známka, ale aj ako dizajny. Napriek tomu, že SDEÚ vo veci *Philips Electronics NV*⁵⁵ konštatoval, že aj napriek skutočnosti, že trojrozmerné známky (obaly) môžu spĺňať definíciu zápisu ochrannej známky aj dizajnu, v súčasnosti EUIPO⁵⁶ tieto známky zapisuje minimálne. Mnoho

49 Pozri rozhovor s Ivanom Dlabáčom, jedným z najznámejších českých dizajnérov. *Playboy* č. 6. 2006, str. 115: „Táto brandža má pravidlá, ktoré si musíte ctíť, aby ste dostali ďalšiu prácu. Dizajn nie je o bezbrehom vytváraní krásna, ale o prispôbení vízie možnostiam.“ Otázka novinára: „A čo, keď dizajnér nie je ochotný alebo sa proste nedokáže prispôbiť zadaniu klienta? Existuje ešte umenie. Tam platia iné kritériá a môže sa tam realizovať so všetkou slobodomyselnosťou. Ale za vlastné peniaze...“

50 ŠVIDROŇ, J. a kol., 2009. *Právo duševného vlastníctva v informačnej spoločnosti a v systéme práva*. str. 551.

51 VYPARINA, S., 1995. *Vzťah priemyselných práv k autorským právam*. s. 37.

52 Článok 1 písm. a) smernice o právnej ochrane dizajnov.

53 Článok 2 druhej smernice o ochranných známkach.

54 Publikácia WIPO. *Príťažlivý vzhľad. Úvod do dizajnov pre malé a stredné podniky*. 2003.

55 Rozsudok SDEÚ z 18. 6. 2002 vo veci *Philips Electronics NV v Remington Consumer Products Limited* Case C-299/99 (odsek 48).

56 Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo.

tvorov výrobkov a obalov, ktoré nespĺňajú rozlišovaciu spôsobilosť ako požiadavku na registrovanie ochrany ochrannej známky, sa v súčasnosti kvalifikuje ako dizajn Spoločenstva.⁵⁷

Z tohto dôvodu ochrana dizajnu Spoločenstva môže predstavovať dôležitý doplnok ochrany ochranných známk v rozsahu, v akom môžu byť pôvodne chránené nové dizajny Spoločenstva na obdobie, počas ktorého môže majiteľ dizajnu používať ochranu podľa dizajnového práva a pokúsiť sa o vytvorenie vnímania spotrebiteľov, že určitý tvar nadobudne rozlišovaciu spôsobilosť a môže nadobudnúť ochranu aj ako požíva ochranná známka.

V prípade kumulácie ochrany je potom na mieste otázka, kedy nastane okamih vyčerpania práva, konkrétne, či určitá forma ochrany má prednosť, alebo je nutné, aby došlo k vyčerpaniu pri všetkých druhoch ochrany. SDEÚ na túto otázku v súčasnosti odpovede ešte nedal, ale domnievame sa, že odpoveď je možné zásadne odvodiť zo sekundárnej legislatívy EÚ. V záujme zachovania právnej istoty sa ochrana ochrannej známky EÚ poskytuje v súvislosti s konkrétnymi tovarmi alebo službami, ktorých povaha a počet určujú rozsah ochrany poskytnutej majiteľovi ochrannej známky. Je preto nevyhnutné, aby boli stanovené presné pravidlá označovania a zatriebňovania tovarov a služieb a aby sa zabezpečila právna istota a riadna správa tým, že sa bude vyžadovať, aby tovary a služby, pre ktoré sa žiada o ochranu ochrannej známky, prihlasovateľ identifikoval dostatočne jasne a presne, aby príslušným orgánom a hospodárskym subjektom umožnil určiť rozsah zamýšľanej ochrany len na základe samotnej prihlášky tak, aby bolo už z prihlášky jasné, aký druh ochrany prihlasovateľ žiada.⁵⁸

Nové nariadenie o ochranných známkach uvádza ako dôvod odmietnutia zápisu označenia, ktoré sú tvorené výlučne týmito prvkami:⁵⁹

- a) tvar alebo iná vlastnosť, ktoré vyplývajú z povahy samotného tovaru;

- b) tvar alebo iná vlastnosť tovaru, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie technického výsledku;

- c) tvar alebo iná vlastnosť, ktoré dodávajú tovaru podstatnú hodnotu.

Z uvedeného vyplýva, že v súčasnosti je skôr trendom potláčať súbeh ochranných známk a dizajnov a je podľa nášho názoru jasný trend na presné odlíšenie dizajnu a ochrannej známky. Ak však už nastane kumulácia ochrany týchto nehmotných statkov, SDEÚ bude posudzovať vždy individuálne, či vyčerpanie práv k duševnému vlastníctvu je nutné riešiť separátne, alebo či sa vyčerpaním práv k ochrannej známke vyčerpajú aj práva k dizajnu. Máme na mysli napr. situáciu, keď dizajnová ochrana časovo predchádzala známkovoprávnej ochrane, pretože v tomto prípade je korektné, aby v prípade, že sa podnikateľ rozhodne chrániť určitý tvar výrobku po nadobudnutí rozlišovacej spôsobilosti aj formou ochrannej známky, nadobudol s ochrannou známkou všetky práva nanovo vrátane práva na vyčerpanie.

Na ilustráciu uvádzame príklad z USA, kde sa vyčerpá právo ku každému nehmotnému statku rozdielne. Konkrétne ide o prípad *Debinicare v Toys*,⁶⁰ ktorý sa týkal súbehu ochrannej známky, patentu a autorského práva. Je treba si uvedomiť, že princíp vyčerpania práva, resp. tzv. *first sale doctrine*, je v USA vnímaný nie v ponímaní EÚ, teda prvým predajom, ale je nutné, aby majiteľ okrem súhlasu s ich predajom aj dostal odmenu za svoju snahu.⁶¹ Súd v tomto prípade osobitne uznal možnosť aplikácie princípu prvého predaja týkajúcej sa autorského práva a až následne rozhodol, že princíp vyčerpania možno aplikovať aj vo vzťahu k ochranným známkam. Vychádzal pritom zo skutočnosti, že autorskoprávna ochrana predchádza tej známkovoprávnej. Na tomto príklade možno poukázať na rozpor aplikácií rôznych druhov práv duševného vlastníctva pri vyčerpaní. Kým pri autorskom práve nie je aplikácia princípu vyčerpania ustálená a rieši sa od prípadu k prípadu,

ochranné známky a princíp vyčerpania k nim je v USA upravený colnými predpismi. Aj tento prípad by mal byť príkladom pre judikatúru SDEÚ, aby v prípade kumulácie princípu vyčerpania práv vnímal tento princíp komplexne a stanovil princíp vyčerpania jednotne pre všetky druhy práv, ale vždy podľa konkrétneho prípadu.

3.2 Keurkoop BV v Nancy Kean Gifts B

Jediný komplexný prípad, v ktorom SDEÚ konkrétne riešil princíp vyčerpania priamo k dizajnom bez stretu s ochrannou známkou, je prípad *Keurkoop BV v Nancy Kean Gifts B*.⁶² Je dôležité si uvedomiť, že tento prípad riešil SDEÚ v roku 1982, t. j. v čase, keď neexistovala harmonizácia Spoločenstva na poli dizajnov, pretože smernica o právnej ochrane dizajnov⁶³ bola prijatá až o 16 rokov neskôr.

Prípad sa týka vonkajšieho dizajnu – vzhľadu dámskych kabeliek, ktorý kúpila holandská spoločnosť Nancy Kean Gits od švajčiarskej spoločnosti Renoc AG of Zug, následne táto spoločnosť registrovala dizajn podľa Jednotného práva dizajnov v Beneluxe.⁶⁴ Tieto kabelky boli vyrábané na Taiwane a dovážané do Holandska. V roku 1980 spoločnosť Nancy Kean Gits zistila, že na holandskom trhu sa nachádzajú kabelky zhodného dizajnu, ktorý v Holandsku distribuovala spoločnosť Keurkoop pod názvom „Elite“. Táto spoločnosť tvrdila, že kabelky taktiež nakupuje od veľkodistribútora na Taiwane. Spoločnosť Nancy Kean Gits podala proti spoločnosti žalobu na vnútroštátny súd, aby tento zakázal spoločnosti Keurkoop dovážať, predávať a vystavovať dizajn, ktorý je zhmotnený v kabelkách „Elite“, pretože je jediným majiteľom ich dizajnu. Argument spoločnosti Keurkoop bol, že spoločnosť Nancy Kean Gits nemala na registráciu súhlas autora návrhov týchto kabeliek. V tom čase na registráciu dizajnov podľa Jednotného práva dizajnov v Beneluxe nebol nutný súhlas autora.

Vzhľadom na skutočnosť, že tento prípad sa týkal možného vyčerpania práva k zhodným dizajnom⁶⁵ na území Spolo-

57 INTA Emerging Issues Committee Design Rights Subcommittee – Report and Recommendations The Nexus of Design Rights and Trademark Rights, preložené.

58 Odkaz 28 nariadenia EP (EÚ) 2017/1001 zo 14. 6. 2017 o ochrannej známke Európskej únie (kodifikované znenie) (ďalej len „nové nariadenie o ochranných známkach“).

59 Článok 7 bod 1 písm. e) nového nariadenia o ochranných známkach.

60 Debinicare USA, Inc. v Toys „R“ Us, Inc. 84F 3d 1143,1145 (9th Cir. 1996), preložené.

61 DIACOVO. N., 1995. *Going Once, Going Twice. The First Sale Doctrine Defense in Right of Publicity Actions*, preložené.

62 Rozsudok SDEÚ zo 14. 9. 1982 vo veci Keurkoop BV v Nancy Kean Gifts BV, C-144/81 (ďalej len „Keurkoop BV v Nancy Kean Gifts BV“).

63 Smernica 98/71/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. 10. 1998 o právnej ochrane dizajnov (ďalej len „smernica o právnej ochrane dizajnov“).

64 Uniform Benelux Law on Design z roku 1966.

65 Dizajn spoločnosti Keurkoop nebol falzifikát, bol odvodený od pôvodných práv amerického autora p. Siegela z roku 1977 podľa práva USA.

čerstva, vnútroštátny súd požiadal SDEÚ o zodpovedanie viacerých predbežných otázok:

1. Umožňuje ustanovenie článku 36⁶⁶ Zmluvy o fungovaní Európskej únie uplatnenie vnútroštátneho zákona, ktorý rovnako ako Jednotný zákon o dizajnoch Beneluxu udeľuje výlučné právo prvej osobe podať návrh na registráciu dizajnu bez súhlasu autora s cieľom použiť takéto výlučné právo na zabránenie dovozu obdobného dizajnu?
2. Môže sa návrh na vydanie súdneho príkazu zamietnuť v rozsahu, v akom sa týka výrobkov, ktoré žalovaný získal v krajine patriacej do spoločného trhu, ale v inej krajine, ako je krajina, v ktorej sa žiada o vydanie súdneho príkazu, ak žiadne práva osoby, ktorá podala návrh na vydanie súdneho príkazu, neboli porušené v tejto krajine predajom týchto výrobkov?⁶⁷

V čase rozhodovania SDEÚ existovali v EÚ tri rôzne prístupy k ochrane dizajnov:

1. V Nemecku, Taliansku a Veľkej Británii bola ochrana dizajnov podobná ochrane patentov. To znamená, že dizajn v týchto krajinách mohol byť chránený, iba ak na jeho registráciu existoval súhlas výrobcu alebo autora. Podotýkame, že v ponímaní tejto legislatívy nešlo o vnímanie autora ako osoby, ktorá vytvorila umelecké dielo vlastnou duševnou činnosťou, ako pojem autora chápeme v dnešnom ponímaní; išlo jednoducho o výrobcu alebo o osobu, ktorej dal výrobca súhlas na používanie jeho diela.⁶⁸
2. Vo Francúzsku bola ochrana dizajnov riešená na základe umeleckého diela, dizajn zdôrazňoval duševný a tvorivý vklad autora. Tento princíp postupne prevládol v celej EÚ, pretože aj podľa súčasného nariadenia o dizajnoch Spoločenstva, dizajn chránený dizajnom Spoločenstva je tiež spôsobilý na ochranu podľa autorského práva členských štátov od dátumu, kedy sa dizajn vytvoril alebo zafixoval v akejkoľvek forme.⁶⁹
3. V Dánsku platil podobný princíp ako v štátoch Beneluxu s tým rozdielom, že

autor sa mohol po registrácii dizajnu domáhať svojich autorských práv, čo bolo v Beneluxe po registrácii dizajnu výlučné.⁷⁰

SDEÚ vo svojom odôvodnení zdôraznil, že absencia harmonizácie dizajnových práv nemôže brániť princípu voľného pohybu tovarov a služieb, ktorý je v súčasnosti akceptovaný Spoločenstvom. Podľa názoru generálneho advokáta Reischla, SDEÚ nemal ešte príležitosť definovať špecifický predmet ochrany dizajnu, ale podľa jeho názoru špecifický predmet ochrany dizajnu je výhradne právo držiteľa práva k dizajnu umiestniť na trh výrobok s osobitným priemyselným vzhľadom.⁷¹ S týmto názorom sa stotožnil aj SDEÚ, keď v odpovedi na prvú otázku uviedol, že národná legislatíva o dizajnoch musí byť vykladaná v súlade s článkom 36 Zmluvy o fungovaní Európskej únie tak, že dizajny spadajú do definície ochrany priemyselného a obchodného vlastníctva, a preto je možné aplikovať obmedzenia vývozu a dovozu tovarov z dôvodu ochrany priemyselného a obchodného vlastníctva.⁷²

V odpovedi na druhú otázku SDEÚ zdôraznil, že majiteľ dizajnu získaného podľa národnej legislatívy sa môže domáhať zákazu dovozu tovaru z iného členského štátu, ktorého vzhľad je identický, ako je chránený dizajn, ale len za predpokladu, že predmetné produkty neboli s jeho súhlasom uvedené na trh v inom členskom štáte.⁷³

Tento rozsudok SDEÚ je preto významný, že ako prvý rozsudok SDEÚ bez akejkoľvek harmonizácie dizajnov v EÚ definoval dizajn ako súčasť priemyselného a obchodného vlastníctva v zmysle článku 36 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a zakotvil pri dizajnoch princíp vyčerpania, ktorý bol následne inkorporovaný do smernice o právnej ochrane dizajnov, podľa ktorého práva vyplývajúce z práva k dizajnu na základe zápisu sa nerozširujú na úkony týkajúce sa výrobku, do ktorého sa začlenil dizajn zahrnutý v rámci rozsahu ochrany práva k dizajnu, alebo na ktorý sa aplikoval, keď bol výrobok uvedený na trh Spoločenstva majiteľom práva k dizajnu alebo s jeho súhlasom.⁷⁴

Definitívne bol tento názor potvrdený unifikáciou dizajnov nariadením o dizajnoch Spoločenstva⁷⁵, podľa ktorého práva vyplývajúce z dizajnu Spoločenstva sa nevzťahujú na činnosť týkajúcu sa výrobku, v ktorom je dizajn patriaci do rozsahu ochrany dizajnu Spoločenstva použitý, alebo v ktorom je takýto dizajn stelesnený, ak bol takýto výrobok majiteľom dizajnu Spoločenstva alebo s jeho súhlasom uvedený na trh Spoločenstva.⁷⁶

Záver

Kapitola o dizajnoch potvrdila hypotézu, že princíp vyčerpania práva v dizajnovom práve sa v EÚ dôsledne uplatňuje ako komunitárny princíp a že tento koncept vznikol aj pri dizajnoch judikatúrou SDEÚ.

Pri dizajnoch neexistuje taká rozsiahla judikatúra SDEÚ ako pri ochranných známkach, čo je spôsobené tým, že dizajn stojí na pomedzí umenia a techniky. V tejto kapitole sme považovali za nutné, práve z dôvodu minimálnej judikatúry SDEÚ, vysvetliť skutočnosti, ktoré vedú k tomu, že dizajn sa nachádza v strede medzi umením a technikou. Pôvodca dizajnu má totiž snahu vytvoriť taký výrobok, ktorý bude uspokojovať nielen estetické požiadavky spotrebiteľa, ale na druhej strane aj požiadavky funkčnosti a účelu výrobku. Treba zobrať do úvahy, že dizajn je prejavom vkusu alebo aj umeleckého cítenia pôvodcu dizajnu, ktorý je zhmotnený na určitom výrobku. V rámci úvah *de lege ferenda* by mal SDEÚ uvažovať o princípe vyčerpania v prípade tovaru, na ktorom viazne viacero práv ochrany vyplývajúcich nielen z dizajnu, ale aj z ochranných známok, prípadne z autorského práva. Tieto prípady sa stávajú bežné, najmä pri priemyselnom dizajne. Na inšpiráciu odporúčame judikatúru USA, kde sa vyčerpá právo ku každému nehmotnému statku rozdielne, ale autorskoprávna ochrana predchádza tej známkovoprávnej. Tieto názory považujeme za logické, pretože ochranná známka má väčšinou svoj pôvod v autorskom diele, pokiaľ toto dielo spĺňa znaky umeleckého autorského diela.

66 Ustanovenia článkov 34 a 35 nevylučujú zákazy alebo obmedzenia dovozu, vývozu alebo tranzitu tovaru odôvodnené princípmi verejnej morálky, verejným poriadkom, verejnou bezpečnosťou, ochranou zdravia a života ľudí a zvierat, ochranou rastlín, ochranou národného kultúrneho bohatstva, ktoré má umeleckú, historickú alebo archeologickú hodnotu, alebo ochranou priemyselného a obchodného vlastníctva. Tieto zákazy a obmedzenia však nesmú byť prostriedkami svojoľnej diskriminácie alebo skrytého obmedzovania obchodu medzi členskými štátmi.

67 Otázky položené SDEÚ súdom z Haagu 20. 5. 1981.

68 The Geschmacksmusterengesetz v Nemecku z roku 1876, The Registered Design Act vo Veľkej Británii z roku 1949 a Italian Decree v Taliansku z roku 1940.

69 Článok 96 ods. 2 nariadenia o dizajnoch Spoločenstva.

70 The Danish Law v Dánsku z roku 1970.

71 Názor generálneho advokáta Reischla doručený SDEÚ 8. 6. 1982.

72 Odsek 20 rozsudku SDEÚ vo veci Keurkoop BV v Nancy Kean Gifts BV.

73 Odsek 29 rozsudku SDEÚ vo veci Keurkoop BV v Nancy Kean Gifts BV.

74 Článok 15 smernice o právnej ochrane dizajnov.

75 Nariadenie Rady (ES) č. 6/2002 z 12. 12. 2002 o dizajnoch Spoločenstva (ďalej len „nariadenie o dizajnoch Spoločenstva“).

76 Článok 21 nariadenia o dizajnoch Spoločenstva.

Literatúra

- AMMAN, J., 1999. Intellectual property rights and Parallel imports. Legal issues of economic integration. 1999. č. 36, s. 94.
- BEIER, F. K., 1970. Territoriality of Trademark Law and International trade. *Int Rev Intellect Prop Competition Law*. 1 II C, 48, s. 57.
- Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel uverejnený v Zbierke zákonov č. 133/1980 Z. z.
- BOHÁČEK, M. – JAKL, L., 2003. Právo duševného vlastníctví. Praha: Nakladatelství Oeconomica. 2003. str. 25. ISBN 80-245-0463-4.
- HUSOVEC, M., 2011. Krátky komentár k prípadu Prolux. In: *Revue pro právo a technologie*. č. 1/2011. ISSN 1804-5383.
- CALBOLI, I., 2002. Trademark exhaustion in the European union: community-wide or international? The saga continues. s. 54, 2002. [online 15. 11. 2018]. Dostupné <http://scholarship.law.marquette.edu/iplr/vol6/iss1/3/>
- CLUGSTONE, CH., 2013. International Exhaustion, Parallel Imports, and the Conflict between the Patent and Copyright Laws of the United States. 2013. [online 25. 2. 2019]. Dostupné <http://dx.doi.org/10.4236/blr-2013.43012>
- DIACOVO, N., 1995. Going Once, Going Twice. The First Sale Doctrine Defense in Right of Publicity Actions, 12 U. Miami Ent. & Sports L. Rev 57. [online 24. 1. 2019]. Dostupné <http://repository.law.miami.edu/umeslr/vol12/iss1/4>
- Dohoda o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (TRIPS – Agreement on Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights).
- CHARVÁT, R., 2005. Limitace principu vyčerpání autorských a souvisejících práv v digitálním prostředí dle práva ES. In: *Právní Obzor*. 2005. č. 2 – 3, roč. 88. s. 277. ISSN 0032-6984.
- INTA Emerging Issues Committee Design Rights Subcommittee - Report and Recommendations The Nexus of Design Rights and Trademark Rights. [online 16. 2. 2019]. Dostupné <https://www.inta.org/Advocacy/Documents/INTADesignRightsTrademarkRightsNexus2007.pdf>
- JAKL, L., 2011. Právní ochrana průmyslového a jiného duševního vlastníctví. 3. vyd. Praha: Metropolitní univerzita Praha. 2011. 168 s. ISBN 978-80-86855-63-9.
- JOOS, U., 1991. Erschöpfungslehre im Urheberrecht mit vergleichenden Hinweisen auf Warenzeichenrecht, Patentrecht und Sortenschutz, Mnichov: C.H.Beck, 1991.
- KADRNOŽKA, J., 2016. Vyčerpání práv z duševního vlastníctví na vnitřním trhu EU se zaměřením na autorská a související práva. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. 2016.
- KEELING, D., 2004. Intellectual Property Rights in EU Law. Volume 1. Free movement and competition law. Oxford University Press. 2004. s. 456. ISBN: 9780198259183.
- KLUČIAROVÁ, E., 2011. Priemyselnoprávna ochrana na národnej a medzinárodnej úrovni. In: *Revue pre teóriu a prax v oblasti duševného vlastníctva*. 2011 XVI roč., č. 2. str. 18. ISSN 1335-2881.
- KRÁLIK, A., Voľný pohyb tovaru. [online 16. 1. 2019]. Dostupné na http://www.kbdesign.sk/-cla/eu_pravo_na_slovensku/original/-12%20VP%20tovaruPJK.htm
- KNAPP, V. – TELEC, I., 1995. Tvůrčí práva duševního vlastníctví. In: *Právník*. roč. 134. č. 4. 1995.
- KRÁLIK, A., 2008. Doktrína vyčerpania práv z ochranných známok a jej uplatnenie v EÚ. In: *Duševné vlastníctvo*. 2008. č. 1 a 2. roč. 12. ISSN 1335/2881.
- MAXA, M., 2006. Paralelný import a vyčerpanie práv duševného vlastníctva. *Justičná revue*. 58. 2006, č. 5, s. 802 – 812.
- MINÁRSKY, R., 2012. Vyčerpanie práv duševného vlastníctva. Diplomová práca. Paneurópska vysoká škola. Fakulta práva. 2012.
- Nariadenie Rady (ES) č. 6/2002 z 12. 12. 2001 o dizajne Spoločenstva.
- Nariadenie Rady (ES) č. 207/2009 z 26. 2. 2009 o ochrannej známke Spoločenstva.
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2424 zo 16. 12. 2015, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 207/2009 o ochrannej známke Spoločenstva a nariadenie Komisie (ES) č. 2868/95, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 40/94 o ochrannej známke Spoločenstva, a zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 2869/95 o poplatkoch splatných Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu.
- Nariadenie Rady (EP) č. 1257/2012 zo 17. 12. 2012, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely vytvorenia jednotnej patentovej ochrany.
- Nariadenie EP (EÚ) 2017/1001 zo 14. 6. 2017 o ochrannej známke Európskej únie (kodifikované znenie).
- NORMAN, H., 2011. Intellectual Property Law. NY: Oxford University Press., s. 409.
- Opinion of the Economic and Social Committee on the „Exhaustion of registered trademark rights“, uverejnený v *Official Journal of the European Communities* 25. 4. 2001.

- OTEVŘEL, P., 2005. Vyčerpaní práva na rozšiřování originálu nebo rozmnožení autorského díla. In: Právní rozhledy. 2005. č. 3. ISSN 1210-6410.
- Parížsky dohovor na ochranu priemyselného vlastníctva uverejnený v Zbierke zákonov č. 64/1975.
- POMAIZLOVÁ, K., 2004. Vyčerpaní práv k některým průmyslovým právům: současná právní úprava a očekávané změny v důsledku vstupu do EU – část I. [online 28. 1. 2019], Dostupné na www.epravo.cz
- Publikácia WIPO. Príťažlivý vzhľad. Úvod do dizajnov pre malé a stredné podniky. 2003. [online 13.2.2019]. Dostupné http://www.indprop.govsk/swift_data/-source/dokumenty_na_stiahnutie/-informacne_brozury_letaky/brozura_-dizajn.pdf
- ROOIJEN, A., 2010. The Software Interface Between Copyright and Competition Law. Kluwer Law International. 2010. s. 36. ISBN-10: 9789041131935.
- Rozsudok SDEÚ z 8. 6. 1971 vo veci Deutsche Grammophon Gesellschaft mbH v Metro SB Großmärkte GmbH & Co. KG., C-78/70.
- Rozsudok SDEÚ z 21. 6. 2012, ktorý súvisí s trestným konaním proti Titusovi Alexandrovi Jochenovi Donnerovi, C-5/2001.
- Rozsudok SDEÚ z 10. 11. 1992 vo veci Exportur SA v LOR SA a Confiserie du Tech SA, C-3/91.
- Rozsudok SDEÚ v spojených prípadoch C-468/06 až C-478/06 Sot. Lelos kai Sia EE et al. v GlaxoSmithKline AEVE Farmakeftikon Proionton.
- Rozsudok SDEÚ z 11. 7. 1974 vo veci Procureur du Roi v Benoît and Gustave Dassonville, C-8/74.
- Rozsudok SEDÚ zo 16. 7. 1998 International Schmied GmbH & Co. KG v Hartlauer Handelsgesellschaft mbH, C-355/96.
- Rozsudok SDEÚ z 20. 2. 1979 vo veci Rewe-Zentral v Bundesmonopolverwaltung (ďalej len „Cassis de Dijon“), C-120/7.
- Rozsudok SDEÚ z 28. 4. 1998 vo veci Javico International and Javico AG v Yves Saint Laurent Parfums SA, C-306/96.
- Rozsudok SDEÚ zo 14. 9. 1982 vo veci Keurkoop BV v Nancy Kean Gifts BV, C-144/81.
- RUBÍ PUIG, A. Copyright Exhaustion Rationales and Used Software: A Law and Economics Approach to Oracle v Used Soft. 4 (2013) JIPITEC. str. 162 – 163. [online 15. 10. 2018]. Dostupné <http://www.jipitec.eu/issues/-jipitec-4-3-2013/3842/rubi-puig.pdf>
- SLÁVIKOVÁ GERŽOVÁ, R., 2013. Súbeh autorskoprávnej a priemyselnoprávnej ochrany pri dizajnoch. Rigorózna práca. Pa-neurópska vysoká škola. Fakulta práca. 2013.
- Smernica Rady 93/98/EHS z 23. 10. 1993 o zosúladiení lehoty ochrany autorského práva a niektorých príbuzných práv.
- SCHOVSBO, J., Exhaustion of rights and common principle of European Intellectual property, University of Copenhagen, Centre for Information, s. 8. 2010.
- ŠVIDROŇ, J. a kol., 2009. Právo duševného vlastníctva v informačnej spoločnosti a v systéme práva. 1. vyd. Bratislava: VEDA. 2009. s. 680, ISBN 978-80-224-1033-5.
- TELEC, I., 1994. Tvůrčí práva duševního vlastnictví, Doplněk. 1. vyd. Brno: Edice učebnic právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. 1994, s. 344. ISBN 80-210-0885-7.
- TÝČ, V., 2004. Základy práva Evropských spločenství pro ekonomy, Praha. Linde. 2004. ISBN 9788075022431.
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/95/ES z 22. 11. 2008 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známok.
- Smernica 98/71/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. 11. 1998 o právnej ochrane dizajnov.
- Supreme Court USA vo veci Debincare USA, Inc. v Toys „R“ Us, Inc. 84F 3d 1143,1145 (9th Cir. 1996).
- SVOBODA, P., 2001. Vliv autorskoprávní teritoriality na vývoj evropského práva. Diplomová práce. Praha. Univerzita Karlova právnická fakulta. 2001.
- VISCUSI, P. – VERNON, J. – HARRINGTON, J., 2014. Economics of regulation and antitrust, 4-th edition, 2014, s. 289. ISBN-13- 978-0262220750.
- VOJČÍK, P. a kol., 2012. Právo duševného vlastníctva. Plzeň. Aleš Čeněk, s. r. o., 2012. s. 141. ISBN 9788073805272.
- VYPARINA, S., 1995. Vzťah priemyselných práv k autorským právam. Justičná revue. 1995. roč. 47. č. 3 – 4, s. 37. ISSN 1335-6461.
- Zmluva o fungovaní Európskej únie, konsolidované znenie uverejnené v Úradnom vestníku EÚ – C202/47.
- Smernica Rady č. 89/104/EHS z 21. 12. 1988 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známok.
- Zmluva WIPO o autorskom práve uverejnená v Zbierke zákonov SR oznámením č. 189/2006 Z. z. MZ SR.

Čiastočná priorita v praxi Európskeho patentového úradu

Partial Priority Right in Practice of the European Patent Office

Viera MIHÁLOVÁ¹

ABSTRAKT

Rozhodnutie Veľkého stážnostného senátu G1/15 z 29. 11. 2016 sa zaoberá čiastočnou prioritou, teda prioritou, ktorá sa vzťahuje len k časti nárokovanej predmetu. Podľa Európskeho patentového dohovoru nemôže byť zamietnutá žiadosť o priznanie čiastočnej priority pre patentový nárok, ktorý zahŕňa alternatívny predmet prostredníctvom jedného alebo viac všeobecnejších výrazov (všeobecný nárok označovaný ako „OR-claim“), za predpokladu, že alternatívny predmet bol opísaný po prvý raz priamo alebo aspoň implicitne a jednoznačne v prioritnom dokumente. Žiadne iné vecné podmienky alebo obmedzenia sa v tomto ohľade neuplatňujú. Rozhodnutie G1/15 objasnilo a zjednotilo prax Európskeho patentového úradu týkajúcu sa žiadosti o priznanie čiastočnej priority.

ABSTRACT

The decision of the Enlarged Board of Appeal G1/15 from 29. 11. 2016 deals with partial priority right, i.e. the priority related to only a part of the claimed subject matter. Under the European Patent Convention, entitlement to partial priority may not be refused for a claim encompassing alternative subject-matter by virtue of one or more generic expressions or otherwise (generic „OR“-claim) provided that said alternative subject-matter has been disclosed for the first time, directly, or at least implicitly, unambiguously and in an enabling manner in the priority document. No other substantive conditions or limitations apply in this respect. The decision G1/15 have clarified and unified the practice of the European Patent Office in respect to claim for partial priority.

Kľúčové slová

čiastočná priorita, všeobecný nárok „OR-claim“, Veľký stážnostný senát, rozhodnutie, G1/15, G2/98

Key words

partial priority, generic OR-claim, Enlarged Board of Appeal, decision, G1/15, G2/98

1 Právo prednosti a G1/15

Prihlasovateľ Európskej patentovej prihlášky podľa článku 87 (1) Európskeho patentového dohovoru (EPD) môže požiadať o priznanie práva prednosti, t. j. priority, zo skoršej patentovej prihlášky, prihlášky úžitkového vzoru či osvedčenia o užitočnosti na rovnaký vynález. Európsky patentový úrad (EPÚ) musí preskúmať, či sú splnené podmienky na priznanie práva prednosti, v dôsledku čoho rozhodne, či je právo prednosti zo skoršej prihlášky platné alebo nie. Platnosť nárokovanej priority v patentovej prihláške je dôležitá z hľadiska stanovenia dátumu, pred ktorým tvoria zverejnené patentové dokumenty stav techniky pre po-

súdenie novosti a vynálezcovskej činnosti vynálezu.

Rozhodnutie Veľkého stážnostného senátu G1/15 z 29. 11. 2016 („G1/15“) sa zaoberá čiastočnou prioritou, teda prioritou, ktorá sa vzťahuje len k časti nárokovanej predmetu. **V súlade s G1/15 podľa EPD nemôže byť zamietnutá nárokováná čiastočná priorita pre nárok zahŕňajúci alternatívny predmet prostredníctvom jedného alebo viac všeobecnejších výrazov (OR-claim), za predpokladu, že alternatívny predmet bol opísaný po prvý raz priamo alebo aspoň implicitne a jednoznačne v prioritnom dokumente. Žiadne iné vecné podmienky alebo obmedzenia sa v tomto ohľade neuplat-**

ňujú („OR-claim“ je možné interpretovať ako nárok zahŕňajúci viac alternatív, OR = alebo).

2 Prípad vedúci ku G1/15

G1/15 súvisí s prípadom, kedy bol zrušený patent EP 0 921 183, ktorý bol udelený na vylúčenú európsku patentovú prihlášku (8. 6. 1995) z európskej patentovej prihlášky č. 95923299.2 (rodičovská prihláška). Rozhodnutie o udelení patentu bolo zverejnené vo Vestníku 1. 2. 2010 (Bulletin 2010/48). Vylúčená prihláška aj rodičovská prihláška žiadali o prioritu z britského patentového dokumentu GB 9411614.2 (skor-

¹ Ing. Viera Mihálová, Úrad priemyselného vlastníctva SR, Švermova 43, 974 04 Banská Bystrica tel. 048 4300201, e-mail: viera.mihalova@indprop.gov.sk. Autorka pôsobí na patentovom odbore ako vedúca oddelenia patentového prieskumu 1.

šia prihláška). Patent EP 0 921 183 udeľený na vylúčenú prihlášku bol napadnutý z dôvodu, že nespĺňa podmienku novosti a vynálezcovskej činnosti.

Rozhodnutie o zrušení patentu EP 0 921 183 vyplynulo zo skutočnosti, že patentu nebola priznaná priorita zo skoršej prihlášky, pretože zovšeobecnená definícia v nároku tohto patentu nebola posúdená ako „ten istý vynález“ v porovnaní s vynálezom opísaným v skoršej prihláške. Predmetom patentu bolo použitie látky zlepšujúcej prietok za studena do palivovej zmesi na zvýšenie jej mazivosti, kde definícia tejto látky okrem iných znakov zahŕňala všeobecný vzorec substituentov –NR¹³R¹⁴. Táto definícia substituentov nebola obmedzená na konkrétne soli, ktorými bol definovaný predmet v skoršej prihláške, teda v prioritnom dokumente GB 9411614.2 z 9. 6. 1994 (tento dokument bol označený v konaní o zrušení patentu ako stav techniky D16). V rozhodnutí o zrušení patentu EP 0 921 183 je preto uvedené, že D16 netvorí základ pre udelený nárok č. 1 v EP 0 921 183 a tiež, že predmet udeleného nároku bol zovšeobecnený, a preto nepredstavuje rovnaký vynález, aký je opísaný v prioritnom dokumente (skoršej prihláške).

Rozhodnutie o zrušení patentu EP 0 921 183 sa ďalej opiera o konštatovanie, že zovšeobecnenie v nároku 1 patentu udeleného na vylúčenú prihlášku vo vzťahu k prioritnému dokumentu nevedie k nárokovaniu obmedzeného počtu jasne definovaných alternatívnych predmetov a teda nárok nevyhovoval podmienke uvedenej v dávnejšom rozhodnutí Veľkého sťažnostného senátu G2/98 z 31. 5. 2001 („G2/98“). V dôsledku nepriznania práva prednosti zo skoršej prihlášky s dátumom podania 9. 6. 1994 bolo patentu priznané právo prednosti len zo dňa podania, t. j. z 8. 6. 1995.

Nepriznaním práva prednosti zo skoršej prihlášky GB 9411614.2 došlo následne k situácii, že skoršia prihláška (GB 9411614.2), označená ako D16, bola považovaná za stav techniky k patentu EP 0 921 183, a teda tvorila prekážku novosti a vynálezcovskej činnosti predmetu definovaného v patente.

3 Otázky položené Veľkému sťažnostnému senátu

Proti rozhodnutiu o zrušení patentu bolo podané odvolanie. K prípadu boli odvolacím orgánom adresované otázky Veľkému sťažnostnému senátu s nasledujúcim obsahom:

1. Ak patentový nárok európskej patentovej prihlášky alebo európskeho patentu zahŕňa alternatívne predmety definované prostredníctvom jediného výrazu alebo všeobecnej definície („OR-claim“), môže byť žiadosť o priznanie čiastočnej priority podľa EPD zamietnutá pre taký nárok vo vzťahu k opísanému alternatívne predmetu zverejnenému po prvý raz priamo alebo aspoň implicitne a jednoznačne v prioritnom dokumente?
2. V prípade, že odpoveď je áno, bude podmienka „za predpokladu, že to vedie k nárokovaniu obmedzeného počtu jasne definovaných alternatívnych predmetov“ uvedená v bode 6.7 G2/98 braná ako právoplatný test na určenie oprávnenia na čiastočnú prioritu pre všeobecný „OR-claim“?
3. Ak je odpoveď na otázku 2 áno, ako bude interpretované a aplikované kritérium „obmedzený počet“ a kritérium „jasne definované alternatívne predmety“?
4. Ak je odpoveď na otázku 2 nie, ako bude posúdené právo na čiastočnú prioritu pre všeobecný „OR-claim“?
5. V prípade kladnej odpovede na otázku 1 môže byť predmet opísaný v rodičovskej alebo vylúčenej prihláške z európskej patentovej prihlášky citovaný ako stav techniky podľa článku 54(3) EPD proti predmetu opísanému v prioritnom dokumente a zahrnutom ako alternatíva vo všeobecnom „OR-claim“ spomenutej európskej patentovej prihlášky alebo na základe nej udelenom patente?

Veľký sťažnostný senát v G1/15 odpovedal na otázku 1 záporne, v dôsledku čoho nebolo potrebné sa zaoberať ďalšími otázkami 2 až 5.

4 Predchádzajúca prax na základe G2/98

V bode 6.7 G 2/98 je uvedené vo vzťahu k „OR-claim“, že ak prvý prioritný dokument opisuje znak A, druhý prioritný dokument opisuje znak B na použitie ako alternatívu znaku A, potom nárok definujúci A alebo B môže využiť prvú prioritu pre znak A a druhú prioritu pre znak B. Takéto dve priority môžu byť nárokovanie aj pre znak C, ktorý vo forme všeobecného výrazu alebo vzorca v nároku zahŕňa znak A, ako aj znak B. Použitie všeobecného výrazu alebo vzorca v nároku, ku ktorému je uplatnených viac priorít v súlade s článkom 88 (2) EPD, je podľa článkov 87 (1) a 88 (3) plne akceptovateľné **za predpokladu, že to vedie**

k nárokovaniu obmedzeného počtu jasne definovaných alternatívnych predmetov.

Posledná časť vety, t. j. „za predpokladu, že to vedie k nárokovaniu obmedzeného počtu jasne definovaných alternatívnych predmetov“, bola použitá odvolacím orgánom v mnohých neskorších rozhodnutiach ako základ pre zamietnutie čiastočnej priority pri všeobecných nárokoch („OR-claim“). Rozšírenie chemického vzorca, rozsahu hodnôt, chemických kompozícií alebo prítomnosť iných zovšeobecnení pri porovnaní s vynálezom opísaným v prioritnom dokumente viedlo k tomu, že žiadosť o priznanie čiastočnej priority bola zamietnutá na základe dôvodov, že neskôr podaná prihláška nepredstavovala „**obmedzený počet jasne definovaných alternatívnych predmetov**“. Na druhej strane bola čiastočná priorita za porovnateľných podmienok priznaná v mnohých rozhodnutiach pred rozhodnutím G2/98. Odsek 6.7 v G 2/98 teda zapríčinil rozchádzajúcu sa prax EPÚ.

5 Niektoré dôvody, o ktoré sa opiera rozhodnutie G1/15

Veľký sťažnostný senát, aby mohol zodpovedať položené otázky, analyzoval podstatu prioritného práva, podmienky a účinky priority v rámci EPD.

Prioritou sa zaoberajú články 87, 88 a 89 EPD, pričom priorita, t. j. právo prednosti, ktoré je zakotvené v EPD, vychádza z Parížskeho dohovoru (Parížsky dohovor na ochranu priemyselného vlastníctva z r. 1883; na Slovensku je to vyhláška ministra zahraničných vecí č. 64/1975 Zb. v znení vyhlášky č. 81/1985 Zb.), konkrétne z ustanovení článku 4 Parížskeho dohovoru.

Priorita je právo, ktoré si môže uplatniť prihlasovateľ zo štátu, ktorý je zmluvným štátom Parížskeho dohovoru a/alebo členom Svetovej obchodnej organizácie. Prioritu je možné si podľa EPD uplatniť na „ten istý vynález“ v lehote do 12 mesiacov od dátumu podania skoršej prihlášky. Význam priority v zmysle článku 89 EPD tkvie v tom, že dátum priority sa považuje za dátum podania prihlášky na účely článku 54 (2) a 54 (3) EPD, to znamená, na určenie toho, čo tvorí stav techniky pre posúdenie novosti a vynálezcovskej činnosti vynálezu, a ďalej na účely článku 60 (2) EPD, podľa ktorého sa patent udelí na prihlášku so skorším dátumom podania, ak dva rôzne subjekty podali prihlášku na ten istý vynález.

lez. Z uvedeného vyplýva, že priorita je určená na ochranu prihlasovateľa voči tretím stranám, ktoré by mohli podať prihlášku s rovnakým vynálezom v lehote do 12 mesiacov po jej prvom podaní. Zo znenia EPD, ako aj z logiky základnej koncepcie práva prednosti je teda možné vyvodit' záver, že právo prednosti stanovené v EPD (ako aj v Parížskom dohovore) má za cieľ vylúčiť kolíziu predmetu vynálezu zverejneného počas prioritného obdobia, s rovnakým predmetom opísaným v prioritnom dokumente, pokiaľ bola priorita z tohto dokumentu platne nárokovávaná.

Okrem formálnych požiadaviek (napr. tožnosť žiadateľa, dvanásťmesačná lehota na podanie a i.) je jedinou podstatnou podmienkou, ktorú EPD a Parížsky dohovor stanovuje na uplatnenie si priority, to, aby prioritný dokument a následne podaná prihláška boli zamerané na rovnaký vynález (článok 87 (1) EPD). Článok 4 C ods. 4 Parížskeho dohovoru používa výraz „ten istý predmet“. Pod pojmom „ten istý predmet“ použitým v Parížskom dohovore je v prípade patentovej prihlášky nutné rozumieť rovnaký (ten istý) vynález. Význam uvedených pojmov je teda rovnaký.

V G1/15 je ako jeden z dôvodov tohto rozhodnutia uvedené, že v zásade, ak je právo stanovené medzinárodnou zmluvou alebo dohovorom alebo národným právom, nemožno ho obmedziť uložením dodatočných podmienok do správnych pravidiel alebo do metodiky, alebo dokonca do judikatúry.

Čiastočnou a viacnásobnou prioritou sa zaoberajú články 88 (2) a 88 (3) EPD. Podľa článku 88 (2) EPD je možné si v európskej patentovej prihláške uplatniť viacnásobné priority (t. j. požadovať právo prednosti z viac než jednej prihlášky) bez ohľadu na to, či prioritné dokumenty pochádzajú z rôznych krajín. V prípade potreby je možné si uplatniť viac priorit pre jeden patentový nárok. Podľa znenia článku 88 (3) EPD, v prípade, že je uplatnená jedna alebo viac priorit, právo prednosti sa vzťahuje len na tie znaky európskej patentovej prihlášky, ktoré sú zahrnuté v prioritných prihláškach.

Podľa článku 4 F Parížskeho dohovoru „žiadna úijná krajina nesmie zamietnuť prioritu alebo žiadosť o patent z toho dôvodu, že prihlasovateľ žiada o právo prednosti z viacerých dokumentov, aj keď“ pochádzajú z rôznych krajín, alebo z dôvodu, že prihláška, v ktorej sa uplatňuje jedna alebo viac priorit, obsahuje jeden alebo viac prvkov, ktoré neboli obsiahnuté v prihláške alebo v prihláškach, ktorých priorita sa uplatňuje,

je, a to v oboch prípadoch pod podmienkou, že vynález je podľa zákona príslušnej krajiny jednotný. Pokiaľ ide o znaky, ktoré nie sú obsiahnuté v prihláške alebo v prihláškach, z ktorých sa právo prednosti uplatňuje, právo prednosti pre tieto znaky vzniká podaním neskoršej prihlášky za obvyklých podmienok.“

V článku 88 (4) EPD je uvedené, že v prípade, ak sa niektoré znaky vynálezu, ktorý si uplatňuje právo prednosti zo skoršej patentovej prihlášky, nenachádzajú v nárokoch skoršej prihlášky, právo prednosti je možné priznať za predpokladu, že dokumenty predchádzajúcej prihlášky ako celok tieto znaky konkrétne zverejňujú. Článok 4 H Parížskeho dohovoru má významovo v podstate rovnaké znenie: „Priorita sa nesmie odoprieť z toho dôvodu, že určité prvky vynálezu, pre ktoré sa priorita požaduje, nie sú uvedené v nárokoch obsiahnutých v žiadosti podanej v krajine pôvodu, ak sú tieto časti zo súhrnu príloh tejto žiadosti jasne zrejmé.“

Veľký sťažnostný senát na základe analýzy podstaty prioritného práva a jeho účinku došiel k záverom, že články EPD zaoberajúce sa prioritou sú v súlade s Parížskym dohovorom a tiež k tomu, že podmienka uvedená v odseku 6.7 G2/98 nemôže byť vykladaná tak, že znamená ďalšie obmedzenie pre uplatnenie si práva prednosti.

Veľký sťažnostný senát sa tiež zaoberal rozhodnutím G2/98, podľa ktorého požiadavka na uplatnenie práva prednosti „toho istého vynálezu“ podľa článku 87 (1) EPD znamená, že priorita z predchádzajúcej prihlášky sa prizná v súlade s článkom 88 EPD len vtedy, ak odborník môže odvodiť predmet nároku priamo a jednoznačne, s použitím všeobecných vedomostí, z predchádzajúcej prihlášky ako celku.

Podľa vyjadrenia Veľkého sťažnostného senátu v G1/15 takýto prísny prístup k definícii podmienky „ten istý vynález“ bol v G2/98 prijatý s cieľom zjednotiť judikatúru v rámci EPÚ. Konštatovanie v G 2/98 v bode 6.7 bolo však vykonané v kontexte viacerých priorit vzťahujúcich sa na jeden a ten istý nárok. Prípad v G1/15 sa však týka situácie, kedy ide o čiastočnú prioritu, pričom pojmom „čiastočná priorita“ sa rozumie situácia, v ktorej len časť predmetu, na ktorú sa vzťahuje všeobecný nárok „OR“, má právo žiadať právo prednosti zo skoršie podanej prihlášky.

Veľký sťažnostný senát v G1/15 ďalej uviedol, že pri posudzovaní, či predmetu vo všeobecnom nároku „OR-claim“ môže byť priznaná čiastočná priorita, je prvým

krokom určenie relevantného predmetu v prioritnom dokumente, t. j. predmetu, ktorý je relevantný vzhľadom na doterajší stav techniky zverejnený v prioritnom intervale. Ďalším krokom je preskúmanie toho, či je tento predmet uvedený v nároku prihlášky alebo patentu, ktorý žiada o priznanie práva prednosti z prioritného dokumentu (skoršej prihlášky). Ak je odpoveď áno, nárok je v skutočnosti koncepčne rozdelený na dve časti, prvá časť zodpovedá vynálezu, ktorý je priamo a jednoznačne opísaný v prioritnom dokumente, pričom druhá časť je zostávajúcou časťou všeobecného „OR-claim“, ku ktorej sa priorita z prioritného dokumentu nevzťahuje.

Tento prístup podľa Veľkého sťažnostného senátu logicky a presne zodpovedá aj schéme opísanej v historickej prípravnej dokumentácii k EPD, ktorou je Memorandum C (M/48/I). V Memorande je uvedený dôležitý rozdiel medzi dvomi typmi nárokov:

Typ nároku **A + B** („AND-claim“): Podľa Memoranda takáto situácia nastáva, keď prvý prioritný dokument opisuje znak A a druhý prioritný dokument opisuje znak B, ktorý sa má použiť spolu s A. Potom nárok definujúci „A + B“ si nemôže platne nárokovovať čiastočnú prioritu z prvého prioritného dokumentu, pretože vynález „A + B“ bol zverejnený až v deň druhého prioritného dokumentu.

Typ nároku **A alebo B** („OR-claim“): Podľa Memoranda, ak prvý prioritný dokument opisuje znak A a druhý prioritný dokument opisuje znak B na použitie ako alternatívu k znaku A, potom nárok neskoršej prihlášky „A alebo B“ bude v skutočnosti pozostávať z dvoch odlišných častí A a B, pričom každá z nich je sama osebe úplná, a zdá sa, že nie je žiadny dôvod, prečo by nemalo byť možné si uplatniť prvú prioritu pre časť A a druhú prioritu pre časť B nároku. Je samozrejme nepodstatné, či sa slovo „alebo“ skutočne vyskytuje v nároku, alebo je implikované prostredníctvom použitia všeobecného alebo iného výrazu.

V Memorande sú uvedené aj príklady ilustrujúce „OR-claim“, v ktorých by bolo žiaduce, aby bolo možné nárokovat' si viacero priorit pre jeden a ten istý nárok:

- rozšírenie chemických vzorcov;
- rozšírenie číselného rozsahu hodnôt (teplota, tlak, koncentrácia atď.) a
- rozšírenie oblasti použitia.

Takýto „OR-claim“ by potom mal právo prednosti od dátumu prvej priority v rozsahu, v akom zahŕňa úzko vymedzený predmet uvedený v prvom prioritnom dokumente, a od dátumu druhej priority pre zvyšnú časť jeho rozsahu.

Podľa Veľkého sťažnostného senátu z vykonanej analýzy vyplynulo, že posúdenie žiadosti na priznanie čiastočnej priority nepreukazuje, že sú potrebné dodatočné požiadavky. Preto bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené v úvodnej časti tohto článku.

6 Jednoduchý príklad ilustrujúci čiastočnú prioritu

Prioritná prihláška má patentový nárok, v ktorom je špecifikovaný rozsah znaku A od 1 do 10.

Neskoršia patentová prihláška (rodičovská prihláška) opisuje rovnaké riešenie s tým, že A môže aj byť väčšie ako 10 a rozsah je definovaný ako A je z rozsahu od 1 do 15.

Relevantným predmetom z prioritnej prihlášky je:

„A je od 1 do 10“. Na základe toho je nárok neskoršej prihlášky rozdelený do dvoch samostatných častí:

- i. A je od 1 do 10,
- ii. A je od >10 do 15.

Prvá časť nároku (i) má platnú prioritu z prioritnej prihlášky, ale druhá časť (ii) nie. Nároku je teda priznaná čiastočná priorita. Platná priorita pre prvú časť nároku (i) znamená, že prioritný dokument netvorí stav techniky pre neskoršiu prihlášku.

7 Prípád s tzv. „toxickou“ vylúčenou prihláškou

Predchádzajúca prax EPÚ, kedy v dôsledku aplikácie pravidla podľa bodu 6.7 z G 2/98 nebola neskoršej prihláške priznaná čiastočná priorita pre všeobecný „OR-claim“ zahŕňajúci predmet definovaný v prioritnej prihláške, viedla k situáciám, kedy v niektorých prípadoch mohla byť vylúčená prihláška z neskoršej prihlášky použitá na napadnutie jej rodičovskej prihlášky. Nasledujúci príklad, ktorého autormi sú J. Bonnet, EPO a E. Durbize, INPI (slide 41, prednáška zo seminára organizovaného

EPÚ v dňoch 4. až 5. 12. 2018, Rue des Minimes, 92400 Courbevoie, Francúzsko) slúži na ilustráciu takejto situácie:

1. prioritná prihláška zahŕňa znaky: zinok, meď;
2. neskoršia prihláška podaná do jedného roku od podania prioritnej prihlášky v tom istom kontexte uvádza všeobecnejšiu definíciu: kov, táto definícia teda zahŕňa aj zinok a meď, ale aj iné kovy;
3. vylúčená prihláška z neskoršej prihlášky (neskoršia prihláška sa stala rodičovskou prihláškou vylúčenej prihlášky) je identická s prioritnou prihláškou a zahŕňa znaky: zinok, meď.

Neskoršia rodičovská prihláška, ako aj vylúčená prihláška žiadajú o právo prednosti z prioritnej prihlášky.

Podľa pôvodného prístupu EPÚ nemohla byť neskoršej prihláške typu, aký je uvedený v príklade, priznaná čiastočná priorita zo skoršej prihlášky. Bolo jej teda priznané právo prednosti len zo dňa jej podania. Vylúčenej prihláške však bolo možné priznať právo prednosti z prioritnej prihlášky, pretože sa obe prihlášky vzťahovali na ten istý vynález. Vylúčená prihláška potom mala priznané skoršie právo prednosti ako jej rodičovská prihláška, a preto mohla tvoriť vo vzťahu k rodičovskej prihláške stav techniky. Takéto vylúčené prihlášky boli v praxi EPÚ výstižne označované za „toxické“.

Podľa prístupu v súlade s G1/15 môže byť v rodičovskej prihláške s patentovým nárokom („OR-claim“) tento nárok rozdelený na dve časti:

- (i) zinok, meď,
- (ii) kov, okrem medi a zinku.

Nároku môže byť priznaná čiastočná priorita z prioritnej prihlášky, v dôsledku čoho vylúčená prihláška nemôže tvoriť stav techniky vo vzťahu k rodičovskej prihláške.

8 Záver

Rozhodnutie G1/15 ujasnilo a zjednotilo prax EPÚ, čo sa týka priznania čiastočnej priority vo vzťahu k všeobecným nárokom zahŕňajúcim alternatívy („OR-claim“) a zároveň poskytlo „protilátku“ proti takzvaným „toxickým“ vylúčeným prihláškam, ktoré mohli byť paradoxne použité ako námietka proti novosti ich rodičovských prihlášok.

Literatúra

BONNET, J. – DURBIZE, E. Divisional applications, An overview, slide 41, Prednáška zo seminára organizovaného EPÚ v dňoch 4. až 5. 12. 2018, Rue des Minimes, 92400 Courbevoie, Francúzsko

„G 0001/15 of 29. 11. 2016“ (Rozhodnutie Veľkého sťažnostného senátu G1/15), Dostupné na internete: <https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/recent/g150001ex1.html>

Register EPÚ k patentu EP0921183 B1. Dostupné na internete: <https://register.epo.org/application?number=EP98203458&lng=en&tab=doclist>

The European Patent Convention 16th edition /June 2016 (Európsky patentový dohovor) Dostupné na internete: <https://www.epo.org/law-practice/legal-texts/epc.html>

VYHLÁŠKA ministra zahraničných vecí z 13. januára 1975 o Parížskom dohovore na ochranu priemyselného vlastníctva z 20. marca 1883, revidovanom v Bruseli 14. decembra 1900, vo Washingtone 2. júna 1911, v Haagu 6. novembra 1925, v Londýne 2. júna 1934, v Lisabone 31. októbra 1958 a v Stockholme 14. júla 1967 (Parížsky dohovor) Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1975/64/>

Informácie z 12. zasadnutia pracovnej skupiny pre Zmluvu o patentovej spolupráci (PCT)

Information from the Twelfth Session of the PCT Working Group

Ludmila HLADKÁ¹

ABSTRAKT

Informácie z 12. zasadnutia pracovnej skupiny pre PCT, ktoré sa týkajú návrhu zmien pravidiel Vykonávacieho predpisu k PCT predložených na schválenie Zhromaždeniu Únie v septembri/októbri 2019, elektronických služieb poskytovaných medzinárodným úradom WIPO a ich ďalšieho rozvoja, vývoja a politiky poplatkov v oblasti PCT, vzdelávania expertov vykonávajúcich prieskum, implementácie WIPO štandardu ST.26 na medzinárodné prihlášky podané 1. januára 2022 a neskôr a prehľadu ďalších správ predložených na rokovanie pracovnej skupiny PCT.

ABSTRACT

Information from the twelfth session of the PCT Working Group in regard to amendments to the PCT Regulations for their approval by the PCT Assembly at its session in September/October 2019, electronic services provided by the International Bureau of the WIPO and their next development, trend and fees policy in the field of the PCT, training of patent examiners, implementation of the WIPO Standard ST.26 for filing of the international applications on or after 1 January 2022 and summary of the next reports submitted to session of the PCT Working Group.

Kľúčové slová

zmena pravidiel Vykonávacieho predpisu k PCT, elektronické služby, politika poplatkov v oblasti PCT, vzdelávanie patentových expertov, implementácia WIPO štandardu ST.26

Key words

amendments of the regulations of the PCT, electronic services, fees policy in the field of the PCT, training of patent examiners, implementation of the WIPO Standard ST.26

V dňoch od 11. do 14. júna 2019 sa na pôde Svetovej organizácie duševného vlastníctva (ďalej len „WIPO“) konalo 12. zasadnutie pracovnej skupiny pre Zmluvu o patentovej spolupráci (ďalej len „pracovná skupina PCT“).

V úvode rokovania medzinárodný úrad WIPO (ďalej len „IB“) predložil **správu o štatistických údajoch** z oblasti PCT², ktorá uvádza, že systém PCT využíva čoraz viac prihlasovateľov, čomu zodpovedá aj

nárast počtu podaných prihlášok o 3,9 % v roku 2018. Najviac prihlasovateľov, ktorí využili systém PCT, bol z USA a najväčší nárast v počte podaných medzinárodných prihlášok má Čína, potom Japonsko, Európsky patentový úrad (ďalej len „EPÚ“) a IB.

Návrh zmien pravidiel PCT

Pracovná skupina PCT súhlasila, aby sa uvedené zmeny a doplnenie pravidiel Vy-

konávacieho predpisu k PCT predložili na schválenie Zhromaždeniu Únie, ktoré bude zasadať v septembri/októbri 2019.

V prípade nesprávne podaných prvkov a častí v medzinárodnej prihláške sú to ustanovenia, ktoré sa týkajú včlenenia odkazom na správne prvky alebo časti do medzinárodnej prihlášky. Ide o zmenu a úpravu pravidiel 4.18, 12.1bis a 20.5 (a) a (b), zavedenie nového pravidla 20.5bis a zmenu a doplnenie niektorých už existujúcich pravidiel 20.6 (c), 20.7, 20.8, 55 a 76³, návrh

1 Ing. Ludmila Hladká pôsobí v Úrade priemyselného vlastníctva SR ako expert pre PCT; e-mail: ludmila.hladka@indprop.gov.sk.

Autorka sa zúčastnila 12. zasadnutia pracovnej skupiny pre Zmluvu o patentovej spolupráci (PCT) konanej 11. – 14. júna 2019 na pôde Svetovej organizácie duševného vlastníctva. Detailné informácie zo stretnutia spolu so všetkými dokumentmi nájdete: www.wipo.int/meetings/en/details.jsp?meeting_id=50410

2 Patent Cooperation Treaty, Yearly Review 2019, https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_901_2019.pdf

3 dokument PCT/WG/12/9 Erroneously Filed Elements and Parts of the International Application

GLOBÁLNE TRENDY V PCT PRIHLÁŠKACH

Celkový počet PCT prihlášok vzrástol o 3,9 % v roku 2018

A1: Trend v podaniach PCT prihlášok v rokoch 2004 – 2018

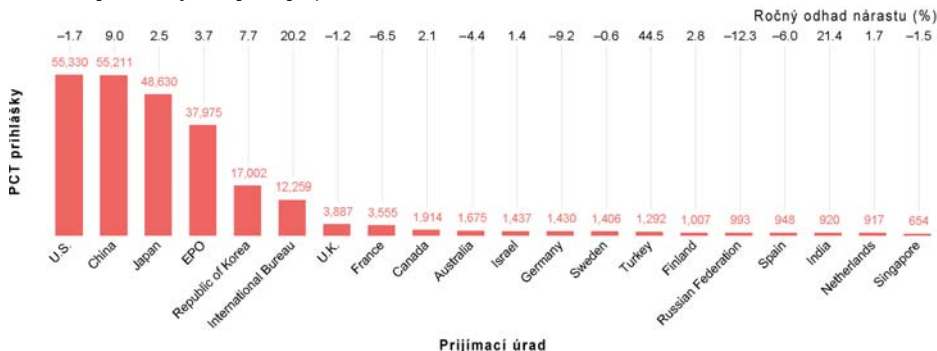

Poznámka: Odhad údajov WIPO za rok 2018
Zdroj: WIPO Statistics Database, marec 2019

PCT PRIHLÁŠKY PRIJATÉ PRIJÍMACÍM ÚRADOM

USPTO a CNIPA, každý z nich prijal okolo 55 000 prihlášok v roku 2018

A4: PCT prihlášky v top 20 prijímacích úradoch v roku 2018

Poznámka: Odhad údajov WIPO za rok 2018. EPO znamená Európsky patentový úrad a CNIPA znamená Národný úrad duševného vlastníctva Čínskej ľudovej republiky (Čínsky patentový úrad).
Zdroj: WIPO Statistics Database, marec 2019

nového pravidla 40bis, zmeny pravidiel 48.2 (b), 51bis.1 (a) a (e) a 82ter.1, ktoré súvisia s týmito úpravami⁴. Ďalšia zmena pravidiel 15, 16, 57, 96 a zmena Administratívnych smerníc PCT stanovuje právny základ na prevod poplatkov prostredníctvom IB, ktoré vyberá jeden úrad v prospech iného úradu⁵. Okrem uvedeného prerokovala pracovná skupina PCT návrh, aby orgán pre medzinárodný predbežný prieskum (ďalej len „IPEA“) poskytol niektoré dokumenty zo svojho spisu IB, ktorý ich potom sprístupní verejnosti v mene zvoleného úradu. Takto budú k nahliadnutiu všetky podklady

a dokumenty, ktoré mal IPEA k dispozícii pri vykonávaní medzinárodného predbežného prieskumu a vypracovaní záverečnej správy o medzinárodnom predbežnom prieskume, zabezpečí sa väčšia transparentnosť procesu medzinárodného predbežného prieskumu a expertom, ktorí vykonávajú prieskum vo zvolených úradoch, to umožní ľahší prístup k týmto dokumentom. Ide o návrh zmien pravidiel 71 a 94, čo si vyžiada aj úpravu Administratívnych smerníc PCT a IT systémov⁶. Zavedením nového pravidla 82quater sa poskytne právny základ úradu na ospravedlnenie nedodržania lehôt

z dôvodu nedostupnosti akýchkoľvek povolených elektronických komunikačných prostriedkov v tomto úrade v prípadoch nepredvídaných výpadkov elektronických systémov alebo plánovanej údržby⁷. Zmena pravidiel 4, 26quater a návrh novej sekcie 419bis Administratívnych smerníc PCT stanovuje právny základ na opravu alebo doplnenie údajov v prihláškach podľa pravidla 4.11 PCT v priebehu medzinárodnej fázy konania. Vďaka týmto úpravám prihlasovateľia budú môcť, do 16 mesiacov od dátumu priority, podať oznámenie IB, v ktorom opravia alebo doplnia údaj o tom, že si želajú, aby sa s prihláškou v určenom štáte zaobchádzalo ako s prihláškou o dodatkový patent, dodatkové osvedčenie, dodatkové autorské osvedčenie na vynález alebo dodatkové osvedčenie na úžitkový vzor, alebo že ide o skoršiu prihlášku typu „continuation“ alebo „continuation in part“⁸.

Elektronické služby

Zo správy IB o stave poskytovaných **online služieb** vyplýva, že systém ePCT pracuje spoľahlivo a v priebehu roka 2018 bol k dispozícii 99,86 % času. Vzhľadom na to, že akýkoľvek výpadok môže mať vážne dôsledky pre prihlasovateľov, zaviedla sa pohotovostná služba, ktorá umožňuje podávať dokumenty bez závislosti od systému ePCT. V súčasnosti iba 12 prijímacích úradov (ďalej len „RO“) používa systém PCT SAFE a snahou IB je jeho úplné nahradenie systémom ePCT. Cieľom IB je rozšíriť službu eSearchCopy, ktorá zabezpečuje prenosy dát medzi prijímacími úradmi a orgánmi pre medzinárodnú rešerš (ďalej len „ISA“). Službu WIPO Digital Access Service pre spravovanie prioritných dokladov (ďalej len „DAS“) využíva 22 úradov a najvyužívanejšou službou je PCT-EDI (ide o výmenu dokumentov medzi národnými úradmi a IB). Systém WIPO CASE ponúka prístup k medzinárodným aj národným rešeršným správam a správam o prieskume v určených úradoch, ako aj k patentovým rodinám. Cieľom IB je zapojiť čo najviac úradov do spolupráce, aby sa zlepšila úroveň poskytovaných informácií z národných fáz konania. Okrem uvedeného sa prediskutovali aj priority budúceho rozvoja elektronic-

4 dokument PCT/WG/12/24, príloha Summary by the Chair

5 dokument PCT/WG/12/20 Transfer of PCT Fees

6 dokument PCT/WG/12/12 Proposal with Respect to the Availability of the File Held by the International Preliminary Examining Authority

7 dokument PCT/WG/12/17 Safeguards in Case of Outages Affecting Offices

8 dokument PCT/WG/12/8 Corrections and Additions of Indications under Rule 4.11

kých služieb IB, ktoré smerujú k širšiemu využívaniu formátu XML v dokumentoch, ktoré vydáva orgán pre medzinárodnú rešerš, medzinárodný predbežný prieskum, v PCT formulároch a pod.⁹ Pracovná skupina PCT vzala na vedomie oznam, že **IB od 1. januára 2020 prestane používať faxovú komunikáciu**¹⁰. Prihlasovateľom sa odporúča, aby od 1. januára 2020 podávali medzinárodné prihlášky a následné dokumenty v elektronickej podobe, napríklad pomocou systému ePCT alebo prostredníctvom novej služby „contingency upload service“^{11, 12}

Poplatky za PCT

Každých 5 rokov sa prehodnocujú kritériá na zľavu poplatkov pre prihlasovateľov z určitých krajín, menovite rozvojových a rozvinutých krajín. Pracovná skupina PCT odporučila Zhromaždeniu Únie, aby tieto kritériá a systém ich prehodnocovania zostali nezmenené s tým, že sa o päť rokov opätovne prehodnotia¹³.

V priebehu rokovania sa však nenašlo kompromisné riešenie na realizáciu zliav na poplatky pre univerzity a ich zamestnancov z dôvodu rozdielných názorov prezentovaných regionálnymi zástupcami. Táto téma zostáva stále otvorená¹⁴.

Vzdelávanie expertov vykonávajúcich prieskum

Pracovná skupina PCT prediskutovala výsledky prieskumu za rok 2018, ktoré sa týkali aktivít úradov členských štátov v oblasti vzdelávania expertov, ktorí vykonávajú prieskum na prihlášky, a rozhodla, že

nasledujúce prieskumy sa budú vykonávať každé dva roky, pričom najbližší prieskum sa uskutoční v roku 2021¹⁵.

Pracovná skupina PCT tiež vzala na vedomie správu o príprave koordinácie vzdelávania expertov pre vykonávanie prieskumu. V súčasnosti prebieha vývoj všeobecného rámca vzdelávania ako súčasť projektu „Learning management system“^{16, 17}

Výpis sekvencií, nový WIPO ST. 26

Zástupca EPÚ predložil na rokovanie správu o stave úloh, ktoré sa týkajú vývoja IT nástrojov potrebných pre prechod zo štandardu ST.25 na ST.26¹⁸ a IB informoval o implementácii štandardu WIPO ST.26 na medzinárodné prihlášky s výpisom sekvencií¹⁹. Na základe uvedených informácií pracovná skupina PCT vyzvala IB, aby koordinoval činnosti rôznych orgánov a pracovných skupín, ktoré sa podieľajú na vývoji a implementácii štandardu WIPO ST.26 tak, aby boli nové pravidlá a zmeny Administratívnych smerníc PCT pripravené na schválenie už v roku 2020, ak sa má splniť dátum implementácie WIPO ST.26 k 1. januáru 2022. Uvedené zmeny by sa mali aplikovať na všetky medzinárodné prihlášky, ktoré sa podajú 1. januára 2022 alebo neskôr.

Iné oblasti

Pracovná skupina PCT tiež vzala na vedomie niekoľko správ:

– správu o programe pomoci prihlasovateľom²⁰, ide o program na podporu prihlasovateľov z rozvojových krajín, ktorí si nemô-

žu dovoliť patentového zástupcu. Program funguje od roku 2015, IB hľadá ďalších dobrovoľníkov z rôznych krajín, ktorí poznajú národnú legislatívu a boli by ochotní participovať pro bono na tomto programe²¹;

– správu IB o monitorovaní všetkých medzinárodných prihlášok podaných jednotlivcami a subjektmi, na ktoré sa vzťahujú sankcie uložené Radou bezpečnosti OSN²²;

– správu, ktorú predložila pracovná skupina pre minimálnu dokumentáciu PCT²³;

– správu o priebehu tretieho pilotného projektu spolupráce v oblasti rešerš a prieskumu medzi úradmi IP5 (EPÚ, USPTO, KIPO, JPO, CNIPA), ktorá sa začala v júli 2018 a potrvá tri roky. Úrady IP5 realizujú pilotný projekt PCT Collaborative Search and Examination (ďalej len „CS&E“). Projekt CS&E prebiehal najskôr iba v angličtine a neskôr v čínštine, nemčine, japončine a v druhom roku činnosti sa rozšíril o medzinárodné prihlášky v kórejčine. Tretí ročník pilotného projektu sa bude venovať jeho hodnoteniu. Príspevky jednotlivých prieskumových pracovníkov, ktorí vykonali prieskum, sa sprístupňujú prihlasovateľom v systéme ePCT a aj v PATENTSCOPE²⁴;

– správu z 26. zasadnutia medzinárodných orgánov PCT²⁵ a

– správu o koordinácii technickej pomoci v rámci PCT²⁶.

9 Dokument PCT/WG/12/10 PCT Online Services

10 Dokument PCT/WG/12/23 Electronic Communication between Offices and Applicants in the PCT

11 PCT Newsletter No. 5/2019

12 Informácie sú zverejnené na adrese: www.wipo.int/pct/en/epct/support.html.

13 Dokument PCT/WG/12/11 Criteria for Fee Reductions to Certain Applicants from Certain Countries, Notably Developing and Least Developed Countries

14 Dokumenty PCT/WG/12/3 Fee Reductions for University Applicants - Feedback to Circular C. PCT 1554,

PCT/WG/11/18 Rev. Proposal on a PCT Fee Policy to Stimulate Patent Filing by Universities,

PCT/WG/12/21 Fee Reductions for University Applicants: Options for Implementation

15 Dokument PCT/WG/12/6 Survey on Patent Examiner Training

16 Dokument PCT/WG/12/5 Coordination of Patent Examiner Training

17 Všetky detaily o vzdelávaní sú prístupné na: <https://icblm.moodlecloud.com>.

18 Dokument PCT/WG/12/14 Sequence Listings Task Force: Status Report

19 Dokument PCT/WG/12/13 Sequence Listings - Implementation of WIPO Standard ST.26

20 Dokument PCT/WG/12/4 The Inventor Assistance Program (IAP)

21 Všetky detailné informácie o programe sú dostupné na: www.wipo.int/iap

22 Dokument PCT/WG/12/7 International Applications Linked to United Nations Security Council Sanctions

23 Dokument PCT/WG/12/16 PCT Minimum Documentation: Status Report

24 Dokument PCT/WG/12/15 PCT Collaborative Search and Examination: Status Report

25 Dokument PCT/WG/12/2 Meeting of International Authorities Under the PCT: Report on the Twenty-Sixth Session

26 Dokument PCT/WG/12/22 Coordination of Technical Assistance under the PCT

Prediagnostika priemyselných práv

Pre-diagnosis of Industrial Property Rights

Jana REŠUTÍKOVÁ¹

ABSTRAKT

Úrad priemyselného vlastníctva SR poskytuje službu malým a stredným podnikom s názvom prediagnostika priemyselných práv. Snahou prediagnostiky je priblíženie priemyselného vlastníctva malým a stredným podnikom, ktoré v dostatočnej miere neochraňujú svoje inovácie kvôli chýbajúcej informovanosti alebo nesprávnej podnikateľskej stratégii. Priemyselnoprávnú ochranu mnohokrát považujú za finančne nákladnú, administratívne náročnú a komplikovanú.

ABSTRACT

The Industrial Property Office of the Slovak Republic provides a service for small and medium-sized enterprises (SME) called pre-diagnosis of industrial property rights. The aim of the pre-diagnosis is to bring industrial property closer to SMEs, who do not sufficiently protect their innovations due to lack of information or wrong business strategy. Companies consider industrial protection many times as expensive, administratively demanding and complicated.

Kľúčové slová

Úrad priemyselného vlastníctva SR, prediagnostika, priemyselné práva, ochranné známky, dizajny, patenty, úžitkové vzory

Key words

Industrial Property Office of the SR, pre-diagnosis, industrial property rights, trademarks, designs, patents, utility models

Súčasný vývoj spoločnosti je výrazne ovplyvnený globalizáciou, zmenou organizácie práce, rozvojom dopravy, vysokou mobilitou v oblasti vzdelávania, snahou o využívanie obnoviteľných zdrojov energie a najmä štvrtou priemyselnou revolúciou prinášajúcou digitalizáciu, robotizáciu a inovácie do všetkých oblastí života.

Tento trend sa zákonite premietol aj do kľúčovej stratégie EÚ do konca desaťročia s tromi hlavnými prioritami:

- inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
- udržateľný rast: podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva,
- inkluzívny rast: podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti.

Keďže výskum, vývoj a inovácie výrazne posilňujú konkurencieschopnosť a prispeievajú k tvorbe pracovných miest, jed-

ným z hlavných cieľov stratégie je zvýšiť úroveň investícií do výskumu a vývoja na 3 % HDP, pričom cieľ pre Slovenskú republiku je zvýšenie na 1,2 %.

Malé a stredné podniky sú považované za pilier a motor európskej ekonomiky – predstavujú asi 99 % podnikov Únie, produkujú 57 % jej HDP a zamestnávajú viac než dve tretiny zamestnancov.² Vzhľadom na veľké firmy sú však v určitej nevýhode. Nemajú dostatok informácií, znalostí a ani financií na ochranu nových riešení (najmä v zahraničí), nehovoriac o nákladoch na právne poradenstvo. Na vytvorenie organizačnej štruktúry s efektívnym manažovaním ochrany duševného vlastníctva zväčša nepostačuje personál, a tak drvivá väčšina (99 %) nie je majiteľom patentu, asi 90 % z nich nemá ani zapísanú ochrannú známku a len necelé jedno percento (0,7 %) chráni vzhľad svojich výrobkov dizajnom.

Francúzsky Národný inštitút priemyselného vlastníctva (INPI) preto prišiel s myšlienkou priblížiť tejto skupine podnikov oblasť priemyselnoprávnej ochrany formou individuálneho poradenstva „šitého na mieru“.

V roku 2008 prevzal iniciatívu Európsky patentový úrad a na národných úradoch členských štátov začal realizovať pilotný projekt nazvaný **Prediagnostika priemyselných práv** zahŕňajúci školenia národných expertov a finančnú podporu. Pilotný projekt skončil koncom roka 2012.

Po dvojročnom prechodnom období, počas ktorého bola na Slovensku poskytnutá služba približne 15 firmám ročne, pokračuje Úrad priemyselného vlastníctva SR v poskytovaní služby za finančnej a odbornej podpory Európskeho patentového úradu (EPO) a Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO).

¹ Ing. Jana Rešutíková, klientské centrum, Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, Švermova 43, 974 04 Banská Bystrica, e-mail: jana.resutikova@indprop.gov.sk.

² Kategóriu mikropodnikov, malých a stredných podnikov tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 miliónov eur a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 43 miliónov eur (výňatok z odporúčania Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003).

V súčasnosti sa podpora konkurencieschopnosti podnikov stala jednou z kľúčových úloh Európskej komisie, ktorá tento typ konzultácií postupne zakomponúva do projektov financovaných zo štrukturálnych fondov EÚ. Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO) túto aktivitu premietla do programového balíka určeného prevažne krajinám tretieho sveta.

IP is a hygiene factor – until it's a company killer.³

Podnikatelia sú často presvedčení, že nevlastnia priemyselné práva. Dennodenne pritom označujú svoje výrobky a služby logom či slovným označením, využívajú autorské práva a utajujú dôverné informácie. Priemyselnoprávnu ochranu považujú za čosi nudné, tvrdia, že si ju ani nemôžu dovoliť a súdny spor už vôbec nie! Skrátka, rozmýšľajú a hovoria v jazyku peňazí.

Preto by aj prediagnostika mala hovoriť týmto jazykom. Je potrebné chrániť povedzme technické riešenia, nie je vhodnejšie utajenie a ušetrené prostriedky investovať do marketingu? Koľko investícií si vynález vlastne zaslúži? Čo prinesie do budúcnosti (aj možnosť odpísať náklady z daní)?

Hlavným prínosom tejto služby pre podnikateľské subjekty je ohodnotenie ich potenciálu týkajúceho sa priemyselného vlastníctva a odporúčenie vhodného spôsobu ochrany. V niektorých prípadoch je výhodnejšie využiť iné stratégie – defenzívne zverejnenie, utajenie, ochranu dôverných informácií alebo stratégiu *First Mover Advantage* (*Soft Rights*).

Ostaňme ešte pri jazyku peňazí – dôležité je tiež upozorniť na riziko možného porušovania skorších práv, čo v prípade súdneho sporu môže mať pre začínajúcu firmu likvidačné následky. Potrebné je vysvetliť význam rešerše (*Freedom to Operate*) a využívania služieb patentových zástupcov, keďže vedenie firmy ani zamestnanci často nevedia „prečítať“ všetky informácie, ktoré rešeršná správa poskytuje. Vypracovanie patentovej prihlášky alebo prihlášky úžitkového vzoru tiež nie je ľahká záležitosť, sporové konania nevynímajú.

Vysvetlenie spôsobu fungovania databáz prístupných podnikateľom informácie o spoločnostiach s podobným výrobným programom, ktoré by mohli prejavovať záujem o nákup vyvinutej technológie alebo inovovaných produktov, pričom informácie môžu inšpirovať, ponúknuť hotové (už nechránené) riešenia i zabrániť duplicitnému výskumu. Umožňujú tiež monitorovať zasahovanie do vlastných práv z priemyselnoprávnej ochrany.

Prediagnostika je teda konzultačno-poradenská služba v oblasti priemyselnoprávnej ochrany. Vedeniu podniku má poskytnúť „balík“ informácií tak, aby si samy dokázali vytvoriť vhodnú stratégiu. Má zdôrazniť význam ochrany priemyselného vlastníctva, naznačiť smerovanie podniku, ale nesmie priamo navrhovať podávanie patentových prihlášok ani akýkoľvek iný spôsob ochrany duševného vlastníctva. Odporúčania a závery vyplývajúce z analýzy nie sú pre podnik záväzné.

Za obdobie 10 rokov úrad realizoval viac než 300 návštev malých, stredných podnikov a mikropodnikov s cieľom poskytnúť individuálnu formu poradenstva. V rámci poskytovania služby formou prediagnostiky úrad úspešne spolupracoval s partnerskými organizáciami, najaktívnejšie boli Bratislavská, Banskobystrická, Prešovská, Košická a Trenčianska regionálna komora SOPK, BIC Bratislava, spol. s r. o., a Regionálne poradenské a informačné centrum Poprad.

Zamestnanci úradu navštevujú veľtrhy, zúčastňujú sa akcií profesijných združení a poradenských inštitúcií, napríklad Zväzu elektrotechnického priemyslu SR, Slovenskej asociácie malých podnikov, SUZ (Spoločnosť údržby, výroby a montáží podnikov chemického, farmaceutického a papiereného priemyslu SR) a Centire, s. r. o.

Oslovujú víťazov súťaží, ako Inovatívny čin roka, súťaž vyhlásená Ministerstvom hospodárstva SR, spolupracujú so Slovenským centrom dizajnu a oslovení boli aj výhercovia súťaže Národnej ceny za dizajn – napr. SILBERMANN, s. r. o. – so zámerom propagovať výhody vyplývajúce z prediagnostiky priemyselných práv.

V prvej etape sa úrad zamerával na vysoko inovatívne firmy – oslovil výskumné ústavy (ponuku neodmietali, výsledkom výskumných úloh bývajú často hodnotné vynálezy), firmy orientované na jemnú elektroniku, strojárstvo a zbrojársky priemysel, postupne pribúdali stavebné, sklárske, drevárske a nábytkárske firmy. Nezabudli sme ani na dizajnérov.

Spomedzi výskumných ústavov, ktorým bolo poradenstvo poskytnuté, spomeňme Výskumný ústav zväračský – Priemyselný inštitút SR, Bratislava, EVPÚ, a. s., Nová Dubnica, VÚEZ, a. s., Levice, ZTS VVÚ, Košice, NPPC – Výskumný ústav živočíšnej výroby, Lužianky, Výskumný ústav papiera a celulózy, a. s., Bratislava, Výskumný ústav mliekarenský, a. s., Žilina, Slovenská legálna metrológia, n. o., Banská Bystrica, ZTS VVÚ KOŠICE, a. s.

Za inovatívne firmy sú to napr. Mondi SCP, a. s., Ružomberok, Žilinská teplárenská, a. s., BUKÓZA HOLDING, a. s., Vranov nad Topľou, MATADOR HOLDING, a. s., Púchov, LEDCO, s. r. o., Trnava, TNtech, s. r. o., Trenčín.

K najkreatívnejším fyzickým osobám (živnostníkom) sa radia Marián Katerinčin (SAGA, Dúľov) a Ing. Ján Ferianc (MIKROFER, Bratislava) so synom, študentom, Martinom Feriancom.

V roku 2017 bola po prvý raz forma poradenstva poskytnutá v univerzitnom prostredí, na pôde Jesseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Martine, Fakulty bezpečnostného inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline a Katedry dizajnu nábytku a interiéru Technickej univerzity vo Zvolene.

Slovenská republika je krajina s bohatou históriou a tradíciami, čo sa odzrkadľuje v množstve a rôznorodosti poľnohospodárskych a remeselných výrobkov. Posledné roky preto úrad venuje zvýšenú pozornosť ochrane týchto výrobkov, čím do určitej miery podporuje znevýhodnené a ekonomicky málo prosperujúce oblasti Slovenska.

³ V preklade: Priemyselné práva sa radia medzi hygienické („preventívne“) faktory spoločnosti dovtedy, kým sa nestanú faktorom likvidačným. (CH. Swan, Capital SCF)

PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE

Systém ochrany výrobkov, ktoré sú výnimočné a jedinečné vďaka špecifickým pôdnym a klimatickým podmienkam miesta pôvodu, zručnostiam obyvateľov určitého regiónu odovzdávaným z generácie na generáciu, je zložitý. Uvádzame jeden príklad za všetky.

Slovenská bryndza

(chránené zemepisné označenie CHZO)

Masmédia s obľubou strašia, ako „už nebudeme mať tradičnú slovenskú bryndzu, pretože mlieko dovážame z Rumunska, Poľska alebo Francúzska a nevyrába sa len z čistého ovčieho mlieka, ale miešaním ovčieho a kravského mlieka.“

Obr. Ukážka nesúlady používania chráneného zemepisného označenia s nariadením EK

Výrobcovia bryndze z viac ako 80 % celkového územia Slovenska sa ešte pred pristúpením SR k Európskej únii dohodli, že bryndzu budú vyrábať podľa kritérií, ktoré si sami stanovili v špecifikácii. Každý výrobca, ktorý spĺňa tieto podmienky, bude môcť používať názov „Slovenská bryndza“. Názov bol zapísaný do registra Európskej únie – čím sa stali kritériá

stanovené v špecifikácii pre producentov výrobkov s chráneným názvom záväzné!

No po 15 rokoch vládne chaos aj medzi samotnými výrobcami. Média často poskytujú zmätočné informácie tak pre spotrebiteľov, ako aj pre výrobcov. Zmätočné je v prvom rade nepochopenie zápisu názvu samotného osebe.

V prípade bryndze, ako druhu výrobku, ktorý môže byť doplnený inými prívlastkami alebo aj zemepisnými názvami (májová, ovčia, Liptov, Kľuknavská a pod.), pôvod mlieka legislatíva neurčuje, môže sa vyrábať aj z mlieka dovezeného z inej krajiny, samozrejme, v súlade s ustanoveniami príslušnej legislatívy o prírodných syroch.

Bryndza je druh mliečneho výrobku a požiadavky na tento syr sú stanovené v § 9 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 343/2016 o niektorých výrobkoch z mlieka. Výrobca, ktorý spĺňa podmienky stanovené vyhláškou ministerstva, môže používať na označovanie druhu výrobku pojem „bryndza“.

Nemožno však zamieňať „Slovenskú bryndzu“ (chránené zemepisné označenie) s bryndzou ako druhom syra. Sú to dva rozdielne pojmy (výrobky). **Každá „Slovenská bryndza“ je bryndza, ale nie každá bryndza je „Slovenská bryndza“.**

Zapísaný je názov „Slovenská bryndza“, tzn., že ak výrobca vyrobí druh syra – bryndzu – v súlade so špecifikáciou, musí ju označovať ako „Slovenská bryndza“.

Pokiaľ ide o pôvod mlieka, v opise výrobku v špecifikácii „Slovenská bryndza“ (chránené zemepisné označenie) sa uvádza, že „základnou surovinou na výrobu Slovenskej bryndze je ovčie hrudkový syr alebo zmes ovčieho hrudkového syra a kravského hrudkového syra, alebo zmes sudovaného ovčieho hrudkového syra a kravského hrudkového syra, zrejúcich za špecifických podmienok. Podiel ovčieho hrudkového syra musí byť väčší ako 50 % hmotnostných v prepočte na sušinu.“ Ďalej sa uvádza, že „dodávatelia ovčieho aj kravského mlieka a hrudky sú kontrolovaní, a to tak pokiaľ ide o súlad s vymedzeným územím, ako aj spôsobom chovu a pasenia...“

Z uvedeného vyplýva, že výrobok „Slovenská bryndza“ (chránené zemepisné označenie) sa musí vyrábať len z mlieka z vymedzeného územia, teda zo slovenského mlieka.

Zdôrazňujeme, zapísaný názov je „Slovenská bryndza“ (chránené zemepisné označenie), nie bryndza zo Slovenska, tradičná bryndza, ovčia bryndza, v žiadnom prípade sa nesmie používať taký výraz ako „Slovenská májová bryndza“ alebo „Kľuknavská Slovenská bryndza“.

Na označovanie výrobku sa musí používať **celé znenie zapísaného názvu, rovnako veľkým písmom, v rovnakej farbe a na viditeľnom mieste.**

Názov „Slovenská bryndza“ sa nesmie použiť na označenie výrobku, ktorý nie je vyrobený v súlade so špecifikáciou výrobku.

Predložená štúdia naznačuje zložitosť systému ochrany pôvodu alebo zemepisných označení, ak sa preto pracovníci úradu dozvedia, či už z odporúčania kolegov, známych, infocentra alebo iným spôsobom o výrobkoch, ktoré sú niečím špecifické, výnimočné alebo jednoducho iné, ich výroba je sústredená alebo sa viaže k určitej zemepisnej lokalite a označujú sa názvom miesta pôvodu, oslovia výrobcov a poskytnú im základné informácie o možnostiach ochrany tejto jedinečnosti.

Pracovníci úradu tak navštívili napr. producentov výrobkov Turčiansky konopný olej, Detviarska výšivka, Hažlínke koláče, Hrušovský lepník, Sekulská keramika, Liptovské droby, Trnavský slad, Čičmanská výšivka, Gápelský koláč (obec Gápel'), Murán-

ske buchty, Pukanská keramika, Mak z Jarnej, Kyjatické hračky, Cínové šachy spod Urpína atď.

Názvy Detviarska výšivka a Sekulská keramika sú už zapísané do registra, iné čakajú na zápis – Liptovské droby a Hrušovský lepník, pretože konanie pred EÚ je zdĺhavejšie, zapríčinené potrebou prekladov, eventuálne sú ešte v konaní pred úradom (Trnavský slad a Kyjatické hračky). Niektorí z uvedených výrobcov ďalej neprejavili záujem o ochranu výrobkov touto formou, prípadne nespĺňajú podmienky na zápis označenia pôvodu alebo zemepisného označenia.

Obr. Kyjatické hračky s typickou kružbovou výzdobou

Pagy s.r.o. – Cínové šachy

Len príprava unikátneho Jánošíkovského šachu trvala spoločníkom tri roky. Dominantné sú tu slovenské motívy – vežu spodobuje drevený kostolík z východného Slovenska, koňa predstavuje kamzík, strelca fujarista, pešiáci sú zbojníci, kráľovnú zobrazuje slovenská deva v kroji a kráľom je sám Jánošík. Postavy sú precízne vypracované, ručne maľované, prípadne patinované. Farebnosť, ako aj najmenšie detaily zodpovedajú danému historickému obdobiu a stvárajú reálnu udalosť.

Jánošíkovskému šachu predchádzal šach templársky, francúzsky a habsbursko-osmanský. Firma chce aj naďalej prinášať nové verzie zobrazujúce svetové udalosti – Waterloo, I. a II. svetovú vojnu či najvýznamnejšie historické obdobia rôznych krajín. V pláne je aj Pápežský šach, ďalšou pripravovanou novinkou je betlehem s cínovými postavkami a zvieratami.

Analýza situácie v podniku priniesla nasledujúce závery a odporúčania:

- do úvahy pripadá ochrana dizajnom, ale len nové návrhy (varianty),
- na preukázanie dňa vzniku práva na dizajn v prípade sporu možno využiť

Obr. Jánošíkovský šach

rôzne stratégie, systematické (nespochybniteľné) evidovanie výkresov, záznamov, zápisov a inej dokumentácie počas procesu vytvárania dizajnu,

- využiť možnosť ochrany pre nezapísaný dizajn Spoločenstva,
- špecifický charakter dizajnu – umelecké dielo s priemyselným využitím – umožňuje požívať aj ochranu podľa autorského zákona,
- niektoré vylepšenia techniky odlievania cínových figúrok (know-how) je pravdepodobne najvýhodnejšie utajiť,

- i keď je výroba šachových súprav výnimočná a špecifická, pokiaľ ide o nahradenie klasických šachových figúrok figurkami určitého historického obdobia alebo udalosti, precízne vypracovanie a ručné maľovanie postaviek, je ťažké nájsť spojitost' výrobku s vymedzeným zemepisným územím (nezameriava sa len na slovenskú alebo regionálnu históriu, vyrábajú sa nové verzie šachových súprav z rôznych historických období a z rôznych krajín),

- a preto toto označenie nespĺňa podmienky na zápis označenia pôvodu alebo zemepisného označenia výrobku.

Foto: www.pagy.sk

LEDCO s.r.o.

Konateľovi spoločnosti **LEDCO s. r. o.** sme (pred chystaným rebrandingom) priblížili celý systém ochrany od ochranných známk, cez dizajny osvetľovacích zariadení až po ochranu technických riešení patentom a úžitkovým vzorom – a to nielen doma, ale aj v zahraničí.

Vzhľadom na to, že v časopise už boli podrobne opísané systémy ochrany patentom, dizajnom a ochrannou známkou v kontexte zmien, ktoré reforma práva týkajúceho sa tejto oblasti priniesla, detailnejší opis si čitatelia môžu vyhľadať v starších číslach.

Obr. Maticový LED osvetľovací systém chránený úžitkovým vzorom č. 7645

Foto: www.ledco.sk

Uvedené štúdie boli zámerne vybrané tak, aby zaujali a poskytli prehľad o menej propagovaných formách ochrany, ako aj o možnostiach využitia Soft Rights. Našou snahou bolo nazerať na ochranu produktov v súvislostiach, pretože sa málokedy využíva len jeden predmet priemyselnoprávnej ochrany. Zástupcovia podnikov by však mali poznať možnosti ochrany označení,

technických riešení, vzhľadu výrobkov, mali by využívať rešeršné systémy a sledovať konkurenciu, a tým zabrániť porušovaniu skorších práv. Ak sa aj rozhodnú inovácie, označenia a estetickú stránku výrobkov či obalov priemyselnoprávne nechrániť, potrebujú poznať iné možnosti (defenzívne zverejnenie, autorské práva, nezapísaný dizajn Spoločenstva, práva držiteľa neza-

písaného označenia alebo ochrana dôverných informácií). Ak totiž podnikatelia nepodniknú určité kroky v pravý čas, spätne sa už urobiť nedajú – vyzerané obchodné tajomstvo, strata novosti, obsadená doména alebo označenie, či porušenie práv tretích osôb sú likvidačné faktory priemyselných práv). Brániť sa dá potom len veľmi ťažko.

Absolútne dôvody zamietnutia ochrannnej známky

Absolute Grounds for Refusal of Trade Mark Registration

František ŠRAMOTA¹

ABSTRAKT

Článok predstavuje výber tém, ktoré boli predmetom prednášok na EUIPO IP seminári o absolútnych dôvodoch v marci 2019. Seminár poskytol pre zamestnancov úradov EÚ a mimo EÚ a združenia používateľov jedinečný priestor na získanie, zdieľanie a výmenu najnovších informácií, poznatkov a skúseností z oblasti súčasného známkového práva, ktoré je v rámci EÚ čoraz viac harmonizované. Cieľom článku je s názornými prípadmi čitateľovi bližšie priblížiť aktuálnu prax EUIPO a národných úradov týkajúcu sa absolútnych dôvodov zamietnutia slovných, obrazových, farebných, priestorových, pohybových, zvukových a multimediálnych ochranných známk.

ABSTRACT

The article introduces a selection of topics that were the subject of lectures at the EUIPO IP Seminar on Absolute Grounds in March 2019. The Seminar provided for staff of EU and non-EU IP Offices and User Representatives a unique opportunity to acquiring, sharing and exchanging the latest information, knowledge, and experience in the field of current trademark law, which is increasingly harmonized across the EU. The article aims with practical cases to bring the reader closer to the current practice of the EUIPO and national offices concerning absolute grounds for refusal of verbal, figurative, colour, shape, movement, sound and multimedia trademarks.

Kľúčové slová

ochranná známka, ochranná známka Európskej únie, druh ochrannej známky, absolútne dôvody zamietnutia, ochranné známky bez rozlišovacej spôsobilosti, opisné ochranné známky, Súdny dvor Európskej únie, Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo

Key words

trade mark, European Union trade mark, trade mark type, absolute grounds for refusal, non-distinctive trade marks, descriptive trade marks, The Court of Justice of the European Union, European Union Intellectual Property Office

V dňoch 6. až 8. marca 2019 sa v Úrade Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) v španielskom Alicante konal odborný seminár pod názvom „IP Seminar on Absolute Grounds“ pre expertov z národných úradov Európskej únie, ako aj pre účastníkov mimo Európskej únie, združenia používateľov a sudcov. Organizátorom seminára bola Akadémia EUIPO. Predmetom seminára boli témy týkajúce sa absolútnych dôvodov zamietnutia ochranných známk a problematiky netradičných ochranných známk². Účastníci seminára boli v zmysle usmernení EUIPO³ oboznámení s kritériami na posudzovanie ochranných známk. Seminár prebiehal formou prednášok (prezentácií) a panelovej diskusie. Cieľom po-

dujania bolo získanie nových poznatkov z aktuálnej praxe EUIPO a národných úradov pri posudzovaní ochranných známk, ako aj z oblasti aktuálnej judikatúry Súdneho dvora EÚ a v neposlednom rade aj výmena skúseností a odborných informácií medzi účastníkmi seminára navzájom.

Absolútne dôvody zamietnutia – základné princípy článku 7 ods. 1 písm. b), c) a d) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie⁴

Rozlišovacia spôsobilosť ochrannej známky v zmysle článku 7 ods. 1 písm. b) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie

znamená, že označenie slúži na identifikáciu tovarov a/alebo služieb, v súvislosti s ktorými bola podaná žiadosť o zápis ochrannej známky, určitého subjektu, a teda na rozlíšenie tohto produktu od ostatných produktov iných subjektov. Takáto rozlišovacia spôsobilosť sa môže posúdiť len vzhľadom na tovary a služby, v súvislosti s ktorými bola podaná žiadosť o zápis, na jednej strane, alebo vzhľadom na vnímanie tohto označenia príslušnou skupinou verejnosti na strane druhej.

Podľa judikatúry európskych súdov slovnéj ochrannej známke, ktorá má opisný charakter vzhľadom na vlastnosti tovarov alebo služieb na účely článku 7 ods. 1 písm. c) nariadenia o ochrannej známke Európskej

¹ Ing. František Šramota, expert odboru známk a dizajnov, Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, Švermova 43, 974 04 Banská Bystrica, e-mail: frantisek.sramota@indprop.gov.sk.

² Ako tzv. netradičné druhy ochranných známk označujeme známky zvukové, pohybové, multimediálne a holografické.

³ Usmernenia na prieskum ochranných známk EÚ sú dostupné na webovom sídle EUIPO <https://euiipo.europa.eu/ohimportal/en/guidelines>.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1001 zo 14. júna 2017 o ochrannej známke Európskej únie, ktoré nadobudlo účinnosť 1. októbra 2017.

únie, z toho dôvodu automaticky chýba rozlišovacia spôsobilosť vo vzťahu k rovnakým tovarom alebo službám na účely článku 7 ods. 1 písm. b) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie. Označenie sa zamietne ako opisné, ak príslušná skupina verejnosti okamžite pochopí jeho význam ako informáciu o tovaroch a službách, pre ktoré sa podáva prihláška. K tomu dochádza, keď označenie informuje okrem iného o množstve, kvalite, vlastnostiach, účele, druhu a/alebo veľkosti tovarov a služieb. Vzťah medzi výrazom a tovarmi a službami musí byť dostatočne priamy a špecifický, ako aj dostatočne konkrétny, priamy a zrozumiteľný bez hlbšej úvahy. Ak je známka opisná, zároveň nemá rozlišovaciu spôsobilosť. Článok 7 ods. 1 písm. c) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie sa nevzťahuje na tie výrazy, ktoré sú, pokiaľ ide o určité vlastnosti tovarov a/alebo služieb, len náznakové alebo neúplné.

Článkom 7 ods. 1 písm. d) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie sa zo zápisu vylučujú označenia, ktoré pozostávajú výlučne zo slov alebo údajov, ktoré sa v danom čase stali obvyklými v bežnom jazyku alebo v zachovávaných a zaužívaných poctivých obchodných zvyklostiach. V tejto súvislosti sa pod obvyklosťou označenia zvykne odkazovať na niečo iné než vlastnosti alebo znaky samotných tovarov alebo služieb. Hoci sa rozsah pôsobnosti článku 7 ods. 1 písm. d) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie zjavne prekrýva s rozsahom pôsobnosti článku 7 ods. 1 písm. c) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie, označenia, na ktoré sa vzťahuje článok 7 ods. 1 písm. d) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie, budú vylúčené zo zápisu, nie preto, že sú opisné, ale na základe ich súčasného používania v oblastiach obchodu zahŕňajúcich tovary alebo služby, pre ktoré sa známka prihlasuje. Okrem toho označenia alebo údaje, ktoré sa stali obvyklými v bežnom jazyku alebo v zachovávaných a zaužívaných poctivých obchodných zvyklostiach na označovanie tovarov alebo služieb, na ktoré sa toto označenie vzťahuje, nie sú schopné rozlišovať tovary alebo služby jedného subjektu od tovarov alebo služieb iných subjektov, a teda neplnia základnú funkciu ochrannej známky. To, či je ochranná známka obvyklá, sa posudzuje najskôr vo vzťahu k tovarom alebo službám, pre ktoré bola podaná žiadosť o zápis, a potom na základe vnímania ochrannej známky cieľovou verejnosťou. Zamietnutie na základe článku 7 ods. 1 písm. d) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie

sa vzťahuje aj na obrazové prvky, ktoré sú buď často používanými piktogramami alebo podobnými indikáciami, alebo sa stali štandardným označením tovarov a služieb, pre ktoré sa predložila žiadosť o zápis.

Ochranné známky pozostávajúce zo samostatných písmen

V prípade ochranných známok pozostávajúcich zo samostatných písmen vyrobených štandardnými znakmi bez grafických úprav sa v kontexte preskúmania založeného na faktoch a zameraného na predmetné tovary a služby posudzuje, či predmetné označenie dokáže rozlíšiť rôzne tovary a služby. Písmená patria do kategórie označení, ktoré môžu tvoriť ochrannú známku, za predpokladu, že tieto označenia sú spôsobilé rozlíšiť tovary alebo služby jedného subjektu od tovarov alebo služieb iných subjektov. V závislosti od výsledku predchádzajúceho preskúmania môže byť ochranná známka pozostávajúca zo samostatného písmena vyjadreného štandardnými znakmi namietaná podľa článku 7 ods. 1 písm. b) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie z toho dôvodu, že nemá vnútornú rozlišovaciu spôsobilosť vo vzťahu k príslušným tovarom a/alebo službám alebo ich časti. Rozlišovacia spôsobilosť ochrannej známky sa vždy posudzuje na základe skutočností a odkazom na prihlásené tovary a služby. Napríklad písmená „S“, „M“ alebo „L“ pri odevoch nie je možné zapísať ako ochranné známky, pretože tieto písmená sa používajú na opis konkrétnej veľkosti odevov, konkrétne ako skratky výrazov „Small“, „Medium“ alebo „Large“. Rovnako ani písmeno „C“ pre ovocné šťavy nie je spôsobilé na zápis, keďže sa toto písmeno bežne používa na označenie vitamínu C. Príslušná skupina verejnosti by to nevnímala ako označenie rozlišujúce obchodný pôvod predmetných tovarov. Ak sa však nedá určiť, či dané samostatné písmeno je vo vzťahu k príslušným tovarom a/alebo službám opisné, prihláška by sa mala schváliť. Napríklad písmeno **W**⁵ bolo zapísané vo vzťahu k „*preprave; baleniu a skladovaniu tovaru; zabezpečovaniu cestovania*“ v triede 39 a „*reštauračným službám (stravovaniu); dočasnému ubytovaniu*“ v triede 43.

Ochranné známky tvorené sloganom

Reklamné slogany sú nevyhovujúce podľa článku 7 ods. 1 písm. b) nariadenia

o ochrannej známke Európskej únie, keď ich príslušná skupina verejnosti vníma ako obvyčajnú reklamnú formulu. Považujú sa však za odlišné, ak verejnosť popri ich reklamnej funkcii vníma, že sú označením obchodného pôvodu predmetných tovarov alebo služieb. Reklamný slogan má rozlišovaciu spôsobilosť vtedy, keď sa vníma ako čosi viac než len obvyčajná reklamná správa vychvaľujúca vlastnosti predmetných tovarov a služieb, pretože:

- je slovnou hračkou,
- prináša prvky koncepčného napätia alebo prekvapenia, a vďaka tomu pôsobí nápadito, prekvapujúco alebo nečakane,
- je istým spôsobom originálny alebo zvučný,
- v mysliach príslušnej skupiny verejnosti spúšťa kognitívny proces alebo si vyžaduje použitie interpretačných schopností.

Okrem uvedeného môžu k určeniu rozlišovacej spôsobilosti prispieť aj tieto vlastnosti sloganu:

- neobvyklé syntaktické štruktúry,
- používanie lingvistických a štylistických nástrojov, akými sú aliterácia, metafora, rým, paradox atď.

Aj slogan, ktorého význam je nejasný alebo nezrozumiteľný, alebo ktorého výklad si vyžaduje značné intelektuálne úsilie zo strany relevantných spotrebiteľov, pravdepodobne má rozlišovaciu spôsobilosť, keďže spotrebiteľia by neboli schopní určiť jednoznačné a priame spojenie s tovarmi a službami, v súvislosti s ktorými je ochranná známka chránená. Slogan je nevyhovujúci podľa článku 7 ods. 1 písm. c) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie v prípade, ak bezprostredne poskytuje informácie o druhu, kvalite, zamýšľanom účele alebo iných vlastnostiach tovarov alebo služieb.

Príklady zamietnutých sloganov:

- Ochranná známka EÚ č. 5904438⁶ „MORE THAN JUST A CARD“ pre triedu 36 Slogan iba informuje o tovaroch a službách, pre ktoré sa žiada o ochranu. Je to druh vyjadrovania, ktorý by anglicky hovoriaca osoba použila na opis bankovej karty, ktorá nie je celkom bežná. Vyjadruje myšlienku, že na karte sa nachádzajú vizuálne prvky, ktoré nie sú na prvý pohľad viditeľné. Skutočnosť, že slogan neuvádza, aké prvky to sú, t. j. známka neopisuje konkrétnu službu alebo vlastnosť „karty“, nerobí zo známky známku s rozlišovacou spôsobilosťou.

5 Pozri <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/007507601>

6 Pozri <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/005904438>

- Ochranná známka EÚ č. 4885323⁷ „DRINK WATER, NOT SUGAR“ pre triedy 32 a 33. Známka je všedný slogan, ktorý iba sprostredkúva myšlienku, že spotrebiteľ bude piť skutočnú vodu a nie nápoj s obsahom cukru. Známka nemá druhotný alebo skrytý význam, žiadne zvláštne prvky a jej odkaz pre spotrebiteľa je prostý, priamy a jednoznačný. Z týchto dôvodov je nepravdepodobné, že bude vnímaná ako označenie obchodného pôvodu. Známka obsahuje iba dobrú radu, konkrétne, že zo zdravotného hľadiska je lepšie piť vodu, ktorá nie je sladená.

Príklady zapísaných sloganov:

- Ochranná známka EÚ č. 9284597⁸ „SITEINSIGHTS“ pre triedy 9 a 42. Označenie „SITEINSIGHTS“ sa vyznačuje určitým stupňom originality a výraznosti, na základe ktorých je jednoducho zapamätateľné. Obsahuje slovnú hračku, keďže slovo „SITE“ a prvok „SIGHT“ zo slova „INSIGHTS“ sa vyslovujú rovnako.
- Ochranná známka EÚ č. 6668073⁹ „WET DUST CAN'T FLY“ pre triedy 3, 7 a 37. Myšlienka „mokrého prachu“ je doslovne nesprávna, keďže prach po namočení prestáva byť prachom. V dôsledku toho usporiadanie týchto slov vedľa seba dáva tejto myšlienke fantazijný a odlišný rozmer.

Ochranné známky tvorené jednou farbou alebo kombináciou farieb (farebné známky)

Podľa článku 3 ods. 3 písm. f) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie sú farebné známky buď známky tvorené výlučne jednou farbou bez obrysov, alebo kombináciou farieb bez obrysov. V prípadoch, keď sa prihlasujú farby alebo farebné kombinácie, je vhodným meradlom skúmania zistenie, či majú rozlišovaciu spôsobilosť buď vo vzťahu k tovarom, alebo ich obalom, alebo či sa používajú v kontexte poskytovania služieb. Dostatočným dôvodom na zamietnutie známky je, ak známka nemá rozlišovaciu spôsobilosť v žiadnom z týchto prípadov.

Jedna farba

Pokiaľ ide o zápis jednej farby ako ochrannej známky, skutočnosť, že počet skutočne dostupných farieb je obmedzený, znamená, že niekoľkými zápismi ochranných známok pre určité služby alebo tovary by sa mohla vyčerpať celá škála dostupných farieb. Takýto rozsiahly monopol by nezodpovedal zásade neskreslenej hospodárskej súťaže, najmä preto, že výsledkom by mohlo byť vytvorenie neoprávnenej konkurenčnej výhody pre jeden subjekt. Takisto by pre hospodársky rozvoj alebo podporu podnikateľského ducha nebolo prospešné, ak by si zabehnutí obchodníci mohli zapísať celú škálu farieb, ktorá je v skutočnosti dostupná pre ich vlastný prospech, na úkor nových obchodníkov. Ako potvrdil Súdny dvor, spotrebiteľia nemajú vo zvyku vyslovovať domnienky o pôvode tovarov na základe ich farby alebo farby ich obalu, ak chýba grafický alebo slovný prvok, pretože farba sama osebe sa zvyčajne nepoužíva ako prostriedok identifikácie v rámci súčasných obchodných praktík. Samotná farba obvykle nemá inherentnú vlastnosť spočívajúcu v odlišení tovarov konkrétneho subjektu. Preto samotné farby nemajú vo vzťahu k tovarom alebo službám rozlišovaciu spôsobilosť, s výnimkou veľmi výnimočných okolností. Ak sa zistí, že samotná farba sa bežne používa v príslušných sektoroch a/alebo slúži na ozdobné alebo funkčné účely, tak bude zamietnutá. V mnohých prípadoch by bola farba len ozdobným prvkom výrobku alebo by iba spĺňala požiadavku spotrebiteľa (napr. farby áut alebo tričiek) bez ohľadu na počet príslušných farieb. Farba môže byť povahou tovarov (napr. pri farbách na vlasy). Farba môže byť technicky funkčná (napr. červená farba na hasiacich prístrojoch, používanie rôznych farieb na elektrické káble). Farba môže byť tiež obyčajná (napr. žltá pre poštové služby v mnohých krajinách). Farba môže vyjadrovať určitú vlastnosť tovarov ako chuť (žltá pre citrónovú chuť, ružová pre jahodovú chuť). Zelená farba, vnímaná ako farba prírody, by relevantnú verejnosť viedla k záveru, že odkazuje na ekologickú povahu predmetných tovarov.

Farebné kombinácie

V prípade farebnej kombinácie sa môže zamietnutie zakladať iba na konkrétnych faktoch alebo argumentoch, a pokiaľ konkrétne argumenty zamietnutia neexistujú, známka sa zapíše do registra. Pokiaľ je jedna z dvoch farieb bežnou farbou výrobku alebo prirodzenou farbou výrobku, t. j. farba sa pridá k obvyklej alebo prirodzenej farbe výrobku, námietka platí rovnako, ako keby existovala iba jedna farba. Napríklad biela je prirodzená farba pracích tabliet. Preto pracia tableta, ktorá je biela a nachádza sa na nej ďalšia vrstva červenej farby, sa vlastne musí posudzovať ako prípad, v ktorom ide o pridanie ďalšej farby. Farebná kombinácia by sa tiež mala zamietnuť, ak sa farebná kombinácia na trhu už nachádza, predovšetkým ak ju používa viacero rôznych konkurentov (napr. červenožltú farebnú kombináciu používajú rôzne podniky na plechovkách od piva a od nealkoholických nápojov). Čím je počet farieb vyšší, o to menej je pravdepodobná existencia rozlišovacej spôsobilosti, lebo zapamätať si veľký počet rôznych farieb a ich poradie je zložité.

Priestorové ochranné známky

Priestorová ochranná známka podľa článku 3 ods. 3 písm. c) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie pozostáva z trojrozmerného tvaru alebo ho obsahuje vrátane nádoby, obalu, samotného výrobku alebo jeho vonkajšej úpravy. Pojem „obsahuje“ znamená, že tieto známky nezahŕňajú len tvary samy osebe, ale aj tvary, ktoré obsahujú slovné alebo obrazové prvky, ako sú logá alebo etikety.

Článkom 7 ods. 1 písm. e) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie sú zo zápisu vylúčené označenia, ktoré sú tvorené výlučne i) tvarom alebo inou vlastnosťou, ktoré vyplývajú z povahy samotného tovaru; ii) tvarom tovaru, ktorý je nevyhnutný na dosiahnutie technického výsledku; alebo iii) tvarom, ktorý dodáva tovaru podstatnú hodnotu. Pri prieskume priestorovej ochrannej známky sa posudzuje, či sa vyjadrenie priestorovej ochrannej známky týka aj iných prvkov, akými sú slová alebo etikety, ktoré môžu ochrannej známke

7 Pozri <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/004885323>

8 Pozri <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/009284597>

9 Pozri <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/006668073>

dodať rozlišovaciu spôsobilosť. Vo všeobecnosti platí, že akýkoľvek prvok, ktorý má sám osebe rozlišovaciu spôsobilosť, dodá priestorovej ochrannej známke rozlišovaciu spôsobilosť, pokiaľ ho možno vnímať pri bežnom používaní výrobku a je dostatočný na to, aby bolo možné na jeho základe známku zapísať. Typickými príkladmi sú slovné alebo obrazové prvky alebo ich kombinácia, ktoré sa nachádzajú na vonkajšej strane tvaru a zostávajú jednoznačne viditeľné, ako sú etikety na fľašiach. Aj štandardný tvar výrobku je teda možné zapísať ako priestorovú ochrannú známku, ak sa na ňom nachádza slovná známka alebo etiketa, ktorá má rozlišovaciu spôsobilosť. Rovnako sú kontrolované kritériá rozlišovacej spôsobilosti samotného tvaru. Základnou kontrolou sa určí, či je tvar do takej miery odlišný od základných, bežných alebo očakávaných tvarov, že umožní spotrebiteľovi identifikovať tovary výlučne podľa ich tvaru a že si spotrebiteľ na základe toho kúpi tú istú položku znova, ak mal s tovarmi pozitívne skúsenosti. Tvar nemá rozlišovaciu spôsobilosť, ak je to základný tvar alebo kombinácia základných tvarov. Aby mal tvar rozlišovaciu spôsobilosť, musí sa zásadne líšiť od tvaru, aký očakáva spotrebiteľ, a musí sa zásadne odlišovať od noriem a zvykov v sektore.

Ochranné známky pozostávajúce z mien známych osôb a umeleckých mien, fotografií, portrétov, podpisov alebo názvov kníh

Vnímanie označení, ktoré tvoria osobné mená, sa môže v jednotlivých krajinách Európskej únie líšiť. Priezviská majú ako ukazovatele pôvodu tovarov alebo služieb v zásade vyššiu skutočnú hodnotu než rodné mená. Je to tak preto, lebo z bežných skúseností vyplýva, že rovnaké rodné mená môžu patriť veľkému počtu ľudí, ktorí nemajú nič spoločné, kým prítomnosť rovnakého priezviska (za predpokladu, že na príslušnom území nejde o bežné priezvisko) môže naznačovať existenciu určitého spojenia medzi danými osobami (ide o rovnakú osobu alebo o príbuzných). Meno známej osobnosti nie je nevyhnutne známou

ochrannou známkou. Umelecké mená sú spôsobilé na zápis ako ochranné známky, pretože takéto meno neopisuje tovary a služby. Platí to aj pre názvy športových klubov a hudobných skupín.

Podpis môže byť rozlišujúcim znakom, takže môže predstavovať spôsob registrácie mena, ktoré je z nejakého dôvodu inak nezaregistrateľné. Aj v registri ochranných znáмок Európskej únie sa dá nájsť veľký počet registrácií ochranných znáмок pozostávajúcich z podpisu. Rovnako môžu byť predmetom ochrannej známky portréty, fotografie, kresby a reprodukcie tváre známej osobnosti.

Ochranné známky pozostávajúce iba z názvu príbehu alebo známej knihy nemôžu mať rozlišovaciu spôsobilosť vo vzťahu k tovarom a službám, ktorých predmetom by mohol byť tento príbeh. Dôvodom je, že určité príbehy (alebo ich názvy) sa trádajú tak dlho a sú také známe, že „sa stali súčasťou jazyka“ a nemôže sa k nim priradiť žiadny iný význam, než je ten, ktorý je spätý s daným príbehom. Napríklad „Peter Pan“ alebo „Popoluška“ sú dokonale spôsobilé na to, aby sa stali ochrannými známkami s rozlišovacou spôsobilosťou pre maľbu, oblečenie alebo ceruzky. Nedokážu však poskytovať rozlišovaciu spôsobilosť vo vzťahu napríklad ku knihám alebo filmom, pretože spotrebiteľ si budú skrátka myslieť, že tieto tovary odkazujú na príbeh Petra Pana alebo Popolušky, pretože je to jediný význam týchto výrazov.

Ochranné známky pozostávajúce z obrazov, sochárskych a iných umeleckých diel

Umelecké diela môžu mať osobitné postavenie (napr. ako národné kultúrne dedičstvo). Registráciou ochrannej známky s takýmto umeleckým dielom by mohlo dôjsť k znesväteniu umeleckého diela a rovnako aj spotrebiteľ by mohol takúto registráciu vnímať v rozpore so zásadami morálky a verejným poriadkom. Z uvedeného teda vyplýva, že je vo verejnom záujme, aby vzácne umelecké diela neboli zapísané ako ochranné známky. EUIPO však napriek uvedenému zaregistrovalo okrem iných aj nasledujúce umelecké diela ako ochranné známky:

- Ochranná známka EÚ č. 11363645¹⁰ (pre tovary z triedy 31) – Dievča s perlou (Johannes Vermeer)

- Ochranná známka EÚ 10625143¹¹ (pre tovary z tried 29 a 30) – Mliekarka (Johannes Vermeer)

Ochranné známky pozostávajúce z názvov pamiatok, budov a iných geografických lokalít

Pri posudzovaní ochranných znáмок obsahujúcich názvy hradov a zámkov je dôležitý fakt vlastníctvo budovy. Ak daná budova patrí do vlastníctva rodiny (rodu), je možné ochrannú známku zaregistrovať, ale pri vlastníctve „verejnom“ (región, kraj, územný celok atď.) by takéto ochranné známky nemali byť monopolizované.

¹⁰ Pozri <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/011363645>

¹¹ Pozri <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/010625143>

Zvukové ochranné známky¹²

Zvukové ochranné známky sú podľa článku 3 ods. 3 písm. g) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie ochranné známky, ktoré sú tvorené výlučne zvukom alebo kombináciou zvukov. Prihlášky týkajúce sa zvukových ochranných známk sa môžu vyjadriť len predložením audio súboru re-produkujúceho zvuk alebo presným zaznamenaním zvuku v notovom zápise. Iné spôsoby vyjadrenia (napr. sonogram) by neboli schopné umožniť príslušným orgánom a verejnosti v dostatočnej miere jednoznačné a presné určenie predmetu ochrany. Prijateľnosť zvukovej ochrannej známky závisí, tak ako pri slovných alebo iných druhoch ochranných známk, od toho, či je samotný zvuk dostatočne rozlíšiteľný, t. j. či priemerný spotrebiteľ bude vnímať tento zvuk ako zapamätateľný zvuk, ktorý slúži na označenie toho, že tovary alebo služby sa spájajú výlučne s jedným subjektom. Hoci pri niektorých tovaroch alebo službách zvuk môže byť bežne používaný na identifikáciu tovaru alebo služby od konkrétneho subjektu, takýto zvuk nesmie byť vnímaný ani ako i) funkčný prvok a ani ako ii) označenie bez akýchkoľvek inherentných charakteristík. Konkrétne, zvukové označenie vyznačujúce sa nadmernou jednoduchosťou sa nebude považovať za ochrannú známku.

Druhy zvukových ochranných známk, pri ktorých je nepravdepodobné, že budú prijaté bez preukázania skutočnej rozlišovacej spôsobilosti, zahŕňajú:

- veľmi jednoduché hudobné melódie pozostávajúce len z jedného alebo dvoch tónov,
- zvuky, ktoré sa nachádzajú v spoločnej doméne (napr. Pre Elišku),
- zvuky, ktoré sú príliš dlhé na to, aby sa mohli považovať za označenie pôvodu,

- zvuky typicky spájané s konkrétnymi tovarmi a službami.

Príklad zapísanej zvukovej ochrannej známky:

- Ochranná známka EÚ č. 11530326¹³
Postupnosť štyroch rôznych tónov na začiatku klesajúcich o jednu dobu, a potom stúpajúcich a končiacich na mediáne. Zvukové postupnosti znejúce ako zvučka majú schopnosť identifikovať tovary a služby.

Príklad zamietnutej zvukovej ochrannej známky:

- Ochranná známka EÚ č. 11923554¹⁴
Strojovo generovaný syntetický zvuk. Zvuk typicky spájaný s prihlásenými tovarmi a službami.

Pohybové, multimediálne a holografické ochranné známky¹⁵

Podľa článku 3 ods. 3 písm. h) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie sa pohybová ochranná známka opisuje ako ochranná známka tvorená pohybom alebo zmenou pozície prvkov na známke, resp. ktorej súčasťou je pohyb alebo zmena pozície prvkov na známke. Pojem „ktorej súčasťou je“ znamená, že tieto známky nezahŕňajú len pohyb sám osebe, ale aj pohyby, ktoré obsahujú slovné alebo obrazové prvky, ako sú logá a značky. Označenie sa môže považovať za pohybovú známku aj v prípade, že je schopné vyjadriť zmenu v pozícii prvkov (napr. postupnosť statických záberov). Pohybové ochranné známky nezahŕňajú zvuk.

Multimediálna ochranná známka je v zmysle článku 3 ods. 3 písm. i) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie tvorená kombináciou obrazu a zvuku, resp. ktorej súčasťou je kombinácia obrazu a zvuku.

Pojem „ktorej súčasťou je“ znamená, že tieto známky nezahŕňajú len kombinácie zvuku a obrazu samy osebe, ale aj kombinácie, ktoré obsahujú slovné alebo obrazové prvky.

V článku 3 ods. 3 písm. j) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie sa holografická známka vymedzuje ako ochranná známka, ktorá je tvorená prvkami s holografickými znakmi.

Na tieto druhy ochranných známk sa uplatňujú všeobecné kritériá na posúdenie rozlišovacej spôsobilosti. Ochranná známka sa bude považovať za rozlíšiteľnú podľa článku 7 ods. 1 písm. b) nariadenia o ochrannej známke Európskej únie v prípade, že označenie dokáže slúžiť na identifikáciu tovaru a/alebo služby, ktoré sa prihlasujú, ako tovaru a/alebo služby od konkrétneho subjektu, a tým odlišuje tento tovar/službu od tovarov/služieb ostatných subjektov. Rozlišovacia spôsobilosť sa posudzuje po prvé vo vzťahu k tovarom alebo službám, ktoré sa prihlasujú, a po druhé vo vzťahu k vnímaniu tohto označenia zo strany príslušnej verejnosti. Tieto ochranné známky príslušná verejnosť nemusí vnímať rovnakým spôsobom ako slovné alebo obrazové známky.

Príklad zapísanej pohybovej ochrannej známky:

- Ochranná známka EÚ č. 17492513¹⁶

Príklad zapísanej multimediálnej ochrannej známky:

- Ochranná známka EÚ č. 17279704¹⁷

¹² Zvukové ochranné známky môžu byť na úrovni ochrannej známky EÚ, resp. národnej ochrannej známky SR vyjadrené elektronicky prostredníctvom MP3 súboru.

¹³ Pozri <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/011530326>

¹⁴ Pozri <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/011923554>

¹⁵ Pohybové, multimediálne a holografické ochranné známky môžu byť na úrovni ochrannej známky EÚ, resp. národnej ochrannej známky SR vyjadrené elektronicky prostredníctvom MP4 súboru.

¹⁶ Pozri <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/017492513>

¹⁷ Pozri <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/017279704>

Aktuálne z autorského práva

Je to už 10 rokov od rozhodnutia C-5/08 Infopaq¹, ktoré výrazným spôsobom pozmenilo smerovanie európskeho autorského práva. Judikatúra ESD a následne SDEÚ sa stala výrazným zdrojom výkladu a „tvorby“ pravidiel autorskoprávnej ochrany EÚ. V spomínanom judikáte SDEÚ uviedol, že aj samotný výpis pozostávajúci z jedenástich slov môže spĺňať podmienky autorskoprávnej ochrany a v prípade jeho použitia je potrebné získať súhlas nositeľov autorských práv. Zároveň bolo súčasťou judikátu C-5/08 Infopaq aj vyjadrenie pravidla, že autorské právo podľa článku 2 písm. a) smernice 2001/29/ES² sa uplatňuje len na predmety, ktoré sú pôvodné v tom zmysle, že sú výsledkom autorovej vlastnej duševnej tvorby³. Preto aj v prípade predmetov spadajúcich pod smernicu 2001/29/ES⁴ je na vznik ochrany nevyhnutné, aby pri ich tvorbe existoval dostatočný stupeň originality. Po 10 rokoch SDEÚ zohráva centrálnu úlohu pri upresňovaní pravidiel autorskoprávnej ochrany aplikovanej v jednotlivých členských štátoch EÚ.

-o0o-

Dňa 26. 6. 2019 bolo v Úradnom vestníku Európskej únie publikované znenie smernice 2019/1024 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora⁵. Prijatie novej smernice bolo reakciou na rozšírenie používania dát verejného sektora a celkový vývoj smerom k spoločnosti založenej na údajoch, v ktorej sa využívajú údaje z rôznych oblastí a činností, ovplyvňujúce život všetkých občanov. Členské štáty už implementáciou pôvodnej smernice 2003/98/ES⁶ zaviedli politiky opakovaného použitia, ktoré mali uľahčiť a zjednotiť postup členských štátov pri úprave podmienok prístupu k verejným dátam. Podľa nových pravidiel upravených smernicou 2019/1024 sa minimálne pravidlá upravujúce prístup k dátam vzťahujú okrem subjektov verejného sektora aj na dokumenty v držbe verejných podnikov, ktoré môžu napr. pôsobiť ako poskytovatelia služieb vo verejnom záujme a zároveň sú v pozícii zhotoviteľa databázy. Zároveň sa pravidlá smernice 2019/1024 osobitne aplikujú aj na výskumné údaje, ktorých získanie bolo financované z verejných zdrojov a pokiaľ ich výskumní pracovníci, organizácie vykonávajúce výskum alebo organizácie financujúce výskum už sprístupnili verejnosti prostredníctvom inštitucionálnej alebo te-

matickej databázy. Smernica 2019/1024 zároveň zadefinovala kategóriu súborov údajov s vysokou hodnotou, ktoré sa sprístupňujú na opakované použitie v strojovo čitateľnom formáte prostredníctvom API a v relevantných prípadoch na hromadné stiahnutie⁷. Nevyhnutnou súčasťou posudzovania sprístupnenia databáz je otázka správne zvolených licencií, ktoré môžu výrazným spôsobom zjednodušiť a sprehľadniť spôsob prístupu zo strany verejnosti.

V súvislosti s licenciami Creative Commons možno upozorniť na aktivitu realizovanú v spolupráci s Európskou komisiou. Jej cieľom je zabezpečiť preklad licencií CC 4.0 a CC0 do všetkých úradných jazykov členských štátov EÚ. Licencie Creative Commons by tak v dohľadnom čase mali byť dostupnejšie a zrozumiteľnejšie pre širšiu skupinu používateľov⁸.

Vyhľadávací program CC Search úspešne ukončil testovaciu fázu a je aktuálne dostupný širšej verejnosti v plnej verzii. V rámci vyhľadávania je dostupných cez 300 miliónov obrázkov, ktoré možno vyhľadávať tak podľa kategórií ako aj plánovaného použitia⁹. Počet obrázkov by mal neustále narastať, pričom cieľom samotné-

1 Rozsudok Súdneho dvora (štvrtá komora) zo 16. júla 2009 Infopaq International A/S proti Danske Dagblades Forening.

2 Smernica 2001/29/ES Európskeho parlamentu a Rady z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti.

3 Pozri tiež <https://ipkitten.blogspot.com/2019/07/todays-10-year-anniversary-of-cjeu.html?fbclid=IwAR3u-uVkoHRvXzVkrUqKJFYWx6N3hBoFQ5JU-xy6AMrSk7ov4xvRolZ2CaiQ> (7.8.2019).

4 Smernica 2001/29/ES Európskeho parlamentu a Rady z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti.

5 Smernica 2019/1024 zároveň s účinnosťou od 17. júla 2021 zrušuje smernicu 2003/98/ES, zmenenú smernicou 2013/37/EÚ.

6 Smernica 2003/98/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 17. novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora.

7 Súbor údajov s vysokou pridanou hodnotou budú určené vykonávacím aktom Komisie, pričom príloha č. 1 smernice 2019/1024 definovala nasledujúce oblasti:

1. Geopriestorové údaje
2. Pozorovanie Zeme a životné prostredie
3. Meteorológia
4. Štatistika
5. Spoločnosti a vlastníctvo spoločností
6. Mobilita

8 Pozri <https://creativecommons.org/2019/06/11/ec-translations-4-0-cc0/> (8.8.2019).

9 Pozri <https://creativecommons.org/2019/04/30/cc-search-images/> (8.8.2019).

ho vyhľadávacieho programu je čo najviac zjednodušiť dostupnosť voľného obsahu.

-o0o-

Vybraná judikatúra z oblasti doménových sporů od autorov Martin Husovec a Martin Loučka je novou publikáciou zameranou na judikatúru českých súdov a Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR v oblasti sporov o domény. Aj napriek orientácii na české právo ide o zaujímavý zdroj poznatkov, ktorý možno do značnej miery využiť aj v prostredí Slo-

venskej republiky. V rámci analýzy judikátov sa autori venujú problematike nekalej súťaže, ochranným známkam, otázkam nároku na prevoditeľnosť domén a ich samotnej právnej povahy. Publikácia je vhodná nielen pre odborníkov z oblasti práva informačných a komunikačných technológií, ale aj pre širšiu verejnosť, ktorá sa zaujíma o oblasť domén.

V poradí už tretí zborník článkov slovenských a českých autorov *Nové technológie, internet a duševné vlastníctvo*¹⁰ je tiež ako jeho predchodcovia voľne dostupný online pod verejnou licenciou Creative Commons

4.0 Attribution-NonCommercial-NoDerivatives¹¹. V zborníku možno nájsť viacero príspevkov zameriavajúcich sa na témy ako vyvažovanie autorského práva v digitálnom veku a s tým súvisiaca otázka významu testu proporcionality; problematika ľudských práv, ochrana spotrebiteľa, sloboda prejavu, ochrana hospodárskej súťaže a pod¹².

JUDr. Richard Bednárík, PhD.¹³
Ústav práva duševného vlastníctva
a informačných technológií
Právnická fakulta
Trnavskej univerzity v Trnave

Súdny dvor EÚ ešte pred letnou prestávkou (29. júla 2019) vydal naraz hneď tri zaujímavé rozsudky z oblasti autorského práva.

-o0o-

Prvý rozsudok bol vo veci C-469/17 Funke Medien NRW GmbH proti Nemeckej spolkovej republike a týkal sa predovšetkým výkladu výnimiek a obmedzení a výlučných práv podľa smernice 2001/29/ES, ako aj ich vzťahu k slobode informácií a slobode tlače, ktoré sú zakotvené v článku 11 Charty základných práv Európskej únie. Konkrétne, spoločnosť Funke Medien zverejnila na webovej stránke internetového denníka, ktorý prevádzkuje, veľkú časť správ o vojenskej situácii spolu s úvodnou poznámkou, ďalšími odkazmi a výzvou na diskusiu. Spolková republika Nemecko sa domnievala, že spoločnosť Funke Medien porušila jej autorské práva k uvedeným správam a podala proti nej žalobu o zdržanie sa protiprávneho konania. Súdny dvor EÚ síce ponechal posúdenie toho, či sú správy o vojenskej situácii autorskými dielami na vnútroštátny súd, ale zároveň dodal, že sloboda informácií a sloboda tlače v zmysle článku 11 Charty základných práv Európskej únie nemôžu nad rámec výnimiek a obmedzení stanovených v článku 5

ods. 2 a 3 smernice 2001/29/ES odôvodniť ďalšiu výnimku z výlučného práva autora na rozmnožovanie a výlučného práva autora na verejný prenos podľa smernice 2001/29/ES. Súdny dvor EÚ zároveň potvrdil, že pri tzv. citačnej výnimke v zmysle čl. 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29/ES ide iba o demonštratívny výpočet prípadov, v ktorých možno citovať, čo potvrdzuje aj použitie slovného spojenia „na účely kritiky alebo recenzie“. Súdny dvor EÚ súčasne zvažoval, či by sa nemohlo zverejnenie správ o vojenskej situácii spoločnosťou Funke Medien na internete subsumovať pod výnimku na spravodajské účely a o aktuálnych udalostiach. Nakoniec však Súdny dvor EÚ všeobecne deklaroval, že na účely vytvorenia rovnováhy medzi autorským právom a právom na slobodu prejavu treba zohľadniť okolnosť, že kľúčový význam má aj druh dotknutého „prejavu“ alebo informácie, a to najmä v rámci politickej debaty alebo debaty týkajúcej sa všeobecného záujmu.

-o0o-

V druhom rozsudku vo veci C-516/17 Spiegel Online GmbH proti Vokerovi Beckovi Súdny dvor EÚ zaujal identické stanovisko vo vzťahu medzi výnimkami a obmedzeniami i výlučnými právami podľa smernice 2001/29/ES na jednej strane a slobodou

informácií a slobodou tlače podľa Charty základných práv Európskej únie na druhej strane, pričom však podrobnejšie analyzoval citačnú výnimku a tzv. spravodajskú výnimku. Pri spravodajskej výnimke Súdny dvor EÚ uviedol, že na použitie chráneného diela na účely spravodajstva o aktuálnych udalostiach sa nesmie v zásade vyžadovať predchádzajúci súhlas, pretože by sa tým obmedzovalo uplatňovanie tejto výnimky.

Ďalej Súdny dvor EÚ skonštatoval, že tzv. citačná výnimka nevyžaduje, aby bolo citované dielo do práce, v ktorej je citované, neoddeliteľne začlenené napríklad prostredníctvom zarážok alebo poznámok pod čiarou, ale o citáciu môže ísť aj v prípade uvedenia hypertextového odkazu na toto dielo. Samotný pojem „citácia“ v zmysle 2001/29/ES preto zahŕňa aj hypertextový odkaz na samostatne prístupný súbor (napr. v PDF formáte). Výklad tzv. citačnej výnimky Súdny dvor EÚ tiež podmienil tým, že citovať možno iba dielo, ktoré už bolo sprístupnené verejnosti v súlade so zákonom, pokiaľ bol verejnosti predtým umožnený prístup k tomuto dielu v jeho konkrétnej podobe so súhlasom nositeľa práv alebo na základe mimozmluvnej licencie či zákonného povolenia.

-o0o-

¹⁰ Dielo vyšlo s finančnou podporou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a je publikované v rámci projektu VEGA č. 1/0556/17 Creative Commons ako nástroj na sprístupňovanie a použitie kreatívneho obsahu, informácií a dát.

¹¹ Pozri <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/> (7.8.2019).

¹² Online publikácie.iuridica.truni.sk/wp-content/uploads/2019/06/Adamova-Internet-3-tlac.pdf (7.8.2019).

¹³ Tento článok bol vytvorený v rámci projektu VEGA č. 1/0556/17 Creative Commons ako nástroj na sprístupnenie a použitie kreatívneho obsahu, informácií a dát.

Najočakávanejším bol tretí rozsudok vo veci C-476/17 Pelham GmbH, Moses Pelham, Martin Haas proti Ralfovi Hütterovi a Florianovi Schneiderovi-Eslebenovi. Hudobná skupina Kraftwerk v roku 1977 uverejnila zvukový záznam so skladbou *Metall auf Metall*. Páni Pelham a Haas zložili skladbu *Nur mir*, ktorá sa v roku 1997 objavila na zvukových záznamoch spoločnosti Pelham. Členovia skupiny Kraftwerk, páni Hütter a Schneider-Esleben, tvrdia, že spoločnosť Pelham pomocou techniky *sampling-u* skopírovala približne dvojsekundovú rytmickú sekvenciu skladby *Metall auf Metall* a postupnými opakovaniami ju začlenila do skladby *Nur mir*. Vzhľadom na to, že sa páni Hütter a Schneider-Esleben domnievali, že boli porušené ich práva súvisiace s autorským právom, ktorých nositeľmi sú ako výrobcovia zvukového záznamu, podali návrh na ukončenie porušovania, priznanie náhrady škody a vydanie zvukových záznamov so skladbou *Nur Mir* na účel ich zničenia. Súdnemu dvoru EÚ tak bolo položených niekoľko zásadných otázok. V prvom rade, či nepovolené začlenenie hu-

dobnej vzorky (*sample*), ktorá sa odobrala z určitého zvukového záznamu, do iného zvukového záznamu prostredníctvom techniky *sampling-u* predstavuje zásah do práv výrobcu zvukového záznamu, z ktorého bola takto predmetná vzorka odobratá. Súdny dvor EÚ sa pri výklade zaoberal teda hlavne výkladom vyhotovenia rozmnožiny a s tým súvisiacim výlučným právom výrobcov zvukového záznamu. Súdny dvor EÚ v tomto konkrétnom prípade dospel k záveru, že vyhotovenie rozmnožiny, hoci len veľmi krátkej zvukovej vzorky odobratej zo zvukového záznamu používateľom, je v zásade rozmnožovaním tohto zvukového záznamu v časti, ale súčasne dodal, že nejde o „rozmnožovanie“, keď používateľ v rámci výkonu slobody umenia zo zvukového záznamu odoberie zvukovú vzorku, aby ju v pozmenenej a sluchom nerozpoznatelnej podobe použil v inom zvukovom zázname. Súdny dvor EÚ neopomenul opäť ani možnosť aplikácie tzv. citačnej výnimky v zmysle smernice 2001/29/ES. Podľa Súdneho dvora EÚ, pokiaľ tvorca nového hudobného diela použije zvukovú vzorku

(*sample*), ktorá je odobratá zo zvukového záznamu a pri počúvaní tohto diela ju možno rozpoznať, použitie tejto zvukovej vzorky môže v závislosti od okolností prednáwanej veci byť citáciou. Cieľom uvedeného použitia musí byť ale aj interakcia s dielom/zvukovým záznamom, z ktorého bola odobratá vzorka a musia byť splnené aj ďalšie podmienky stanovené v článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29/ES o tzv. citačnej výnimke. Ak však nemožno identifikovať dielo, ktorého sa predmetná citácia týka, a z toho dôvodu chýba aj uvedená interakcia, potom nepôjde ani o citáciu v zmysle smernice 2001/29/ES.

Všetky tieto tri rozsudky tak spája výklad výnimiek a obmedzení zo smernice 2001/29/ES, a to najmä pokiaľ ide o výklad tzv. citačnej výnimky.

JUDr. Jakub Slovák
Odbor autorského práva
Sekcia médií, audiovízie a autorského práva
Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

duševné vlastníctvo

REVUE PRE TEÓRIU A PRAX
V OBLASTI DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA
| ŠTVRTROČNÍK

Zaujímavé témy z oblasti duševného vlastníctva, diskusie a polemiky, z rozhodnutí Úradu priemyselného vlastníctva SR, judikatúra, profily úspešných vynálezcov, spektrum dobrých nápadov a riešení, aktuálne správy.

Časopis DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO je v súčasnosti jediné slovenské periodikum, ktoré sa zameriava na problematiku priemyselných a autorských práv. Vychádza od roku 1997.

Úrad priemyselného vlastníctva SR vyšiel v ústrety čitateľom, ktorí preferujú tlačенú verziu časopisu a od čísla 1/2018 vychádza v aj tlačenej verzii (štyrikrát ročne). Zároveň zostáva možnosť predplatiť si časopis v elektronickej verzii (štyrikrát ročne). Predplatelia si môžu vybrať medzi tlačenu a elektronickou verzou časopisu, prípadne si ich môžu objednať obidve.

Cena tlačenej periodika: 4,50 € a cena ročného predplatného: 18 € + poštovné; odberateľom sa bude účtovať poštovné podľa platného cenníka Slovenskej pošty.

Cena elektronickej periodika: 3,50 € a cena ročného predplatného 14 €; predplatiteľom bude distribuované v PDF formáte.

Online objednávka: <http://www.upv.sk/?on-line-objednavka-casopisu-dusevne-vlastnictvo>

Z GALÉRIE TVORCOV

Otec a syn Kojnokovci

„Každá nezmyselná námaha vyžaduje obetovanie časti životnej energie. Takú cenu som nebol nikdy ochotný zaplatiť. Naopak, rozkvitol som realizáciou svojich myšlienok.“

(Nikola Tesla)

Rozhovor s otcom a synom Kojnokovcami nielen o úspechoch, ale aj o drobných pádoch, ktoré im pomohli nájsť inšpiráciu na dosiahnutie svojich úžasných cieľov, ktoré menia životy ľudí. Kojnokovci prinášajú do regiónu Novohradu zmenu vo forme viacerých úspešných projektov s cieľom zastaviť odchod mladých talentovaných ľudí do zahraničia.

1. Prosím, priblížte nám vaše projekty, s ktorými ste začínali a ktoré vás posunuli ďalej vo vašej túžbe objavovať.

Podarilo sa mi zostrojiť funkčný prototyp bicykla bez pedálov, tzv. Likehorse, poháňaný vďaka elektromotoru. Tento projekt sa však nedostal na trh, no posunul ma ďalej v mojom empirickom výskume, ktorý ma nasmeroval k zostrojeniu inteligentného zámku. Spojením viacerých premenných som dospel k nápadu rozšíriť zámok o niekoľko vlastností, čo viedlo k súčasnemu projektu FUTUPILOT. Celý projekt stál na myšlienke zdieľanej ekonomiky, niečo ako „uber na zdieľanie bicyklov“. Užívateľ si zakúpi zámok, namontuje ho na bicykel, do mobilu nainštaluje aplikáciu, pripevní ho do bezpečnostného stojana a zdieľanie je na svete. Zámok má v sebe zabudovaný GPS systém, preto má majiteľ neustále k dispozícii možnosť sledovať polohu bicykla.

2. Po počiatkových skúsenostiach ste sa rozhodli, že váš projekt FUTUPILOT ponúknete firmám ako istý typ zamestnaneckého benefitu. Prečo ste pristúpili na túto stratégiu?

Podobné projekty zdieľaných elektrických bicyklov či kolobežiek spôsobujú vo svete značné problémy. Takéto dopravné prostriedky sa rôzne parkujú, niekedy sú dokonca pohodené naprieč mestami a tvoria ekologickú záťaž, s odstránením ktorej sa mestá ťažko vyrovnávajú. Mnohé z týchto zariadení sú pokazené či dokonca zničené. Z tohto dôvodu sme pristúpili na riešenie ponúknuť FUTUPILOT firmám. Dnes tento systém využíva v Bratislave viac ako 2 500 užívateľov. Sú to však bicykle, ktoré sa cez obed vyhrnú do ulíc a následne sa vrátia do dokovej stanice, ktorá sa nachádza na recepcii či v sídle firmy. Takýmto spôsobom ponúkame ekologické riešenie, ktoré nezaťažuje životné prostredie nežiaducim odpadom a súčasne podporujeme pohyb.

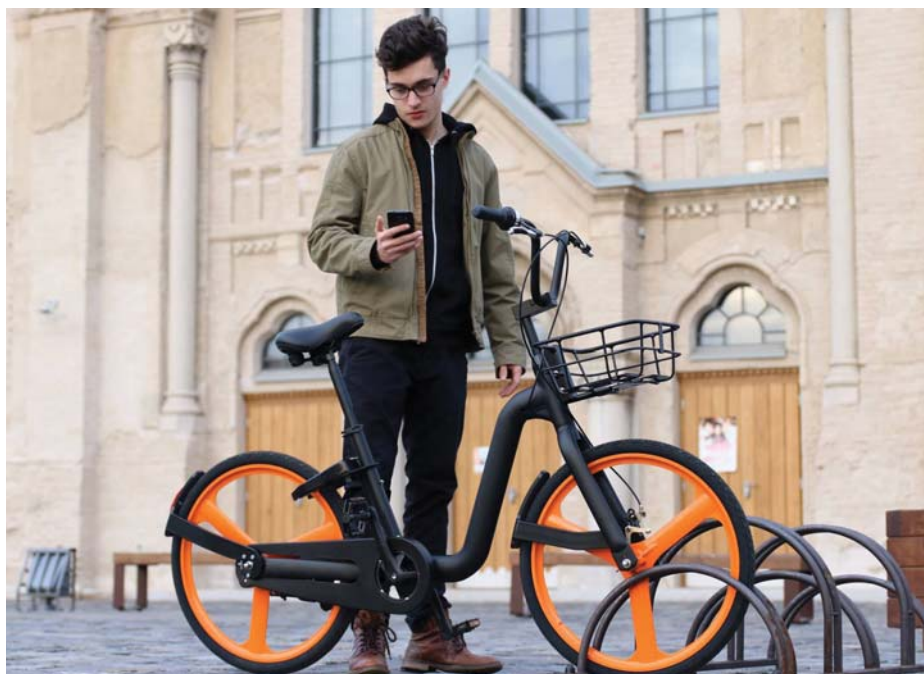
3. Priblížte nám, prosím, váš aktuálny projekt, ktorému sa venujete.

Aktuálne pripravujeme podmienky pre vývoj batérií na báze hliníka – vzduchu. Táto technológia je vhodná na implementáciu do produktov, ktoré si vyžadujú veľkú energetickú hustotu. Výrazne výhodné je použitie v „battery pack-och“ určených pre veľké nákladné dopravné prostriedky lodnej, kamiónovej a železničnej dopravy.

4. V čom vidíte pridanú hodnotu výskumu pre spoločnosť?

Jedným z najväčších znečisťovateľov životného prostredia je aktuálne nákladná lodná doprava. Lodná doprava je zodpovedná za viac ako 18 % globálneho znečistenia ovzdušia. Dôvodom je spaľovanie nekvalitných pohonných hmôt v obrovských obje-

moch. Ďalším ekologickým rizikom je vypúšťanie palivových nádrží a následné vypúšťanie kontaminovanej vody do oceánu. Okrem toho, týmto procesom sa množstvo invázných živočíchov a rastlín presúva do nepriradeného prostredia a spôsobuje veľké ekologické a ekonomické škody. Aktuálne existuje niekoľko čiastkových riešení a pilotných projektov na elektrifikáciu nákladných lodí, ktoré prenášajú tovar na veľmi krátke vzdialenosti medzi nórskymi fjordmi. Žiadna z týchto technológií sa však nedá plne implementovať do diaľkovej lodnej dopravy. Technológia AL-AIR je práve pre tento dôležitý segment dopravy veľmi vhodná. Dokázala by eliminovať všetky opísané ekologické stopy a zároveň by pri riešení dopravy znížila hlukové znečistenie na minimum.

5. Je takýto typ výskumu podporovaný štátom?

Naša organizácia Centrum rozvoja inovácií uzavrela memorandum o podpore rozvoja inovácií v regióne Novohrad so Slovenskou akadémiou vied a mestom Lučenec. Aktuálne sa k nám pripájajú aj ďalšie inštitúcie, ako napríklad Národná banka Slovenska. Čo sa týka vývoja batérií na báze AL-AIR, tak skutočne ide o prelomovú technológiu. V lučenskom centre plánujeme riešiť testovací proces prototypov. Naším cieľom je, aby počas prvých dvoch rokov prebiehal základný výskum a počas tretieho roka by sme už chceli pokročiť k aplikovanému výskumu. Veríme, že štvrtý rok už budeme mať k dispozícii batérie na komerčné využitie. Pri financovaní vývoja sa budeme uchádzať aj o podporu štátu.

6. Je podľa vás inovačné centrum v Lučenci perfektným štartom znižovania nezamestnanosti v regióne?

Sme v regióne, ktorý je ekonomicky zostatý, preto ďalším prínosom projektu má byť udržanie či dokonca návrat mladých nadaných ľudí do regiónu, a práve inovácie sú tým zlomovým nástrojom pri hospodárskom raste. Problémom nášho okresu je to, že máme obrovský odliv mladých ľudí. Hľadáme preto riešenia a robili sme si prieskum aj v zahraničí, kde fungujú dve veci – rozvoj inovácií a vysoká škola. Inovačné centrum má ambíciu zastrešiť aj ďalšie inováčné projekty, ktoré chceme do Lučenca prilákať. Aktuálne začíname prípravu bakalárskeho štúdia, ktorého obsahová štruktúra má vytvárať podpornú platformu na etablovanie inováčných projektov do praxe. Aj v tomto prípade chceme použiť rôzne kreatívne riešenia vzdelávacieho a podporného procesu.

7. Je potrebné a priam nevyhnuté prilákať do regiónu politickú špičku. Organizujete v tomto smere nejaké podujatie v blízkej budúcnosti?

Pri príležitosti otvorenia inovačného centra organizujeme v decembri tohto roku, konkrétne 5. 12. 2019, konferenciu na tému „Inovácie – nástroj hospodárskeho rastu regiónu“, na ktorej nám prisľúbili účasť zaujímaví ľudia: eurokomisár pán Šefčovič, terajší generálny riaditeľ Spoločného výskumného centra Európskej komisie pán Šucha, guvernér národnej banky pán Kažimír či veľvyslanec Izraela a mnohí ďalší významní hostia. Konferencia sa uskutoční v synagóge v Lučenci a všetci ste na nej vítaní! ☺

8. S akými prekážkami ste sa stretli pri svojej práci?

Pri získavaní ventura kapitálu sme boli zaviazaní do Českej republiky, keďže na Slovensku sme, bohužiaľ, podporu nezískali. Ponuka nakoniec prišla z juhomoravského inovačného centra, kde sme založili firmu. Praha je finančné centrum ecommerc-u v celej strednej Európe. Česká republika je v predstihu v podpore začínajúcich podnikateľov, preto tam odchádza množstvo slovenských investorov. Vynikajúci nástroj je Fundlift, teda investičná crowdfundingová platforma, podporujúca investorov a projekty, ktoré majú ambíciu rásť. Jednoducho povedané, takáto platforma umožňuje podporu začínajúcim firmám a finančne sa podieľa na ich potenciálnom úspechu. Jeden projekt môže mať aj dvesto investorov. Túto iniciatívu chceme predstaviť na aj konferencii v decembri.

9. Aký význam vkladáte do ochrany duševného vlastníctva?

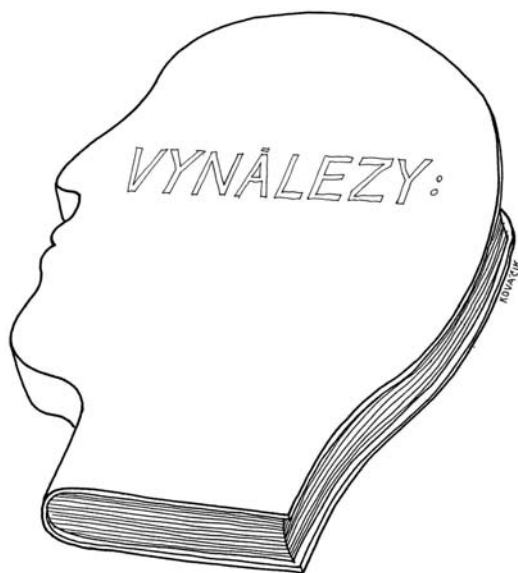
Je dôležité si každé technické riešenie chrániť. Veď neustále vnímame obchodné vojny medzi Spojenými štátmi a Áziou, v ktorých Európska únia ťahá za kratší koniec. Napríklad v oblasti batérií len mizivé percentá patentov sú lokalizované v Európskej únii. V prípade obchodných vojen a následných embárg ľahko môže nastať situácia, že sa istý typ produktu nebude môcť v EÚ vyrábať. Význam tohto problému sa reflektuje aj v existencii Aliancie pre batérie, ktorú inicioval a pretavil do praxe náš eurokomisár Maroš Šefčovič a v ktorej, veríme, bude aj pod hlavičkou novej komisie pokračovať.

10. Aké sú vaše plány do budúcnosti?

Naším cieľom je zastaviť odliv mladých ľudí do zahraničia a to sa dá len v tom prípade, ak im ponúkne alternatívu. Hneď po medializácii projektu sa nám začali ozývať ľudia, rodáci z Lučenca, žijúci v zahraničí, ktorí by sa radi vrátili domov a takáto iniciatíva ich nesmierne teší. Je nevyhnuté, aby štúdium a prax boli prepojené nádoby a na tomto princípe chceme v budúcnosti stavať.

Mgr. Lucia Spišiaková, PhD.

Foto: archív Kojnok

Spektrum dobrých nápadov a riešení

Vraciame pôde život

Patent biouhlíkového pôdneho regenerátu z biologicky rozložiteľných odpadov

Číslo prihlášky	54-2017
Prihlasovateľ/ majiteľ	Zdroje Zeme a.s.
Pôvodca	Ing. arch. Miroslav Marynčák Ing. Vladimír Veselovský
Číslo patentu	288692

Spoločnosť Zdroje Zeme a.s.[®] po niekoľkoročnom výskume, overovaní prototypov, konzultáciách s odborníkmi a na základe analýz z laboratórnych analýz, ale aj reálnych aplikácií má dnes pred spustením projekt, ktorým synergicky môže riešiť dva zásadné celospoločenské environmentálne problémy:

1. **likvidáciu biologicky rozložiteľného (aj komunálneho) odpadu** „v reálnom čase“ a
2. **regeneráciu degradovanej pôdy** a s tým aj ukladanie CO₂ do pôdy.

Spoločníci Zdroje Zeme, ako iniciátori celého projektu, podnikajú aj v rôznych ďalších oblastiach – v tlačiarenskom priemysle, strojárstve, športe, stavebníctve aj v developérstve. Pri práci vždy na konci procesu narážajú v nejakej podobe na problematiku odpadov a rôznu stupeň degradácie zeme. Tej Zeme, na ktorej ľudstvo žije, podniká a vychováva svoje deti, Zeme, z ktorej ľudstvo čerpá nielen komerčnú energiu, ale aj energiu pre všetky osobné aktivity.

Zem je však aj zdrojom surovín, ktoré ľudstvo mení na odpady a žiaľ je aj miestom, ktoré nadmerným zaťažovaním postupne ľudstvo degraduje. Ak už vzniknú odpady, spoločnosť Zdroje Zeme by ich chcela zmeniť na iné zdroje, ktoré môže znova vrátiť do Zeme vo forme, ktorá nielenže neublíži, ale naopak pomôže pôde sa regenerovať.

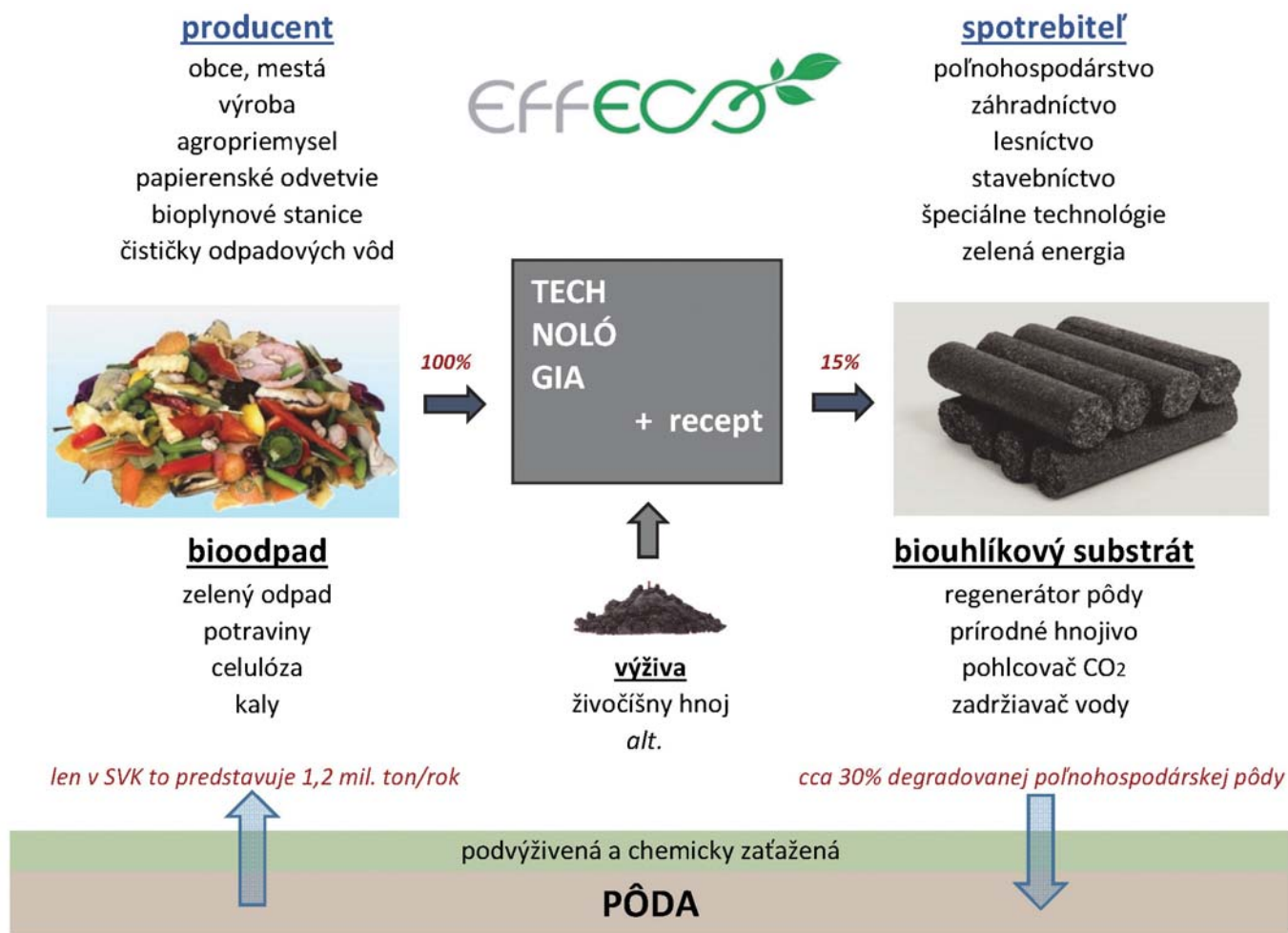
Biologicky rozložiteľný odpad (BRÖ/BRKO) dnes predstavuje cca 45 až 55 % z celého komunálneho odpadu (v roku 2017 to bolo na Slovensku 2,3 mil. ton), ale aj iných druhov biologických odpadov, ktoré dnes nemajú ustálené riešenia likvidácie (celulóza, biofarby, kaly a pod.). **Likvidácia** tohto nikdy nekončiaceho obrovského množstva odpadu, ktorý podlieha rýchlemu rozkladu, je plošne a manipulačne náročná a legislatívne zložitá. Cieľenou receptúrou a technológiou môže spoločnosť Zdroje Zeme túto situáciu zmeniť na výhodu v podobe získania množstva upravenej suroviny na ďalšie využitie – predovšetkým na výrobu biouhlíkového substrátu na regeneráciu degradovanej pôdy, ale aj na nové industriálne uplatnenie, na stavebné procesy, ako aj na zelenú energiu. A to prakticky bezodpadovou technológiou a v reálnom čase.

Degradácia pôdy dosahuje vo svete kritické hodnoty už na jednej tretine výmery poľnohospodársky využívannej pôdy a celkovo až 50 % všetkej pôdy. Príčinou degradácie je predovšetkým veľmi intenzívne využívanie pôdy, a teda vyčerpanie živín a nadmerná aplikácia chemických hnojív. Na konci snaženia spoločnosti Zdroje Zeme je výroba biouhlíkového produktu na trvalú regeneráciu a zúrodnenie poľnohospodárskej, ale aj akejkolvek pôdy, ktorý je schopný vrátiť pôde znova život prirodzenou cestou. Pridanými hodnotami regenerácie je prirodzené zvýšenie množstva a kvality úrody, ukladanie časti CO₂ do pôdy, ako aj zadržiavanie vlhky v pôde.

Celý proces bezodpadovej likvidácie biologického odpadu a z neho výroby biouhlíkového substrátu, jedno technologické zariadenie, ako aj dva výstupné produkty sa v priebehu rokov 2016 až 2017 stali predmetom štyroch žiadostí o zápis do registra úžitkových vzorov a patentov. Na všetky štyri boli Úradom priemyselného vlastníctva SR vydané kladné rozhodnutia. V súčasnosti sú dva patenty v procese posudzovania na patentových úradoch v 60 krajinách sveta.

Samotný projekt komplexného riešenia likvidácie bioodpadov a z nich výroby biouhlíkového substrátu je podľa doterajších porovnávaní, ako aj na základe patentových rešerší vysoko inovatívny a v niektorých častiach procesu až prevratný.

Celý proces/projekt/patent sa dá zjednodušene vyjadriť v nasledujúcej schéme:

Predmetom patentových riešení je (v schéme **sivá kocka**):

- technológia a
- technologický „recept“.

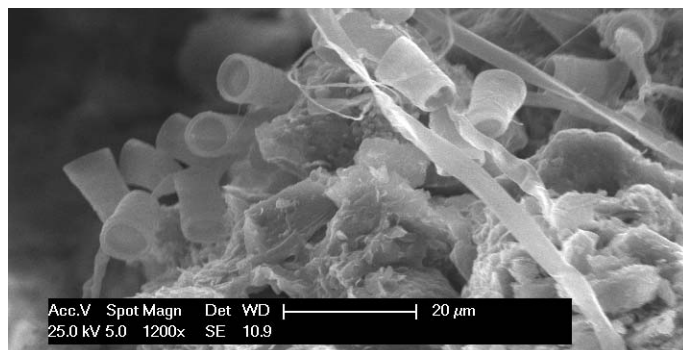
Napriek objektívnej zložitosti technologického riešenia spoločnosť využíva v celom procese len známe prírodné postupy, známe technológie a dostupné, prevažne len odpadové(!), materiály.

Taktiež význam samotného biouhlíka na regeneráciu pôdy, ochranu vody a ovzdušia je známy z množstva celosvetových štúdií, ale už nie v takej miere aj z reálnych výsledkov. Spoločnosť má za sebou aplikácie, ktoré sú aj vo svete často len v zárodku a nie sú štandardne štatisticky prezentovateľné.

Už po prvom roku aplikácie biouhlíkového regeneračného a zúrodňovacieho substrátu pod obchodným názvom *effeco*[®] boli výsledky z rôzneho stupňa degradovaných plôch prekvapujúco dobré. Pri aplikácii a posudzovaní produktu spoločnosť spolupracuje s Katedrou agrobiológie a potravinových zdrojov na SPU v Nitre.

Doc. Ing. V. Šimanský, PhD., výsledky prezentoval aj v medzinárodných referenčných časopisoch. Aj keď len samotný nárast zvýšenej úrody nie je jediným ukazovateľom účinku substrátu *effeco* na pôdu, výsledky nárastu na overovaných vzorkách pôdy a plodín sa pohybovali po prvom roku od 16 – 82 % a po druhej úrode dokonca od 36 – 99 %.

Posudzované vzorky úrody		Slnecnica/2018		Pšenica/2019	
Miesto: Privátna farma v TT kraji		úroda t/ha	zvýšenie %	úroda t/ha	zvýšenie %
0	Bez hnojenia	1,86	0 %	1,985	0 %
A.1	effeco 30/30/30 – 10 t/ha	2,16	16 %	2,69	36 %
A.2	effeco 30/30/30 – 20 t/ha	2,27	22 %	3,035	53 %
A.3	effeco 50/50 – 10 t/ha	2,23	20 %	3,105	56 %
A.4	effeco 50/50 – 20 t/ha	3,39	82 %	3,945	99 %

Už pri zbere mala pôvodne degradovaná pôda vizuálne zjavné známky zlepšenej štruktúry v podobe výrazne rozrušenej zeminy a oživenie v podobe mykorhizných húb, ale napr. aj silnej aktivity dážďoviek a ostatných červov. A na základe laboratórnych analýz to boli aj exaktne pozitívne ukazovatele v podobe tvorby humusu prostredníctvom mikroorganizmov, húb a taktiež mineralizácie pôdy.

Podľa spoločnosti Zdroje Zeme dopad tohto patentovaného projektu môže mať výrazný celospoločenský význam v oblasti:

- likvidácie biologického odpadu (*obce, mestá, priemysel, čističky odpadových vôd a pod.*),
- regenerácie poľnohospodárskej pôdy (*agropriestor*),
- zníženia emisií CO₂ (*celosvetový problém životného prostredia*) a
- technologickej inovácie (*strojársky priemysel a medzinárodný obchod*).

V súčasnosti spoločnosť pripravuje výstavbu prezentačného závodu a pracuje aj na inovatívnom riešení technológie v podobe kontajnerových a mobilných zariadení. Cieľom je, aby sa táto patentovaná technológia mohla dostať prakticky kdekoľvek do sveta, kde je množstvo biologického odpadu alebo rozsiahle plochy degradovanej pôdy, či oboje.

Napriek deklarovanému záujmu o samotný biouhlíkový produkt, ako aj o likvidáciu bioodpadu, sú pre spoločnosť najzávažnejším problémom financie potrebné na dobudovanie vzorového areálu a vývoj technológie.

Preto okrem vlastných investícií chce spoločnosť využiť aj finančnú podporu z európskych a slovenských dotačných programov a firemných a privátnych partnerov. Významnou by bola aj iná formálna podpora na viacerých rezortných úrovniach, ktoré tento projekt zasahuje. Zavedením patentovaného projektu na území Slovenskej republiky by sa Slovensko mohlo stať lídrom v komplexnom riešení dvoch celospoločenských problematík.

Ing. arch. Miroslav Marynčák
Ing. Vladimír Veselovský
Zdroje Zeme a.s.[®]

Foto: archív Zdroje Zeme a.s.[®]

Pagy s.r.o. – cínové šachy

Číslo prihlášky	64-2017
Prihlasovateľ/ majiteľ	Pagy s. r. o.
Číslo ochrannéj známky	245583

Firma PAGY sídli v Banskej Bystrici a od roku 2001 sa zaoberá odlieváním a ručnou výrobou unikátnych cínových šachov na mieru podľa želania zákazníka alebo podľa historických motívov. Za touto firmou stojí Juraj Pagáč so svojimi synmi. Zaoberajú sa aj výrobou príslušenstva k šachu, ako sú darčkové obaly na ša-

chovnice vo forme ručne vyrezávaných drevených truhlíc zdobené vruborezom (rôznych motívov) a kovaniami, ktoré si taktiež odlievajú na mieru. Všetky suroviny použité pri výrobe až po konečný produkt pochádzajú zo Slovenska.

Šachy sú umeleckými dielami od samotnej myšlienky a návrhu figúrok inšpirovaných európskou históriou až po ich ručné maľovanie. Napriek tomu, že firma PAGY je malá rodinná firma, reprezentovala Slovensko a okres Banská Bystrica so svojimi ručne vyrábanými šachmi na medzinárodných výstavách, ako napr. MakersTown v Bruseli, alebo medzinárodných šachových turnajoch, ako napr. šachový turnaj Pattaya open v Thajsku. Každým rokom rastie záujem o ich umelecké výrobky, ktoré takmer nevyrába žiadna firma v Európskej únii, ak sa nepočítajú strojovo odlievané figúrky.

Šach vytvárajú od prvej myšlienky až po realizáciu. Inšpirujú sa históriou a národnými tradíciami, napríklad námet šachu Jánošík pochádza zo slovenskej ľudovej tvorby. Kým sa takýto unikátny cínový Jánošíkovský šach vyrobí, predchádzajú tomu cca tri roky vývoja. Príznačne mu dominujú slovenské motívy. Veža je v podobe dreveného kostolíka z východného Slovenska, koňa predstavuje kamzík, strelca fujarista, pešiáci sú zbojníci, kráľovná slovenská deva v kroji a kráľ Jánošík. Figúrky sú veľmi precízne vypracované a ručne maľované, prípadne patinované.

Spoločnosť má vo svojom portfóliu templársky, francúzsky a habsbursko-osmanský šach. Farebnosť aj tie najmenšie detaily zodpovedajú danému historickému obdobiu a zobrazujú reálnu udalosť, napr. habsbursko-osmanský šach je konfliktom dvoch veľkých mocností v 17. storočí. Motiváciu hľadá rodina Pagáčovcov v knižniciach, najmä v perokresbách, v starých knihách písaných švabachom, z ktorých potom vytvárajú nové motívy.

Výroba jednej šachovej súpravy, teda 32 ks figúrok, zaberie cca 110 hodín a pri niektorých šachoch aj viac. V závislosti od aktuálnych okolností a komplikovanosti danej šachovej súpravy alebo figúrky, keďže každá šachová súprava je iná svojou veľkosťou a detailmi. Všetky šachové súpravy sa vyrábajú ručne a každá figúrka je unikátna.

Výroba šachu je spojená aj s rôznymi problémami. Dôležité však je zvládnutie technológie pri výrobe foriem na odlievanie kovov a následne technológie odlievania, brúsenia, maľovania a pod. Konkurencia v podobe výroby cínových šachových figúrok je zriedkavá.

Chrániť si svoju tvorbu a značku je jeden zo základov úspešného podnikania do budúcnosti. Spoločnosť PAGY od začiatku svojho podnikania dbá na dobré meno a predovšetkým názov firmy, ktorý odzrkadľuje aj ich priezvisko Pagáč. Bolo to logické riešenie a možnosť, ako sa chrániť a pridať ďalšie aktíva do podnikania.

Ing. Juraj Pagáč
Foto: archív Pagy s. r. o.

ZAUJALO NÁS

Odvetvia intenzívne využívajúce PDV a ekonomická výkonnosť v Európskej únii

Správa o analýze na úrovni odvetví, september 2019, tretie vydanie

Zhrnutie

Spoločný projekt Európskeho patentového úradu a Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo

Hlavné zistenia

- V hospodárstve EÚ je v súčasnosti 353 odvetví intenzívne využívajúcich PDV oproti 342 určených v predchádzajúcej štúdii (2016). Približne dve tretiny týchto odvetví intenzívne využíva viac ako jedno právo DV.
- Odvetvia intenzívne využívajúce PDV v období rokov 2014 – 2016 vytvorili 29,2 % všetkých pracovných miest v EÚ. V tomto období zamestnávali v priemere takmer 63 miliónov ľudí v EÚ. Navyše ďalších 21 miliónov pracovných miest bolo vytvorených v odvetviach, ktoré dodávajú výrobky a služby odvetviam intenzívne využívajúcim PDV. Keď vezmeme do úvahy nepriame pracovné príležitosti, zvýši sa celkový počet pracovných miest závislých od PDV na 83,8 milióna (38,9 %).
- Počas toho istého obdobia dosiahol podiel odvetví intenzívne využívajúcich PDV na celkovej hospodárskej činnosti (HDP) v EÚ takmer 45 % v hodnote 6,6 bilióna eur. V rámci nich prebiehala aj väčšina obchodu EÚ so zvyškom sveta a vyprodukovali obchodný prebytok, ktorým pomohli udržať vo všeobecnosti vyvážanú bilanciu zahraničného obchodu EÚ.
- Odvetvia intenzívne využívajúce PDV vyplácajú výrazne vyššie mzdy ako iné odvetvia, pričom ich mzdy preyšujú mzdy v ostatných odvetviach o 47 %. Tomu zodpovedá skutočnosť, že pridaná hod-

nota na zamestnanca je v odvetviach intenzívne využívajúcich PDV vyššia než kdekoľvek inde.

- Porovnanie výsledkov tejto štúdie s výsledkami vydania z roku 2016 ukazuje, že relatívny prínos odvetví intenzívne využívajúcich PDV pre ekonomiku EÚ sa medzi týmito dvomi obdobiami 2011 – 2013 (štúdia z r. 2016) a 2014 – 2016 (súčasná štúdia) zvýšil aj po zohľadnení zmeny počtu odvetví intenzívne využívajúcich PDV.
- Medzi odvetviami intenzívne využívajúcimi PDV sa v posledných rokoch zvýšila ekonomická váha odvetví zapojených do vývoja technológií na zmiernenie zmeny klímy (CCMT) a technológií spojených so štvrtou priemyselnou revolúciou (4. IR). Podiel zamestnanosti v odvetviach CCMT predstavoval v rokoch 2014 – 2016 2,5 % a 4,7 % HDP v EÚ, kým podiel zamestnanosti v tom istom období v sektoroch 4. IR predstavoval 1,9 % a 3,9 % HDP.
- Prvýkrát sú uvedené porovnateľné výsledky prínosu odvetví intenzívne využívajúcich PDV k HDP a zamestnanosti aj pre Island, Nórsko a Švajčiarsko. V Nórsku bol prínos odvetví intenzívne využívajúcich PDV k HDP vyšší ako priemer EÚ a v Írsku a vo Švajčiarsku bol nižší. Príspevok k zamestnanosti bol na úrovni priemeru EÚ alebo vyšší na Islande a vo Švajčiarsku a nižší v Nórsku.

Odvetvia intenzívne využívajúce PDV v ekonomike EÚ

Odvetvia intenzívne využívajúce PDV sú vymedzené¹ ako odvetvia, ktoré nadpriemerne² využívajú PDV na zamestnanca v porovnaní s ostatnými odvetviami, ktoré využívajú PDV. V zásade to znamená, že v EÚ je odvetvie označené ako intenzívne využívajúce PDV, ak pre najmenej jedno z posudzovaných práv DV presahuje počet takýchto PDV na zamestnanca priemer všetkých odvetví EÚ, ktoré využívajú rovnaké právo DV. Ako sa uvádza v 6. a 7. kapitole, tieto odvetvia sú sústredené v sektoroch výroby, technológií a podnikateľských služieb.

Treba však zdôrazniť, že práva duševného vlastníctva v určitom rozsahu a často kombinované využíva väčšina odvetví. Keďže táto štúdia sa zameriava výlučne na odvetvia intenzívne využívajúce PDV, pokrýva len časť európskej ekonomiky, pre ktorú je využívanie práv duševného vlastníctva najprínosnejšie.³

Príspevok odvetví intenzívne využívajúcich PDV pre dva hlavné ekonomické ukazovatele, zamestnanosť a hospodársky výsledok, je zhrnutý v tabuľkách 1 a 2.^{4,5}

V správe sa uvádza, že v období rokov 2014 – 2016 vytvorili odvetvia intenzívne využívajúce PDV 29,2 % všetkých pracov-

1 Pozri 5. kapitolu o metodike. Z dôvodu špecifického charakteru autorského práva, zemepisných označení a práv k odrodám rastlín je potrebné uplatniť k nim odlišný prístup.

2 V tejto správe sú výrazy „využívanie PDV“ a „vlastníctvo PDV“ používané zameniteľne a je potrebné ich vo všetkých prípadoch chápať ako výrazy odkazujúce na vlastníctvo PDV.

3 Podiel odvetví označených v tejto správe ako intenzívne využívajúce PDV predstavoval 73 % ochranných známk Európskej únie (EUTM), 83 % zapísaných dizajnov Spoločenstva (RCD), 86 % európskych patentov a 96 % práv spoločenstva k odrodám rastlín zaregistrovaných v daných obdobiach.

4 V záujme minimalizovania vplyvu chýbajúcich údajov v ekonomických štatistikách a aby sme sa vyhlili zbytočnému pripisovaniu dôležitosti určitému roku, ekonomické ukazovatele boli vypočítané ako priemer za roky 2014 – 2016.

5 Je potrebné poznamenať, že uvedené podiely na HDP a zamestnanosti nemusia nevyhnutne odrážať úroveň inovatívnosti krajiny, ako skôr význam uvedených odvetví v hospodárstve tejto krajiny.

Tabuľka č. 1: Priamy a nepriamy prínos odvetví intenzívne využívajúcich PDV pre zamestnanosť, priemer za roky 2014 – 2016

Odvetvia intenzívne využívajúce PDV	Zamestnanosť (priama)	Podiel na celkovej zamestnanosti (priamej)	Zamestnanosť (priama a nepriama)	Podiel na celkovej zamestnanosti (priamej a nepriamej)
Intenzívne využívajúce ochranné známky	46 700 950	21,7 %	65 047 936	30,2 %
Intenzívne využívajúce dizajny	30 711 322	14,2 %	45 073 288	20,9 %
Intenzívne využívajúce patenty	23 571 234	10,9 %	34 740 674	16,1 %
Intenzívne využívajúce autorské práva	11 821 456	5,5 %	15 358 044	7,1 %
Intenzívne využívajúce zemepisné označenia	n/a	n/a	399 324	0,2 %
Intenzívne využívajúce práva k odrodám rastlín	1 736 407	0,8 %	2 618 502	1,2 %
Všetky intenzívne využívajúce PDV	62 962 766	29,2 %	83 807 505	38,9 %
Zamestnanosť v EÚ spolu			215 520 333	

Poznámka: Vzhľadom na prekrývajúce sa využívanie práv duševného vlastníctva súčet jednotlivých údajov o PDV prevyšuje celkový údaj za odvetvia intenzívne využívajúce PDV.

ných miest v EÚ, pričom 22 % bolo vytvorených v odvetviach intenzívne využívajúcich ochranné známky, 14 % v odvetviach intenzívne využívajúcich dizajny, 11 % v odvetviach intenzívne využívajúcich patenty, 5,5 % v odvetviach intenzívne využívajúcich autorské práva a menšie podiely v odvetviach intenzívne využívajúcich zemepisné označenia a práva k odrodám rastlín.⁶ V tomto období zamestnávali odvetvia intenzívne využívajúce PDV priemerne takmer 63 miliónov Európanov z celkového počtu približne 216 miliónov zamestnaných osôb. Okrem prínosu pre svoju priamu zamestnanosť vytvárajú odvetvia intenzívne využívajúce PDV aj zamestnanosť v iných odvetviach, ktoré im dodávajú výrobky a služby ako vstupy ich výrobných procesov a intenzívne nevyužívajú PDV. Pomocou tabuliek input – output (vstupy – výstupy) EÚ⁷, ktoré uverejnil Eurostat, je možné vypočítať tento priamy vplyv na zamestnanosť v odvetviach, ktoré nevyužívajú intenzívne PDV. Keď vezmeme do úvahy tento nepriamy účinok, zvýši sa celkový počet pracovných miest závislých od PDV na takmer 84 miliónov (38,9 %).

Výsledky sú zhrnuté v tabuľke 1, ktorá ukazuje prehľad priamej a nepriamej zamestnanosti.

Tabuľka č. 2: Prínos odvetví intenzívne využívajúcich PDV pre HDP, priemer za roky 2014 – 2016

Odvetvia intenzívne využívajúce PDV	Pridaná hodnota/ HDP (mil. eur)	Celkový podiel na HDP EÚ
Intenzívne využívajúce ochranné známky	5 447 857	37,3 %
Intenzívne využívajúce dizajny	2 371 282	16,2 %
Intenzívne využívajúce patenty	2 353 560	16,1 %
Intenzívne využívajúce autorské práva	1 008 383	6,9 %
Intenzívne využívajúce zemepisné označenia	20 155	0,1 %
Intenzívne využívajúce práva k odrodám rastlín	181 570	1,2 %
Všetky intenzívne využívajúce PDV	6 551 768	44,8 %
HDP EÚ spolu	14 621 518	

Poznámka: Vzhľadom na prekrývajúce sa využívanie práv duševného vlastníctva súčet jednotlivých údajov o PDV prevyšuje celkový údaj za odvetvia intenzívne využívajúce PDV.

Popri zamestnanosti odvetvia intenzívne využívajúce PDV prispievajú k hospodárskemu výsledku, ktorý je vyjadrený hrubým domácim produktom (HDP). Tabuľka č. 2 znázorňuje, že celkovo takmer 45 % HDP EÚ vyprodukovali odvetvia intenzívne využívajúce PDV, pritom odvetvia intenzívne využívajúce ochranné známky tvoria

37 %, dizajny 16 %, patenty 16 %, autorské práva 7 % a odvetvia intenzívne využívajúce zemepisné označenia a práva k odrodám rastlín tvoria menšie percentá. V kapitole č. 7 je uvedený podrobnejší rozpis prínosov týchto odvetví do národného hospodárstva členských štátov EÚ, ako aj tri nečlenské štáty EÚ, ktoré sú zahrnuté do tejto štúdie.

6 Celkový prínos odvetví intenzívne využívajúcich PDV je nižší ako súčet prínosov jednotlivých odvetví intenzívne využívajúcich ochranné známky, patenty, dizajny, autorské práva, práva k odrodám rastlín a zemepisné označenia, pretože mnohé odvetvia intenzívne využívajú viac ako jeden druh práva duševného vlastníctva. Metodika štúdie však zaisťuje, aby sa prínos žiadneho odvetvia nezapočítal duplicitne.

7 Tabuľky input – output ukazujú tok výrobkov a služieb medzi všetkými odvetviami ekonomiky.

Tabuľka č. 3: Porovnanie hlavných výsledkov štúdie z r. 2016 a 2019

Prínos odvetví intenzívne využívajúcich PDV	Štúdia 2016	Podiel na celkovej zamestnanosti (priamej)	Zamestnanosť (priama a nepriama)
(pôvodná)	Štúdia 2016	21,7 %	65 047 936
(nové výpočty národných účtov, nové odvetvia využívajúce PDV)	Štúdia 2019 (nové výpočty národných účtov, nové odvetvia využívajúce PDV)	14,2 %	45 073 288
Zamestnanosť (priama)	27,8 %	28,6 %	29,2 %
HDP	42,3 %	44,0 %	44,8 %
Celkový obchod s tovarmi	89,3 %	88,8 %	92,5 %
Celkový obchod s tovarmi a službami	nepočítal sa	78,1 %	81,0 %

Porovnanie výsledkov tejto štúdie s výsledkami štúdie z roku 2016 ukazuje, že prínos odvetví intenzívne využívajúcich PDV pre ekonomiku EÚ v období rokov 2014 – 2016 sa oproti obdobiu rokov 2011 – 2013 mierne zvýšil. Porovnanie však komplikuje skutočnosť, že medzi uvedenými dvoma obdobiami boli aktualizované určité kľúčové prvky európskeho systému národných a regionálnych účtov (ESA), ktorý používa Eurostat. Navyše, aby sme zabezpečili, že táto štúdia odráža aktuálnu štruktúru ekonomiky EÚ, bolo aktualizované vykonávanie priradovania používané na určenie odvetví intenzívne využívajúcich PDV, čo viedlo k zvýšeniu počtu týchto odvetví z 342 v štúdiu z roku 2016 na 353 v súčasnej štúdiu. V dôsledku týchto aktualizácií sa zvýšil prínos odvetví intenzívne využívajúcich PDV pre HDP a zamestnanosť. V tabuľke č. 3 sú údaje za roky 2011 – 2013 prepočítané pomocou nových vymedzení na ilustráciu vplyvu týchto zmien.

Prvý stĺpec obsahuje výsledky uvedené v štúdiu z r. 2016 za obdobie rokov 2011 – 2013. V druhom stĺpci je prepočet výsledkov z r. 2016 za to isté obdobie s prihliadnutím na nové národné prepočty účtovníctva a nový zoznam odvetví intenzívne využívajúcich PDV. V treťom stĺpci sú uvedené výsledky súčasnej štúdie (za obdobie rokov 2014 – 2016), ktoré sú preto priamo porovnateľné s druhým stĺpcom.

Prínos odvetví intenzívne využívajúcich PDV sa teda medzi obdobiami rokov 2011 – 2013 (štúdia z r. 2016) a 2014 – 2016 (štúdia z r. 2019) zvýšil dokonca aj po zohľadnení vplyvov štatistických revízií.

Z údajov tiež vyplýva, že počas náročných hospodárskych podmienok, ktoré prevládali v rokoch 2014 – 2016, sa zamestnanosť v odvetviach intenzívne využívajúcich PDV udržala výrazne lepšie ako celková zamestnanosť. Celkový počet zamestnaných osôb

Tabuľka č. 4: Priemerné osobné náklady v odvetviach intenzívne využívajúcich PDV v r. 2016

Odvetvia intenzívne využívajúce PDV	Priemerné osobné náklady (eur za týždeň)	Rozdiel úrovne miezd (v porovnaní s odvetviami, ktoré nevyužívajú intenzívne PDV)
Intenzívne využívajúce ochranné známky	805	48 %
Intenzívne využívajúce dizajny	761	40 %
Intenzívne využívajúce patenty	934	72 %
Intenzívne využívajúce autorské práva	867	59 %
Intenzívne využívajúce zemepisné označenia	705	29 %
Intenzívne využívajúce práva k odrodám rastlín*	n/a	n/a
Všetky odvetvia intenzívne využívajúce PDV	801	47 %
Odvetvia intenzívne nevyužívajúce PDV	544	
Všetky odvetvia (zahrnuté v ŠPŠ**)	654	

* Neboli vypočítané pre nedostatok štatistických údajov o mzdách v poľnohospodárstve.

** Štruktúrna podniková štatistika, ktorú zverejnil Eurostat.

v EÚ mierne klesol z 215,8 milióna v období rokov 2011 – 2013 na 215,5 milióna v období rokov 2014 – 2016, teda o 0,1 %, zatiaľ čo zamestnanosť v 353 odvetviach intenzívne využívajúcich PDV sa zvýšila zo 61,7 milióna na 63 miliónov (+ 1 %).

Vzhľadom na to, že 44,8 % HDP (pridanej hodnoty) v hospodárstve a 29,2 % zamestnanosti vytvárajú odvetvia intenzívne využívajúce PDV, pridaná hodnota na zamestnanca je v odvetviach intenzívne využívajúcich PDV vyššia ako vo zvyšku ekonomiky. Podľa ekonomickej teórie možno očakávať, že v odvetviach, v ktorých priemerný zamestnanec produkuje vyššiu pridanú hodnotu,

vyplácajú zamestnancom vyššie mzdy než v ostatných odvetviach za predpokladu, že všetky ostatné podmienky останú nezmenné. Je preto zaujímavé skúmať, či je táto vyššia pridaná hodnota premietnutá aj v mzdách v odvetviach intenzívne využívajúcich PDV.

Ako je uvedené v tabuľke 4, mzdy v odvetviach intenzívne využívajúcich PDV sú skutočne vyššie než v odvetviach, ktoré intenzívne nevyužívajú PDV. Priemerná týždenná mzda v odvetviach intenzívne využívajúcich PDV je 801 eur v porovnaní s 544 eurami v odvetviach, ktoré intenzívne nevyužívajú PDV, a to je 47 % rozdiel. V odvetviach intenzívne využívajúcich zemepisné označenia sú

Tabuľka č. 5: Zahraničný obchod EÚ v odvetviach intenzívne využívajúcich PDV r. 2016

Odvetvia intenzívne využívajúce PDV	Vývoz (mil. eur)	Dovoz (mil. eur)	Vývoz netto (mil. eur)
Intenzívne využívajúce ochranné známky	1 613 366	1 600 703	12 663
Intenzívne využívajúce dizajny	1 261 774	1 194 885	66 889
Intenzívne využívajúce patenty	1 438 117	1 307 850	130 267
Intenzívne využívajúce autorské práva	294 856	202 738	92 119
Intenzívne využívajúce zemepisné označenia*	12 490	1 360	11 130
Intenzívne využívajúce práva k odrodám rastlín*	7 552	3 885	3 667
Intenzívne využívajúce PDV spolu	2 122 465	1 940 510	181 955
OBCHOD EÚ SPOLU	2 590 889	2 425 202	165 687

Poznámka: Vzhľadom na prekryvajúce sa využívanie práv duševného vlastníctva súčet jednotlivých údajov o PDV prevyšuje celkový údaj za odvetvia intenzívne využívajúce PDV.

* Iba tovar.

mzdové prirážky 29 %, v odvetviach intenzívne využívajúcich dizajny 40 %, v odvetviach intenzívne využívajúcich ochranné známky 48 %, v odvetviach intenzívne využívajúcich autorské práva 59 % a v odvetviach intenzívne využívajúcich patenty 72 %.

V porovnaní so situáciou v roku 2013 (prepočet pomocou nového súboru odvetví intenzívne využívajúcich PDV) sa mzdy mierne zvýšili zo 45 % na 47 %, čo odráža zvlášť výrazné zvýšenie mzdovej prirážky v odvetviach intenzívne využívajúcich patenty a dizajny.

Skúmala sa aj úloha, ktorú zohrali odvetvia intenzívne využívajúce PDV v zahraničnom obchode EÚ. V správe z roku 2016 bolo uvedené iba obchodovanie s tovarmi. Odvtedy začal Eurostat poskytovať aj údaje o obchodovaní so službami, takže v súčasnej správe sú tieto dva typy obchodu posudzované samostatne. V odvetviach intenzívne využívajúcich PDV prebieha prevažná väčšina obchodu EÚ. Na prvý pohľad môže byť prekvapivé, že taký vysoký podiel obchodu sa týka odvetví intenzívne využívajúcich PDV. Je to preto, lebo dokonca aj niektoré odvetvia vyrábajúce komodity, akou je napr. energia, intenzívne využívajú PDV⁸, kým na druhej strane mnohé činnosti, pri ktorých sa PDV intenzívne nevyužívajú, nie sú obchodovateľné.⁹ Z tohto dôvodu výro-

by ky odvetví intenzívne využívajúcich PDV tvoria 89 % dovozu tovarov EÚ. V prípade vývozu tovarov EÚ predstavujú tieto odvetvia ešte vyšší podiel, a to 96 %. V prípade obchodovania so službami je podiel odvetví intenzívne využívajúcich PDV nižší, podiel dovozu predstavuje 57,4 % z celkového dovozu služieb a podiel vývozu je 53,7 % z celkového vývozu služieb. Pri zohľadnení obchodovania s tovarmi i službami tvorili odvetvia intenzívne využívajúce PDV v roku 2016 80 % dovozu EÚ a 82 % vývozu EÚ.

EÚ ako celok mala v roku 2016 celkový prebytok obchodnej bilancie vo výške približne 166 miliárd eur alebo 1,1 % HDP. Prebytok obchodnej bilancie v odvetviach intenzívne využívajúcich PDV bol dokonca ešte vyšší v hodnote 182 miliárd eur, čím kompenzoval malý deficit v obchodovaní v odvetviach, ktoré nevyužívajú intenzívne PDV.

V tabuľke 5 sú zhrnuté objemy obchodovania odvetví intenzívne využívajúcich PDV na základe údajov z roku 2016.¹⁰

Odvetvia intenzívne využívajúce patenty majú najvyšší prebytok obchodnej bilancie, nasledujú sektory intenzívne využívajúce autorské práva a intenzívne využívajúce dizajny.

Podrobnejším skúmaním činnosti odvetví intenzívne využívajúcich PDV v rám-

ci jednotného trhu EÚ sa odhalila veľká práca medzi členskými štátmi EÚ. Krajiny ako Dánsko, Fínsko, Luxembursko, Malta, Nemecko, Rakúsko a Švédsko prevyšujú priemer EÚ, pokiaľ ide o tvorbu PDV na zamestnanca. Odvetvia intenzívne využívajúce PDV v ostatných členských štátoch EÚ, akými sú Česko, Maďarsko, Rumunsko a Slovensko, majú vysoký podiel pracovných miest, ktoré sú pripisované spoločnostiam so sídlom v iných krajinách. Ako je uvedené v tabuľke 6, celkovo 22,7 % pracovných miest v odvetviach intenzívne využívajúcich PDV vytvorili pobočky zahraničných spoločností, ktorých väčšina má pôvod v inej krajine EÚ. Iba v Estónsku, Holandsku, Írsku a Spojenom kráľovstve vytvárajú spoločnosti so sídlom mimo EÚ viac pracovných miest ako spoločnosti z iných členských štátov EÚ.

A nakoniec, údaje o patentoch sa využívajú na určenie odvetví intenzívne využívajúcich PDV, ktoré sú aktívne v technológiách na zmiernenie zmeny klímy (CCMT) zameraných na zníženie alebo predchádzanie emisiám skleníkových plynov¹¹ a technológiách štvrtej priemyselnej revolúcie (4. IR), ktoré prenikajú do mnohých sektorov a sú zvlášť dôležité pre ekonomiku EÚ. Celkovo sa 9,4 % z celkových európskych patentov posudzovaných v rokoch 2010 – 2014 týkalo CCMT a 1,9 % sa týkalo technológií 4. IR.

8 Trieda NACE 0610 (Ťažba ropu) je odvetvie intenzívne využívajúce patenty.

9 Napríklad odvetvia služieb, ktoré sú zaradené v divíziách 86 (činnosti v zdravotníctve) alebo 96 (ostatné činnosti osobných služieb) klasifikácie NACE. Tieto služby sa vo všeobecnosti spotrebúvajú v mieste ich poskytovania.

10 Rovnako ako pri výpočte zamestnanosti a HDP sa súčet údajov za jednotlivé práva duševného vlastníctva nerovná údajom za všetky odvetvia intenzívne využívajúce PDV vzhľadom na skutočnosť, že mnohé odvetvia intenzívne využívajú viac ako jeden druh duševného vlastníctva. Metodika štúdie však zaisťuje, aby sa prínos žiadneho odvetvia nezapočítal duplichtne.

11 Určenie CCMT je založené na označovacej schéme EPÚ Y02/Y04S, ktorá je súčasťou kooperatívneho patentového triedenia (CPC). Pokrýva vybrané technológie, ktoré regulujú a znižujú antropogénne emisie skleníkových plynov alebo im predchádzajú [GHG] v rámci Kjótskeho protokolu a Parížskej dohody. Zahŕňa napríklad technológie, ktoré pomáhajú znižovať emisie skleníkových plynov súvisiace s výrobou, prenosom alebo distribúciou, a technológie, ktoré umožňujú zachytávanie, skladovanie, viazanie alebo likvidáciu skleníkových plynov, ako aj informačné a komunikačné technológie zamerané na znižovanie ich vlastného využívania energie.

Tabuľka č. 6: Podiel zamestnanosti v odvetviach intenzívne využívajúcich PDV, ktoré sú pripisované zahraničným spoločnostiam v r. 2014 – 2016, priemer za EÚ

Odvetvia intenzívne využívajúce PDV	Podiel EÚ	Podiel mimo EÚ	Podiel zahraničných spolu
Intenzívne využívajúce ochranné známky	11,5 %	9,2 %	20,6 %
Intenzívne využívajúce dizajny	13,0 %	9,8 %	22,8 %
Intenzívne využívajúce patenty	14,5 %	12,0 %	26,5 %
Všetky intenzívne využívajúce PDV	12,9 %	9,8 %	22,7 %

Poznámka: „Zahraničné“ spoločnosti sú spoločnosti so sídlom v inom štáte.

25 odvetví intenzívne využívajúcich CCMT je osobitne zaujímavých, keďže CCMT bude zohrávať významnú úlohu v dosahovaní cieľov stanovených v Parížskej dohode o zmene klímy, a európske spoločnosti patria k najlepším na svete v mnohých z týchto technológií. Podiel uvedených sektorov na zamestnanosti je 2,5 % a 4,7 % na hospodárskom výsledku v EÚ, pričom od obdobia rokov 2011 – 2013 došlo k zvýšeniu ich prínosu. Odmena zamestnancov v týchto odvetviach je zároveň oveľa vyššia ako v iných odvetviach. „Mzdová prírážka“ v odvetviach CCMT o 93,3 % vyššia v porovnaní s odvetviami, ktoré intenzívne nevyužívajú PDV, predstavuje vo všeobecnosti takmer dvojnásobok mzdy v odvetviach, ktoré intenzívne využívajú PDV (47 %).

4. IR stimulovaná vznikom internetu vecí zahŕňa niekoľko ďalších technológií, ako je napríklad cloud computing a umelá inteligencia (AI). Podiel 16 odvetví intenzívne využívajúcich 4. IR (koncentrované v sektorech modernej výroby) predstavuje 1,9 % zamestnanosti EÚ a 3,9 % HDP EÚ a tiež došlo k zvýšeniu ich prínosu od obdobia rokov 2011 – 2013. Mzdová prírážka v odvetviach 4. IR je ešte väčšia ako v prípade odvetví CCMT a predstavuje 104,3 % (v porovnaní s odvetviami, ktoré intenzívne nevyužívajú PDV).

Tieto údaje sa vzťahujú na podskupinu odvetví intenzívne využívajúcich patenty, a teda sú už zahrnuté v celkových údajoch tabuliek č. 1 – 5.

Odvetvia intenzívne využívajúce PDV v ekonomikách Islandu, Nórska a Švajčiarska

Štúdia okrem 28 členských štátov EÚ zahŕňa aj základné výsledky krajín EZVO, a to Islandu, Nórska a Švajčiarska.¹² Pri-

nos odvetví intenzívne využívajúcich PDV k zamestnanosti a HDP v týchto štátoch je uvedený v tabuľke 7. Na účely porovnania obsahuje aj priemer EÚ.

Prínos Nórska z odvetví intenzívne využívajúcich PDV pre HDP je vyšší ako priemer EÚ a v prípade Švajčiarska je tento prínos vyšší ako priemer EÚ pre zamestnanosť.

Metodika a údaje

Základná metodika tejto štúdie sa zohľadňuje s metodikou použitou pri vypracovaní predchádzajúcich štúdií. Jednako, aby sa správa mohla využívať samostatne, veľká časť tejto správy, konkrétne v 5. kapitole a prílohe 11, sa venuje dokumentovaniu tejto metodiky. Sú na to dva hlavné dôvody:

- (1) Vzhľadom na zložitosť práce s veľkým množstvom údajov z 28 členských štátov obsiahnutých vo viacerých rozsiahlych databázach bola potrebná nová a sofistikovaná metodika na zlučovanie údajov.
- (2) V záujme transparentnosti bolo dôležité zabezpečiť čo najpodrobnejší opis metodiky.

Ďalšou rozlišovacou vlastnosťou tejto štúdie je veľká rozmanitosť databáz a iných zdrojov údajov použitých na určenie toho, ktoré odvetvia sú odvetvia intenzívne využívajúce PDV a na posúdenie podielu týchto odvetví na zamestnanosti, HDP a iných ekonomických ukazovateľoch. Úplný zoznam je uvedený v 5. kapitole.

Navyše boli podľa potreby použité údaje týkajúce sa odvetví z tretích krajín najmä v spojení s odhadom obchodu s výrobkami so zemepisným označením.

Na určenie odvetví, ktoré sú odvetviami intenzívne využívajúcimi PDV, sa porov-

návali údaje z databáz registrov úradov EUIPO, EPÚ a CPVO s obchodnou databázou ORBIS.¹³ Výsledná porovnaná databáza obsahuje údaje o približne 345 000 spoločnostiach vrátane počtov ochranných známk EÚ, zapísaných dizajnov Spoločenstva, patentov a prihlásených a priznaných práv k odrodám rastlín za každú spoločnosť spolu s ich odvetvovou klasifikáciou a rôznymi finančnými a ekonomickými premennými. Poskytuje tak súbor údajov, ktoré sa môžu využiť v budúcnosti na podrobnejšie štúdie.

Na základe tejto databázy boli vypočítané počty ochranných známk, dizajnov, patentov a práv k odrodám rastlín na zamestnanca za každé odvetvie a odvetvia, ktoré prevyšovali priemer podľa tohto výpočtu, boli považované za intenzívne využívajúce PDV. Tento výpočet bol vykonaný na úrovni EÚ, pričom sa neprihliadalo na vnútroštátne podania spoločností v databáze. Tento postup, ktorý je čiastočne potrebný z dôvodu obmedzenia údajov, možno aj tak odvodniť predpokladom, že odvetvie, ktoré je na základe zápisu svojich práv duševného vlastníctva na úrovni EÚ vymedzené ako intenzívne využívajúce PDV, by sa za intenzívne využívajúce PDV považovalo aj v prípade, ak by sa zohľadnili aj jeho vnútroštátne práva duševného vlastníctva na zamestnanca.

Pre túto štúdiu bola vylepšená a automatizovaná metodika priradovania a použili sa nové údaje z databázy ORBIS. Okrem toho bol upravený spôsob určovania odvetví intenzívne využívajúcich PDV, čo viedlo k určeniu troch ďalších takýchto odvetví. V dôsledku toho bolo určených 353 odvetví intenzívne využívajúcich PDV v porovnaní s 342 odvetviami v predchádzajúcej štúdii. V prípade autorských práv a zemepisných označení boli za odvetvia, ktoré ich intenzívne využívajú, považované tie isté odvetvia ako v predchádzajúcej štúdii.

12 Pri výpočte prínosu odvetví intenzívne využívajúcich PDV v týchto štátoch sa predpokladalo, že odvetvia intenzívne využívajúce PDV v 28 členských štátoch EÚ sú odvetviami intenzívne využívajúcimi PDV aj v týchto troch štátoch. Navyše, z dôvodu nedostatku údajov nebolo možné vypočítať pre tieto tri štáty prínos odvetví využívajúcich zemepisné označenia a odvetví intenzívne využívajúcich práva k odrodám rastlín.

13 ORBIS je databáza finančných informácií o európskych obchodných spoločnostiach spravovaná spoločnosťou Bureau van Dijk, ktorá vychádza z údajov získaných z podaní spoločností v obchodných registroch alebo podobných záznamoch v rozličných krajinách. Obsahuje údaje o všetkých spoločnostiach bez ohľadu na to, či sú kótované na burze alebo nie (čo obvykle platí o MSP).

Tabuľka č. 7: Prínos odvetví intenzívne využívajúcich PDV pre zamestnanosť a HDP v štátoch EZVO, priemer za roky 2014 – 2016

Odvetvia intenzívne využívajúce PDV	Zamestnanosť (priama)	Podiel na celkovej zamestnanosti (priamej)	HDP (mil. eur)	Podiel HDP
Intenzívne využívajúce ochranné známky				
IS	40 029	23,0 %	5 267	33,1 %
NO	477 143	18,8 %	150 312	42,5 %
CH	1 023 493	23,4 %	200 892	34,4 %
Intenzívne využívajúce dizajny				
IS	14 542	8,3 %	1 060	6,7 %
NO	256 256	10,1 %	83 443	23,6 %
CH	657 143	15,0 %	114 456	19,6 %
Intenzívne využívajúce patenty				
IS	11 561	6,6 %	1 499	9,4 %
NO	284 366	11,2 %	100 543	28,4 %
CH	583 563	13,5 %	123 513	21,1 %
Intenzívne využívajúce autorské práva				
IS	13 547	7,8 %	1 017	6,4 %
NO	146 977	5,8 %	18 210	5,1 %
CH	252 252	5,8 %	37 902	6,5 %
Všetky intenzívne využívajúce PDV				
IS	50 939	29,2 %	6 294	39,6 %
NO	669 540	26,3 %	173 460	49,1 %
CH	1 341 482	30,7 %	241 518	41,3 %
Všetky intenzívne využívajúce PDV (EÚ)	62 962 766	29,2 %	6 551 768	44,8 %

Poznámka: Vzhľadom na prekryvajúce sa využívanie práv duševného vlastníctva súčet jednotlivých údajov o PDV prevyšuje celkový údaj za odvetvia intenzívne využívajúce PDV.

Metodika sa zakladá na predpoklade, že miera, v akej odvetvie intenzívne využíva PDV, je vnútornou charakteristikou tohto odvetvia bez ohľadu na to, kde sa nachádza.¹⁴ Pri posudzovaní prínosu každého odvetvia pre ekonomiku sa meria počet pracovných miest a HDP, ktoré dané odvetvie v každom členskom štáte a v EÚ vytvorí, a nie pôvod príslušného PDV.

Ak napríklad spoločnosť vyrábajúca osobné automobily so sídlom v krajine A vybuduje montážny závod v krajine B, potom pracovné príležitosti a pridaná hodnota vytvorená v dôsledku toho pribudnú v hospodárstve krajiny B. Preto nie je možné odvodzovať závery o inovatívnosti určitej krajiny len na základe prínosu odvetví intenzívne využívajúcich PDV na úrovni krajiny. V uvedenom príklade vyšší prínos odvetví intenzívne využívajúcich patenty v krajine B je výsledkom rozhodnutí o umiestnení výroby vozidiel, ale výskum a vývoj, ktoré

im predchádzali, mohli byť vykonané v krajine A alebo dokonca aj v úplne inej krajine.

Na vysvetlenie tejto problematiky sa v 8. kapitole uvádza, z ktorých krajín pochádzajú patenty, ochranné známky, dizajny a práva k odrodám rastlín v databáze použitej pri vypracovaní tejto štúdie a predstavujú sa za každý členský štát štatistické údaje o podieloch pracovných miest v odvetviach intenzívne využívajúcich PDV, ktoré vytvorili spoločnosti so sídlom v iných členských štátoch alebo mimo EÚ.

Uverejnili a upravili úrady EPÚ a EUIPO
Mníchov (Nemecko) a Alicante (Španielsko)
www.epo.org
www.euipo.europa.eu

Úplnú správu možno stiahnuť na adresách:
www.epo.org/ipr-intensive-industries
www.euipo.europa.eu/ipcontribution

14 Výnimkou je zemepisné označenie, ktoré sa za jednotlivé krajiny analyzovalo individuálne.

Finančná správa Slovenskej republiky

Colný úrad Trnava

Príslušníci finančnej správy fyzicky skontrolovali počas tohto leta na piešťanskom letisku takmer 500 batožín cestujúcich. Zdá sa, že dovolenkári boli dostatočne poučení. V jednom prípade však odhalili nezákonný dovoz koralov.

Z piešťanského letiska po prvýkrát tento rok od 26. mája do 22. septembra odlietali dovolenkári charterovými letmi do tureckej Antalye a do egyptského letoviska Hurghada. Za toto obdobie príslušníci finančnej správy z Colného úradu Trnava vykonali na letisku Piešťany colný dohľad pri 4 975 priletoch a 5 005 odletoch dovolenkárov, pričom u 466 z nich vykonali aj fyzickú kon-

trolu batožín (mimo kontroly cez skenovacie zariadenie finančnej správy).

Počas fyzickej kontroly jednej z batožín príslušníci finančnej správy z Colného úradu Trnava zaistili po prilete z egyptskej Hurghady dovolenkárke z okresu Žilina dva koralové patriace do radu *Scleractinia* spp., ktoré spadajú pod Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín – CITES. Na zaistené koralové nepredložila povolenie na dovoz. Takéto suveníry sú veľkým lákadlom turistov, dokonca sa v dovolenkových destináciách na trhoch aj predávajú, ale ich dovoz je zakázaný.

Príslušníci finančnej správy z Colného úradu Trnava boli k dispozícii pre cestujúcich už pri odlete a cestujúci mali možnosť sa informovať aj o dovoze tovaru z týchto krajín, povolených limitoch dovozu tovaru neobchodného charakteru a o rôznych zákazoch a obmedzeniach pri dovoze tovaru (napr. už spomínaný CITES). Taktiež v odletovej časti letiska boli k dispozícii informačné letáky so základnými informáciami k zákazom a obmedzeniam či k dovozu tovaru neobchodného charakteru.

Mgr. Daniel Kováč

Z rozhodnutí ÚPV SR

Námietky proti zápisu zverejneného označenia do registra ochranných známk

Zverejnené označenie:

Staršia ochranná známka namietateľa:

Aspirin

(rozhodnutie zn. POZ 1605-2017/N-31-2019 z 2. 4. 2019 o zamietnutí námietok, právoplatnosť 3. 5. 2019)

Úradu boli doručené námietky proti zápisu obrazového označenia „aspen“ (ďalej „zverejnené označenie“) do registra ochranných známk, podané v zmysle § 30 v nadväznosti na § 7 písm. a) zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov, ktoré sa týkali všetkých tovarov zverejneného označenia v triede 5 medzinárodného triedenia tovarov a služieb.

Namietateľ odôvodnil podanie námietok tým, že je majiteľom slovnej medzinárodnej ochrannej známky „Aspirin“ č. 312632 (ďalej aj „staršia ochranná známka“), platnej na území Slovenskej republiky, registrovanej 29. 4. 1966, zapísanej pre tovary v triede 5 „farmaceutické produkty“, na základe čoho usúdil, že ide o staršiu ochrannú známku so skorším právom prednosti.

Zverejnené označenie a staršiu ochrannú známku považoval namietateľ za podobné na základe posúdenia vizuálneho, fonetického aj sémantického hľadiska. Vizuálne hľadisko posúdil na základe podobného slovného prvku, ktorý má podľa namietateľa silnejší vplyv na vnímanie spotrebiteľom ako obrazový prvok, ktorý je obsiahnutý vo zverejnenom označení. Zhodné počiatkové písmená kolíznych označení „Asp-“ a zhodnú koncovku „-n“ považoval namietateľ za spotrebiteľom výraznejšie vnímané ako písmená obsiahnuté v strede slovného prvku označení, ktoré podľa namietateľa spotrebiteľ vníma s nižšou pozornosťou. Preto posúdil kolízne označenia ako vizuálne podobné vo vysokom stupni. Pri fonetickom hľadáisku namietateľ skonštatoval podobnosť označení na základe identickej počiatkovej časti slovných prvkov. Pri posúdení sémantického hľadiska namietateľ uviedol, že porovnávané označenia majú fantazijný charakter, ale nevylúčil, že môžu u odbornej spotrebiteľskej verejnosti evokovať skratku pre termín acetylsalicylová kyselina.

Namietateľ ďalej porovnal prihlasované tovary pre zverejnené označenie a zapísané tovary pre staršiu ochrannú známku, na základe čoho skonštatoval, že ide o tovary zhodné v časti farmaceutické prípravky, prípadne produkty a ostatné tovary posúdil ako

podobné, vzhľadom na to, že majú rovnaký účel, sú šírené rovnakými distribučnými kanálmi a určené zhodnej spotrebiteľskej verejnosti.

Ďalej namietateľ uviedol, že staršia ochranná známka má vysokú rozlišovaciu spôsobilosť vo vzťahu k zapísaným tovarom, a taktiež z dôvodu dlhodobého používania na trhu. Keďže namietateľ posúdil porovnávané označenia ako podobné z vizuálneho a fonetického hľadiska a sémanticky evokujúce zhodný obsah, prihlásené a zapísané pre zväčša zhodné tovary, skonštatoval existenciu pravdepodobnosti zámény.

Na základe uvedených skutočností namietateľ navrhol úradu prihlášku ochrannej známky číslo spisu POZ 1605-2017 zamietnuť v celom rozsahu.

Prihlasovateľ vo svojom vyjadrení k námietkam uviedol, že s tvrdením namietateľa o existencii pravdepodobnosti zámény medzi kolíznymi označeniami nesúhlasí.

Podľa prihlasovateľa na základe globálneho zhodnotenia porovnávaných označení ich celkový odlišný dojem nemôže viesť k vytvoreniu nebezpečenstva zámény. Z vizuálneho hľadiska skonštatoval, že existuje zrejmy rozdiel medzi porovnávanými označeniami v rozdielnom počte písmen slovných prvkov, grafickej úprave slovného prvku zverejneného označenia a aj v prítomnosti obrazového prvku, ktorý považoval za vysoko dištinkatívny. Ďalej uviedol, že aj napriek zhodnej počiatkovej časti slovného prvku porovnávaných označení „Asp-“ sú odlišené ďalšou časťou „-irin“, v prípade staršej ochrannej známky, a „-en“ v prípade zverejneného označenia. Rovnako usúdil, že pri vizuálnom porovnaní nemožno ignorovať obrazový prvok zverejneného označenia, čo vytvára rozdielny celkový dojem vo vnímaní spotrebiteľa, na základe čoho prihlasovateľ skonštatoval vizuálnu odlišnosť porovnávaných označení.

Pri posúdení fonetického hľadiska prihlasovateľ uviedol, že rozdiel medzi kolíznymi označeniami spočíva v počte slabík, ktoré vyvolávajú odlišnú dĺžku zvukového vnemu, rytmus, a ďalšou je odlišnosť koncových slabík, ktoré majú inú výslovnosť, čím považoval porovnávané označenia za foneticky zreteľne odlišné.

Prihlasovateľ ďalej uviedol, že porovnávané označenia obsahujú fantazijné slovné prvky bez významu v slovenskom jazyku, a preto nebude mať sémantické hľadisko vplyv na porovnanie kolíznych označení.

Vzájomnú zámenu porovnávaných označení prihlasovateľ vylúčil na základe posudzovaných kritérií, kde skonštatoval, že neexistuje žiadny dôvod na predpoklad vzniku domnienky o zásahu do práv majiteľa staršej ochrannej známky. Spoločnú časť slovného prvku „Asp“ nepovažoval za postačujúci dôvod, aby bola konštatovaná podobnosť kolíznych označení, rovnako poukázal na množstvo zapísaných označení, ktoré majú zhodnú počiatkovú časť slovného prvku „Asp“, ktoré doložil výpisom z registra Európskeho úradu pre duševné vlastníctvo. Ďalej zdôraznil, že

kolízne označenia sú dostatočne odlišné a neexistuje obava, aby u spotrebiteľa vyvolali akúkoľvek súvislosť s takto označenými tovarmi.

Prihlasovateľ v súvislosti s porovnaním kolíznych tovarov uviedol, že aj napriek podobnosti tovarov (*farmaceutické prípravky/produkty*) nejde o tovary podobné s prihlasovanými tovarmi v triede 5 „*diétne potraviny na lekárske použitie; diétne látky na lekárske použitie; potraviny pre dojčatá; výživové doplnky pre ľudí*“, ktoré majú podľa prihlasovateľa odlišné distribučné kanály ako tovary zapísané pre staršiu ochrannú známku.

Ďalej prihlasovateľ skonštatoval, že kolízne označenia budú vyvolávať u spotrebiteľa tak výrazne odlišný celkový dojem, ktorý napomôže odlíšiť tovary takto označené, čím bude spotrebiteľovi zrejmé, že pochádzajú od odlišných subjektov. Na základe uvedených skutočností skonštatoval, že zameniteľnosť kolíznych označení je absolútne vylúčená. Rovnako vylúčil aj možnosť asociácie so staršou ochrannou známkou na základe konštatovania zvýšenej miery pozornosti relevantného spotrebiteľa, keďže prihlasované tovary sú určené predovšetkým na zdravotnícke účely.

Prihlasovateľ požiadal úrad, aby námietky proti zápisu zverejneného označenia číslo spisu POZ 1605-2017 zamietol.

Z odôvodnenia rozhodnutia:

Námietateľ podal námietky v zmysle § 30 v spojení s § 7 písm. a) zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení účinnom do 13. januára 2019, ktorý bol s účinnosťou od 14. januára 2019 zmenený a doplnený zákonom č. 291/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Uvedenými zmenami zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov došlo okrem iného k zmene označenia ustanovenia upravujúceho uplatnený námietkový dôvod, ktorý je v účinnom znení upravený v ustanovení § 7 písm. a) bod 2.

Podľa § 7 písm. a) bod 2 citovaného zákona sa označenie nezapíše do registra na základe námietok podaných podľa § 30 majiteľom staršej ochrannej známky, ak z dôvodu zhodnosti alebo podobnosti označenia so staršou ochrannou známkou a zhodnosti alebo podobnosti tovarov alebo služieb, na ktoré sa označenie a staršia ochranná známka vzťahujú, existuje pravdepodobnosť zámieny na strane verejnosti; za pravdepodobnosť zámieny sa považuje aj pravdepodobnosť asociácie so staršou ochrannou známkou.

V konaní o námietkach bolo zistené, že zverejnené označenie bolo prihlásené pre tovary v triede 5 a staršia ochranná známka „Aspirin“ č. 312632 bola zapísaná pre tovary v triede 5 medzinárodného triedenia tovarov a služieb.

Porovnanie tovarov a služieb

V triede 5 bolo zverejnené označenie prihlasované pre „*farmaceutické prípravky*“, ktoré boli úradom vyhodnotené ako tovary zhodné s tovarmi zapísanými pre staršiu ochrannú známku v triede 5 „*farmaceutické produkty*“. Ďalej bolo zverejnené označenie v triede 5 prihlasované pre tovary „*diétne potraviny na lekárske použitie; diétne látky na lekárske použitie; potraviny pre dojčatá; výživové doplnky pre ľudí*“, ktoré sú definované tak, že majú liečivý efekt, a teda môžu úzko súvisieť so zapísanými tovarmi „*farmaceutické produkty*“. Pri posudzovaní týchto kolíznych tovarov úrad skonštatoval, že ich povaha, účel použitia sú vo veľkej miere podobné. Ďalej úrad nevylúčil, že možno predpokladať, vzhľadom na charakter dotknutých tovarov, že budú spotrebiteľovi ponúkané zhodnými distribučnými kanálmi, keďže ide o druh produktov, ktoré sa prevažne distribuujú prostredníctvom siete lekární alebo špecializovaných predajní určených pre zdravú výživu, a teda kolízne tovary boli úradom posúdené ako podobné.

Porovnanie označení

Z vizuálneho hľadiska pri porovnaní obrazového zverejneného označenia so staršou slovnou ochrannou známkou úrad skonštatoval rozdiel v prítomnosti odlišného počtu písmen v slovnom prvku porovnávaných označení a prítomnom obrazovom prvku na začiatku zverejneného označenia. Porovnávané označenia sa zhodovali v štyroch písmenách slovných prvkov, a to v počiatkoch „asp-/Asp-“ a v písmene „-n“, ktoré bolo umiestnené na konci slovných prvkov kolíznych označení. Obrazový prvok zverejneného označenia pripomínal neúplný kruh modrej farby s červenou bodkou umiestnenou uprostred, vzhľadom na jeho veľkosť a výrazné sfarbenie bol posúdený ako prvok vizuálne rovnocenný slovnému prvku zverejneného označenia, pričom obrazový prvok spolu so slovným prvkom zverejneného označenia tvorili výrazný odlišný vizuálny vnem v porovnaní so slovným prvkom staršej ochrannej známky. Počiatkové spoločné písmená slovných prvkov porovnávaných označení „asp-/Asp-“ a spoločné koncové písmeno „-n“ neboli natoľko výrazné, aby v mysli spotrebiteľa vytvorili taký vizuálny vnem, že by označenia vnímal ako podobné. Na základe uvedeného úrad skonštatoval, že porovnávané označenia sú z vizuálneho hľadiska nepodobné.

Z fonetického hľadiska úrad predpokladal, že zverejnené označenie bude spotrebiteľom zvukovo realizované v zhode s jeho slovenskou výslovnosťou ako „*aspen*“ a staršia ochranná známka ako „*aspirin*“. Úrad skonštatoval, že v zhode budú reprodukovateľné len počiatkové slabiky, ktoré tvorí len jedna hláska „a-“, zverejnené označenie bude reprodukovateľné dvojslabične „a-spen“ a staršia ochranná známka trojslabične „a-spi-rin“. Keďže išlo o krátke slovné prvky, nebolo možné považovať kolízne označenia za foneticky podobné len na základe ich zhodnej počiatkovej hlásky „a“, ktorá sa zvukovo realizuje rovnako. Fonetické rozdiely vyvolala predovšetkým rozdielna druhá slabika „-spen/-spi“, prítomná tretia slabika staršej ochrannej známky „-rin“ a tiež rozdielny rytmus, intonácia a dĺžka reprodukcie kolíznych označení, keďže zverejnené označenie bolo dvojslabičné slovo „a-spen“ a staršia ochranná známka slovo trojslabičné „a-spi-rin“. Na základe uvedených skutočností boli posúdené kolízne označenia ako foneticky nepodobné.

Zo sémantického hľadiska sa porovnávané označenia považujú za podobné vtedy, ak sú relevantnou verejnosťou vnímané ako označenia s rovnakým alebo podobným významom. Podstatné je, či prvky tvoriace porovnávané označenia majú konkrétny význam, ktorý by pomohol spotrebiteľovi pri orientácii na trhu a identifikácii nimi označovaných tovarov a služieb alebo sú ich prvky fantazijné. Porovnávané označenia úrad považoval za slová fantazijné bez konkrétneho významu. Čo sa týkalo názoru namietateľa, že pre odbornú verejnosť môže byť termín „aspirín“ spájaný s liečivom obsahujúcim kyselinu acetylsalicylovú, úrad uviedol, že s týmto názorom nemožno súhlasiť, pretože v prípade staršej ochrannnej známky nejde o skratku či názov odvodený od slova acetylsalicylová kyselina, keďže v lekárstve a farmácii je používaná skratka „AAS“ od latinského acidum acetylsalicylicum. V tomto prípade bolo najpravdepodobnejšie, že označenia budú vnímané bez konkrétneho významu, na základe čoho bolo možné konštatovať, že sémantické porovnanie nebude mať vplyv na posúdenie podobnosti označení.

Celkové zhodnotenie – pravdepodobnosť zámény

Pravdepodobnosť zámény medzi označeniami sa chápe ako nebezpečenstvo spočívajúce v možnosti vytvorenia domnienky vo vedomí relevantnej verejnosti o ekonomicky súvisiacom či spoločnom pôvode dotknutých tovarov alebo služieb. Pravdepodobnosť zámény musí byť posudzovaná celkovo podľa toho, ako príslušná verejnosť vníma označenie, resp. staršiu ochrannú známku a dotknuté tovary alebo služby, berúc do úvahy všetky činitele, ktorými sa vyznačuje daný prípad, predovšetkým vzájomnú previazanosť medzi podobnosťou označení a podobnosťou označovaných tovarov a služieb. Nižšia miera podobnosti porovnávaných označení môže byť kompenzovaná vysokou mierou podobnosti porovnávaných tovarov a služieb a naopak.

Na účely celkového posúdenia pravdepodobnosti zámény je potrebné vyhodnotiť relevantnú spotrebiteľskú verejnosť s ohľadom na charakter kolíznych tovarov a služieb, pričom sa má priemerný spotrebiteľ považovať za riadne informovaného a primerane pozorného a obozretného, ale miera pozornosti priemerného spotrebiteľa sa môže meniť v závislosti od kategórie dotknutých tovarov a služieb.

V predmetnom prípade príslušnú skupinu relevantnej verejnosti tvorila vzhľadom na charakter kolíznych tovarov široká

spotrebiteľská verejnosť a odborná verejnosť, keďže v danom prípade išlo o farmaceutické produkty, prípravky zdravej výživy, prípadne produkty určené na lekárske použitie, úrad skonštatoval, že tieto budú spotrebiteľovi ponúkané prostredníctvom špecializovaných predajní a siete lekární a vzhľadom na účel, akému sú určené, možno predpokladať, že spotrebiteľ venuje zvýšenú pozornosť ich výberu.

K celkovému hodnoteniu pravdepodobnosti zámény zverejneného označenia a staršej ochrannej známky úrad uviedol, že z vizuálneho a fonetického hľadiska boli posúdené ako nepodobné. Ďalej vzhľadom na skutočnosť, že išlo o fantazijné slovné prvky, posúdenie sémantického hľadiska nemalo vplyv na hodnotenie pravdepodobnosti zámény. Porovnávané označenia obsahovali ďalšie prvky, ktoré mali výrazný vplyv na ich odlíšenie, išlo o obrazový prvok zverejneného označenia a rozdiely v slovných prvkoch, ktoré ovplyvnia ich vnímanie zo všetkých skúmaných hľadísk, ako aj celkový dojem, ktorý vytvárajú v mysli spotrebiteľa.

Na základe porovnania kolíznych tovarov zapísaných pre staršiu ochrannú známku a prihlasovaných tovarov pre zverejnené označenie úrad skonštatoval, že časť z nich bola posúdená ako zhodná a ostatné boli posúdené ako podobné. Zistená zhoda, resp. podobnosť porovnávaných tovarov kolíznych označení nebola postačujúca na konštatovanie pravdepodobnosti zámény. Rozdielne prvky kolíznych označení (obrazový prvok, časti slovných prvkov) sa vo veľkej miere podieľali na vytváraní celkového odlišného dojmu vyvolaného v mysli spotrebiteľa, ktorý takto označované tovary dokáže odlíšiť.

Na základe všetkých uvedených skutočností a pri súčasnom zohľadnení zvýšenej miery pozornosti, ktorú spotrebiteľ dotknutým tovarom venuje, úrad skonštatoval, že na strane spotrebiteľskej verejnosti možno vylúčiť pravdepodobnosť zámény porovnávaných označení.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti **úrad námietky zamietol.**

Spracovala Mgr. Ivana Kondačová

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 131/19

Luxemburg 24. októbra 2019

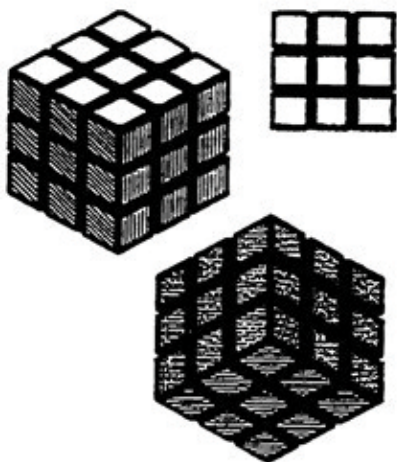
Rozsudok vo veci T-601/17

Rubik's Brand Ltd/EUIPO

Všeobecný súd potvrdzuje neplatnosť ochrannej známky Európskej únie vytvorenej v tvare „Rubikovej kocky“

Keďže podstatné vlastnosti tohto tvaru sú nevyhnutné na dosiahnutie technického výsledku spočívajúceho v rotačnej schopnosti tohto výrobku, nemožno tento tvar zapísať ako ochrannú známku Európskej únie.

Na základe prihlášky podanej britskou spoločnosťou Seven Towns, ktorá spravuje najmä práva duševného vlastníctva viazané na „Rubikovu kocku“, Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) zapísal v roku 1999 ako trojrozmernú ochrannú známku pre „trojrozmerné puzzle“ nasledujúci tvar kocky:

V roku 2006 spoločnosť Simba Toys, nemecký výrobca hračiek, podala na EUIPO žiadosť o zrušenie trojrozmernej ochrannej známky najmä z dôvodu, že obsahuje technické riešenie spočívajúce v jej rotačnej schopnosti, pretože takéto riešenie môže byť chránené iba na základe patentu, a nie ako ochranná známka. Vzhľadom na to, že EUIPO jej žiadosť zamietol, spoločnosť Simba Toys podala na Všeobecný súd Európskej únie žalobu, ktorou sa domáhala zrušenia rozhodnutia EUIPO.

Všeobecný súd rozsudkom z 25. novembra 2014¹ zamietol žalobu spoločnosti Simba Toys z dôvodu, že dotknutý tvar kocky neobsahuje technickú funkciu, ktorá by bránila tomu, aby

bol chránený ako ochranná známka. Všeobecný súd sa osobitne domnieva, že technické riešenie charakteristické pre Rubikovu kocku nevyplýva z vlastností tohto tvaru, ale nanajvýš z vnútorného a neviditeľného mechanizmu kocky.

Spoločnosť Simba Toys podala proti rozsudku Všeobecného súdu odvolanie na Súdny dvor, ktorý rozsudkom z 10. novembra 2016² zrušil tak rozsudok Všeobecného súdu, ako aj rozhodnutie EUIPO. Súdny dvor vo svojom rozsudku konštatoval, že pri skúmaní, či sa má zápis zamietnuť z dôvodu, že sporný tvar kocky obsahuje technické riešenie, EUIPO a Všeobecný súd mali zohľadniť aj neviditeľné funkčné prvky výrobku vyobrazeného v tomto tvare, ako je jeho rotačná schopnosť.

V nadväznosti na rozsudok Súdneho dvora mal EUIPO prijať nové rozhodnutie s prihliadnutím na konštatovania vyjadrené Súdnym dvorom. EUIPO rozhodnutím z 19. júna 2017 dospel k záveru, že vyobrazenie sporného tvaru kocky má tri podstatné vlastnosti, a to celkový tvar kocky, čierne čiary a malé štvorčeky na každej strane kocky a rozdiely spočívajúce vo farbách na šiestich stranách kocky. Za týchto okolností EUIPO konštatoval, že každá z týchto podstatných vlastností je nevyhnutná na dosiahnutie technického výsledku vyplývajúceho z pohybu vo vertikálnom a v horizontálnom smere okolo osi riadkov a stĺpcov menších kociek rôznych farieb, ktoré tvoria väčšiu kocku, a to až do okamihu, kým deväť štvorčekov na každej strane tejto kocky nebude rovnakej farby. Keďže nariadenie o ochrannej známke Európskej únie³ nedovoľuje zápis tvaru, ktorého podstatné vlastnosti sú nevyhnutné na dosiahnutie technického výsledku, EUIPO dospel k záveru, že sporná ochranná známka bola zapísaná v rozpore s týmto nariadením, a preto zrušil jej zápis.

Rubik's Brand Ltd, ktorá je v súčasnosti majiteľkou spornej ochrannej známky, napadla toto posledné uvedené rozhodnutie EUIPO na Všeobecnom súde.

Všeobecný súd dnešným rozsudkom v prvom rade konštatuje, že rozhodnutie EUIPO obsahuje nesprávne posúdenie v rozsahu, v akom EUIPO dospel k záveru, že rozdiely spočívajúce vo farbách na šiestich stranách kocky predstavujú podstatnú vlastnosť spornej ochrannej známky. V tejto súvislosti Všeobecný súd spresňuje jednak to, že Rubik's Brand nikdy netvrdila, že prípadná existencia farieb na každej zo strán kociek zohráva pre ňu dôležitú úlohu, pokiaľ ide o zápis spornej ochrannej známky, a jednak, že jednoduchá vizuálna analýza grafického vyobrazenia tejto ochrannej

¹ Rozsudok Všeobecného súdu z 25. novembra 2014, Simba Toys GmbH & Co. KG/ÚHVT (T-450/09, pozri tiež TK 158/14).

² Rozsudok Súdneho dvora z 10. novembra 2016, Simba Toys GmbH & Co. KG/EUIPO (C-30/15 P, pozri tiež TK 122/16).

³ Nariadenie Rady (ES) č. 40/94 z 20. decembra 1993 o ochrannej známke Spoločenstva (Ú. v. ES L 11, 1994, s. 1; Mim. vyd. 17/001, s. 146).

známky neumožňuje dostatočne presne určiť existenciu rozdielov spočívajúcich vo farbách na šiestich stranách kocky.

Všeobecný súd ďalej potvrdzuje platnosť definície technického výsledku nachádzajúcej sa v napadnutom rozhodnutí. V tomto kontexte Všeobecný súd na jednej strane konštatuje, že sporný tvar kocky zobrazuje konkrétny aspekt výrobku, pre ktorý bol predmetom prihlášky, v pojednávanej veci ide o trojrozmerné puzzle známe pod názvom „Rubikova kocka“. Na druhej strane Všeobecný súd uvádza, že tento výrobok predstavuje hru, ktorej výsledok spočíva v postavení farebných trojrozmerných puzzle v tvare kocky poskladaním šiestich strán rôznych farieb a že tento výsledok sa dosiahne vertikálnym a horizontálnym otáčaním okolo osí riadkov a stĺpcov menších kociek rôznych farieb, ktoré tvoria väčšiu kocku, až kým deväť štvorcov každej strany tejto kocky nebude rovnakej farby.

Pokiaľ ide o analýzu funkčnosti podstatných vlastností spornej ochrannéj známky, Všeobecný súd sa podobne ako EUIPO domnieva, že **podstatná vlastnosť spočívajúca v čiernych čiarach**, ktoré sa navzájom horizontálne a vertikálne pretínajú na každej strane tejto kocky, pričom každú stranu delia na deväť malých kociek rovnakej veľkosti uložených v troch riadkoch a troch stĺpcoch, je nevyhnutná na dosiahnutie požadovaného technického výsledku.

Tieto čierne čiary totiž vyobrazujú fyzické oddelenie medzi jednotlivými malými kockami, ktoré umožňujú hráčovi otáčať každý riadok a stĺpec malých kociek, a to nezávisle jednej od druhej, s cieľom poskladať tieto malé kocky v požadovanej kombinácii farieb na šiestich stranách kocky. Takéto fyzické oddelenie je potrebné na vertikálne a horizontálne otáčanie jednotlivých riadkov a stĺpcov malých kociek vďaka mechanizmu uloženému v kocke. Bez takéhoto fyzického oddelenia by nebola kocka ničím iným len pevnou kockou, ktorá by neobsahovala nijaký individuálny prvok, ktorý by bolo možné nezávisle premiestniť.

Pokiaľ ide o **podstatnú vlastnosť spočívajúcu v celkovom tvare kocky**, Všeobecný súd tak ako EUIPO konštatuje, že **tvar kocky je neoddeliteľný jednak od mriežkovanej štruktúry**, ktorú tvoria navzájom krížiac sa čierne čiary na každej zo strán kocky a každú jednu stranu delia na deväť malých kociek rovnakej veľkosti zaradených v troch riadkoch a troch stĺpcoch, **a jednak od funkcie konkrétneho dotknutého výrobku, kto-**

rá spočíva v horizontálnom a vertikálnom otáčaní riadkov a stĺpcov malých kociek. Vzhľadom na tieto skutočnosti totiž tvar výrobku nemôže byť iný než tvar kocky, teda pravidelný šesťsten.

Za týchto podmienok Všeobecný súd dospel k záveru, že i keď rozdiely spočívajúce vo farbách na šiestich stranách kocky nepredstavujú podstatnú vlastnosť spornej ochrannéj známky, **dve vlastnosti tejto ochrannéj známky, ktoré EUIPO správne kvalifikoval ako podstatné, sú nevyhnutné na dosiahnutie požadovaného výsledku výrobku vyobrazeného v dotknutom tvare kocky, takže tento tvar nemohol byť zapísaný ako ochranná známka Európskej únie. Všeobecný súd potvrdzuje napadnuté rozhodnutie a zamieta žalobu spoločnosti Rubik's Brand.**

UPOZORNENIE: Ochranná známka Únie platí na celom území Európskej únie, a to popri národných ochranných známkach. Prihlášky ochrannéj známky Únie sa podávajú na EUIPO. Žalobu proti jeho rozhodnutiam možno podať na Všeobecný súd.

UPOZORNENIE: Odvolanie proti rozhodnutiu Všeobecného súdu obmedzujúce sa len na právne otázky možno podať na Súdny dvor v lehote dvoch mesiacov a desiatich dní od jeho doručenia. Odvolanie sa preskúma v rámci postupu predchádzajúceho prijatia odvolaní. Na tieto účely musí byť k nemu priložená žiadosť o prijatie odvolania s uvedením dôležitej otázky alebo otázok, ktoré odvolanie vyvoláva, pokiaľ ide o jednotu, vnútorný súlad alebo vývoj práva Únie.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

*Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor EÚ.
Úplné znenie rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA
v deň vyhlásenia rozsudku.*

Súdny dvor Európskej únie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 76/19

Luxemburg 19. júna 2019

Rozsudok vo veci T-307/17

adidas AG/EUIPO

Všeobecný súd EÚ potvrdzuje neplatnosť ochrannej známky Únie spoločnosti adidas pozostávajúcej z troch paralelných pruhov umiestňovaných v ľubovoľnom smere.

adidas nepreukázal, že táto ochranná známka nadobudla na celom území Únie rozlišovaciu spôsobilosť v dôsledku svojho používania.

V roku 2014 Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) zapísal v prospech spoločnosti adidas nasledujúcu ochrannú známku Únie pre odevy, obuv a pokrývky hlavy.

Vo svojej prihláške adidas opísal ochrannú známku tak, že pozostáva z troch paralelných a rovnako vzdialených pruhov rovnakej šírky, ktoré sa umiestňujú na tovar v ľubovoľnom smere.

V roku 2016 v nadväznosti na návrh na vyhlásenie neplatnosti podaný belgickým podnikom Shoe Branding Europe BVBA zrušil EUIPO zápis tejto ochrannej známky z dôvodu, že nemá rozlišovaciu spôsobilosť⁴, či už vnútornú, alebo nadobudnutú používaním. Podľa EUIPO nemala byť táto ochranná známka zapísaná. adidas najmä nepreukázal, že by v celej Európskej únii nadobudla rozlišovaciu spôsobilosť používaním.

Svojím dnešným rozsudkom Všeobecný súd potvrdzuje rozhodnutie o vyhlásení neplatnosti, keďže zamietol žalobu podanú spoločnosťou adidas proti rozhodnutiu EUIPO.

Všeobecný súd najskôr zdôrazňuje, že predmetná ochranná známka nie je ochrannou známkou vzoru, ktorá by sa skladala zo série pravidelne sa opakujúcich prvkov, ale riadna obrazová

ochranná známka. Všeobecný súd ďalej rozhodol, že podoby používania, ktoré sa odchyľujú od podstatných vlastností ochrannej známky, ako napríklad jej schémy farieb (čierny pruh na bielom pozadí), nemožno zohľadniť. EUIPO preto správne odmietol viacero dôkazov predložených spoločnosťou adidas z dôvodu, že sa týkajú iných označení, ako najmä označení, pri ktorých je schéma farieb obrátená (biele pruhy na čiernom pozadí).

Napokon Všeobecný súd konštatuje, že EUIPO sa nedopustil nesprávneho posúdenia, keď zastával názor, že adidas nepreukázal, že predmetná ochranná známka sa používala na celom území Únie a že na celom tomto území nadobudla rozlišovaciu spôsobilosť v dôsledku svojho používania. Medzi dôkazmi predloženými spoločnosťou adidas sú totiž jedinými dôkazmi, ktoré majú nejakú relevantnosť, dôkazy vzťahujúce sa len na päť členských štátov, ktoré v prejednávanej veci nemožno zovšeobecniť na celé územie Únie.

UPOZORNENIE: Ochranná známka Únie platí na celom území Európskej únie a existuje spoločne s národnými ochrannými známkami. Prihlášky ochrannej známky Únie sa podávajú na EUIPO. Žalobu proti jeho rozhodnutiam možno podať na Všeobecný súd.

UPOZORNENIE: Odvolanie proti rozhodnutiu Všeobecného súdu obmedzujúce sa len na právne otázky možno podať na Súdny dvor v lehote dvoch mesiacov a desiatich dní od jeho doručenia. Odvolanie bude podrobené postupu predchádzajúceho prijatia. Na tento účel musí byť k nemu priložená žiadosť o prijatie s uvedením dôležitej otázky alebo otázok, ktoré odvolanie vyvoláva, pokiaľ ide o jednotu, vnútorný súlad alebo vývoj práva Únie.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

*Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor EÚ.
Úplné znenie rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA
v deň vyhlásenia rozsudku.*

⁴ Rozlišovacia spôsobilosť ochrannej známky znamená, že táto ochranná známka je spôsobilá identifikovať tovar, pre ktorý sa zápis žiada, ako tovar pochádzajúci od určitého podniku, a teda odlíšiť tento tovar od tovarov iných podnikov.

Správy z ÚPV SR

Slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže Národná cena za dizajn 2019

Národná cena za dizajn (NCD) je ocenenie udeľované Slovenským centrom dizajnu a Ministerstvom kultúry SR. Aktuálny ročník patrí produktovému dizajnu a prácam zrealizovaným počas rokov 2017 a 2018. V bratislavskej Design Factory 11. októbra odzneli názvy ocenených diel a mená ich autorov.

Porota rozhodla o týchto oceneniach:

- Národná cena za dizajn 2019 – produktový dizajn v kategórii profesionálny dizajn – 3 ceny
- Národná cena za dizajn 2019 – produktový dizajn v kategórii študentský dizajn – 1 cena
- Národná cena za dizajn 2019 – produktový dizajn v kategórii dizajn s pridanou hodnotou – 1 cena
- Národná cena za dizajn 2019 – produktový dizajn – cena poroty

Ocenenie v kategórii profesionálny dizajn – 3 ceny odovzdávala generálna tajomníčka služobného úradu Úradu priemyselného vlastníctva SR JUDr. Ing. Petra Presperínová autorke Lenke Sršňovej za dizajnérske dielo Fullove. *„Módna kolekcia Lenky Sršňovej je inšpirovaná tvorbou ikonického slovenského maliara Ľudovíta Fullu. Nadčasová estetika hravých farebných geometrických kompozícií, figurálnych motívov a rozprávkových zverov je citlivo preštylizovaná do rukopisu módnej dizajnérky. Fullovo dielo vďaka jemnému nádychu folklóru a silnému príbehu dodnes oslovuje naprieč generáciami. Jeho odkaz ožíva v letnej kolekcii, ktorá je charakteristická univerzálnymi strihmi, príjemnými materiálmi a výraznými farebnými vzormi. Autorské dezény vznikli v spolupráci s grafickým dizajnérom Ondrejom Jóhom. Vznik kolekcie podporila Galéria Ľudovíta Fullu v Ružomberku.“*

Výstava prác finalistov a víťazov NCD 2019 sa konala v priestoroch Slovenského národného múzea. Jej otvorenie sa uskutočnilo 8. 10. 2019 o 18.00 h a výstava potrvá až do 1. 12. 2019. Galavečer spojený so slávnostným vyhlásením výsledkov Národnej ceny za dizajn 2019 – produktový dizajn sa konala 11. 10. 2019 o 19.00 h v Design Factory.

(Is)

Foto: A. Šakový

Výročné technické správy

Výročné technické správy (z angl. Annual Technical Reports (ATR)) sa týkajú informačných aktivít úradov v oblasti ochrany priemyselného vlastníctva, ako aj aktivít v oblasti automatizácie interných informačných a administratívnych systémov. Tieto správy sú zamerané osobitne na patentové informácie (ATRs/PI), na informácie z oblasti ochranných známkov (ATRs/TM) a informácie z oblasti dizajnov (ATRs/ID).

Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO) každoročne zhromažďuje výročné technické správy úradov z celého sveta a sprístupňuje ich na stránke <http://www.wipo.int/cws/en/>. Stránka WIPO obsahuje archív výročných technických správ od roku 1998, informácie o odporúčanom obsahu správ a smernice určujúce postup ich predkladania do WIPO.

Výročné technické správy predkladajú úrady priemyselného vlastníctva krajín, ktoré sú členmi Výboru pre štandardy WIPO (z angl. Committee on WIPO Standards so skratkou CWS), vždy v druhej polovici aktuálneho roka s údajmi a informáciami za predchádzajúci rok.

Aktuálne pribudla na oficiálnej stránke ÚPV výročná technická správa: Patenty a úžitkové vzory, rok 2018.

(Is)

Výskumníci opäť ovládli Európu

Celoeurópsky festival vedy – Noc výskumníkov – sa tohto roku uskutočnil **27. septembra** a na Slovensku už trinásťkrát. Hlavný organizátor podujatia **Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity** v spolupráci so **Slovenskou akadémiou vied**, portálom **EurActiv.sk** a **Centrom vedecko-technických informácií SR** opäť pripravili bohatý a maximálne pestrý program, ktorý oslovil všetky vekové kategórie a záujmové skupiny.

Mottom tohtoročného festivalu bol „život ako ho (ne)poznáme“. Verejnosti priblížil úlohu výskumníkov, a to prinášať nové poznatky o živote okolo nás. Tisíccky vedcov po celom svete zasvätili svoje vlastné životy, aby otvárali brány poznania našich životov, zlepšovali ich kvalitu a aj aby sme lepšie chápali svet, v ktorom žijeme.

Úrad priemyselného vlastníctva SR mal aj tentoraz svoje expozície v priestoroch banskobystrického Europa Shopping Centra a v žilinskom Nákupnom centre OC Mirage. Pre záujemcov boli pripravené rôzne propagačné materiály, informačné brožúry a publikácie vydané úradom. Zástupcovia úradu s účastníkmi diskutovali o ochrane výsledkov tvorivej duševnej činnosti a pre tých mladších boli pripravené aj rôzne interaktívne hry a kvízy.

(Is)

Foto: archív ÚPV SR

Konferencia „Duševné vlastníctvo a jeho vplyv na ekonomiku štátu“ načrtla nové výzvy

Počas konferencie uskutočnenej 12. septembra 2019 v Bratislave odznali alarmujúce dopady porušovania práv duševného vlastníctva v globálnom, ale aj regionálnom meradle.

Duševné vlastníctvo sa stáva čoraz dôležitejším faktorom rozvoja ekonomiky, zvyšovania zamestnanosti a tiež zlepšovania inováčnej výkonnosti. V odvetviach, ktoré intenzívne využívajú právo duševného vlastníctva, sú **mzdy vyššie o 46 percent** v porovnaní s ostatnými oblasťami, keďže je v nich aj pridaná hodnota na zamestnanca vyššia než kdekoľvek inde. Odvetvia intenzívne využívajúce práva duševného vlastníctva vytvárajú približne **28 percent všetkých pracovných miest** v Európskej únii (EÚ) a priamo zamestnávajú viac ako **60 miliónov obyvateľov EÚ**. Odvetvia intenzívne využívajúce práva duševného vlastníctva na Slovensku prispievajú 45,1 percenta k HDP a 32 percentami k zamestnanosti.

Porušovanie práv duševného vlastníctva má devastačný účinok na rast ekonomiky a pracovné miesta. EÚ je významný cieľový trh pre falšované potraviny, nápoje, luxusné výrobky, odevy, doplnky a elektroniku. Pre väčšinu členských štátov Únie predstavujú rastúcu hrozbu falšované lieky a pesticídy vzhľadom na regulovaný trh. Na Slovensku sa výška ročných strát v dôsledku falšovania a pirátstva **odhaduje na 456 miliónov eur**, čo zodpovedá 12,3 percenta predaja pre 11 sledovaných odvetví.

Pozrite si videozáznam, ktorý mapuje aktuálne dopady porušovania práv duševného vlastníctva:

<https://www.youtube.com/watch?v=js6UwpuQhQs&feature=youtu.be>

(ls)

Stretnutie výkonného riaditeľa EUIPO a predsedu ÚPV s ministerkou kultúry SR

Počas konferencie „Duševné vlastníctvo a jeho vplyv na ekonomiku štátu“ v Bratislave sa uskutočnilo aj stretnutie ministerky kultúry **Ľubice Laššákovvej** a predsedu Úradu priemyselného vlastníctva SR **Richarda Messingera** s výkonným riaditeľom Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo **Christianom Archambeau**. Na stretnutí prejednali aktuálne, ako aj budúce spoločné projekty a nadchádzajúce výzvy pokiaľ ide o duševné vlastníctvo v novej digitálnej ére.

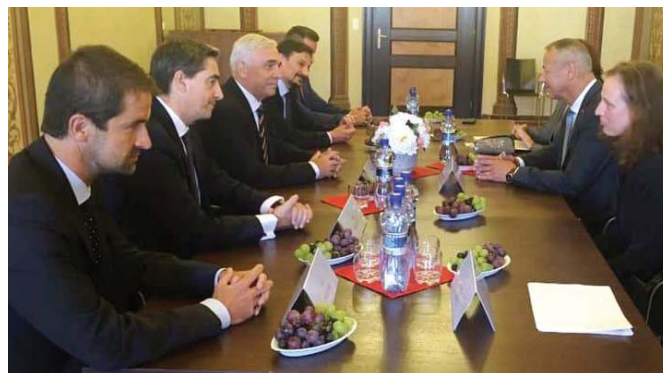
Výkonný riaditeľ EUIPO ocenil doterajšiu spoluprácu s rezor-
tom kultúry na projekte Agoratéka, vďaka ktorému bol v júli 2018
vytvorený portál zhromažďujúci webové stránky ponúkajúce
legálny on-line obsah na Slovensku. Taktiež pripomenul, že na
fungujúce princípy paneurópskej databázy osirelých diel čoskoro
nadviaže nová databáza obchodne nedostupných diel, na tvorbe
ktorej sa opätovne bude podieľať EUIPO spolu s expertmi z člen-
ských krajín vrátane Slovenska.

(ls)

Foto: archív ÚPV SR

Banská Bystrica si váži duševné vlastníctvo nad zlato

Na návštevu Banskej Bystrice pricestovali výkonný riaditeľ
Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo Christian Archam-
beau a riaditeľ Medzinárodnej spolupráce a legislatívnych záleži-
stostí João Negrão.

Členovia delegácie sa stretli s predstaviteľmi a zamestnanca-
mi Úradu priemyselného vlastníctva SR (ÚPV) v Banskej Bystrici
a aj s **primátorom Banskej Bystrice Jánom Noskom**. Úrad prie-
myselného vlastníctva plánuje spolu s mestom Banská Bystrica
spustiť od budúceho roka pilotný projekt **Authenticities**, ktoré-
ho cieľom je prostredníctvom vzdelávacích či mediálnych aktivít
informovať občanov o potrebe ochrany duševného vlastníctva.
Banská Bystrica ako centrum regiónu, kultúrnych či vzdelávacích
podujatí je vhodným kandidátom na realizáciu takéhoto typu
projektu.

(ls)

Foto: archív ÚPV SR

Práva duševného vlastníctva a inovácie sú motorom modernej ekonomiky

Delegácia Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo, vede-
ná jeho predsedom Christian Archambeau, sa stretla s podpred-
sedom vlády SR Richardom Rašim.

„Úlohou úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informa-
tizáciu je cieľená podpora inovácií, smart technológií a odvetví,
ktoré sú založené na ochrane duševného vlastníctva,“ uviedol Ri-
chard Raši. „Podiel pracovných miest závislých od práva duševného

vlastníctva v EÚ je 38 percent a pre Slovensko je to mimoriadne inšpiratívne.“ Pokrok v technológiách, rozširovanie elektronického obchodu a novovznikajúce obchodné modely menia hospodárske a sociálne prostredie a zasahujú aj práva duševného vlastníctva.

(Is)

Foto: archív ÚPV SR

Technická návšteva z Európskeho patentového úradu (EPÚ)

V Úrade priemyselného vlastníctva SR sa 9. septembra 2019 uskutočnila technická návšteva z Európskeho patentového úradu, ktorá položila základy návrhu projektového portfólia, ktoré sa stane základom technickej spolupráce medzi EPÚ a jeho partnerskými vnútroštátnymi úradmi duševného vlastníctva. „Mapovanie“ technickej infraštruktúry v národných úradoch 38 členských štátov EPO si dáva za cieľ predísť technickým problémom pri zavádzaní budúcich IT nástrojov, ktoré by mali priniesť moderné a používateľsky prijateľné prostredie pre prihlasovateľov a ďalšie zainteresované strany.

Ako typický príklad môžeme uviesť rešeršné nástroje, ktoré by okrem poskytovania štandardných patentových informácií, plnotextového vyhľadávania a lokalizácie do národných jazykov mali byť schopné integrovať prvky umelej inteligencie, hĺbkovej analýzy dát a pod.

(Is)

Foto: archív ÚPV SR

Správy z WIPO

Valné zhromaždenie členských štátov Svetovej organizácie duševného vlastníctva

Rokovania 59. zasadania Valného zhromaždenia členských štátov Svetovej organizácie duševného vlastníctva (ďalej len „VZ WIPO“) viedol predseda VZ WIPO, veľvyslanec Vietnamskej socialistickej republiky, Duong Chi Dung.

Vo svojom otváracom prejave pre takmer 1 200 delegátov generálny riaditeľ WIPO F. Gurry priblížil úspechy WIPO v jednotlivých oblastiach aktivít organizácie a zdôraznil jej pozitívnu finančnú bilanciu. „Finančná situácia organizácie spôsobená trhovým využívaním našich globálnych systémov ochrany duševného vlastníctva je dobrá a stabilná. Ukončili sme rok 2018 s prebytkom 42,5 milióna švajčiarskych frankov. V tejto fáze roka očakávame, že rok 2019 bude ukončený so zdravým prebytkom.“

Gurry uviedol, že sú potrebné nové nástroje, ktoré pomôžu úradom duševného vlastníctva na celom svete vyrovnáť sa s masívnym nárastom objemu prihlášok, pričom poznamenal, že Svetová organizácia je „v popredí vývoja a zavádzania možnosti ochrany duševného vlastníctva v oblasti novej umelej inteligencie (AI). Na našu ochranu prichádza umelá inteligencia“, uviedol a zároveň načrtol sériu nových foriem služieb vyvinutých Svetovou organizáciou, ako napríklad WIPO Translate či vylepšený systém na správu záznamov o stretnutiach.

Pretrvávajúci dopyt po DV sa odráža v pozitívnom raste tak v členstve, ako aj v používaní globálnych systémov WIPO – Zmluvy o patentovej spolupráci (PCT), Madridského systému ochranných známk a Haagskeho systému na registráciu dizajnov, a tiež využívaní služieb Arbitrážneho a mediačného centra WIPO.

V roku 2018 bolo prijatých 253 000 medzinárodných patentových prihlášok, čo bolo o 3,9 % viac ako pred rokom. Najvyšší počet prihlášok prišiel z USA, ale až 50,5 % prihlášok prišlo z Ázie. V Madridskom systéme bolo prijatých 61 200 medzinárodných prihlášok, čo prekročilo úroveň z r. 2017 o 6,4 %. V prvej trojke v počte prihlášok skončili Japonsko, USA a Čína. Až 56,1 % prihlášok prišlo z Európy. K systému sa pripojilo päť krajín (Afganistan, Brazília, Kanada, Malawi a Samoa). V Haagskom systéme bolo podaných 5 429 žiadostí o zápis dizajnu – o 3,3 % viac ako v r. 2017. Do systému pristúpilo päť krajín (Belize, Belgicko, Luxembursko, Holandsko a San Marino).

K Lisabonskej dohode o ochrane označení pôvodu pristúpila Dominikánska republika. Albánsko, Samoa a Kórejská ľudovodemokratická republika pristúpila k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o ochrane označení pôvodu, čím počet ratifikácií dosiahol päť a akt môže nadobudnúť účinnosť v krátkom čase.

V roku 2018 dostalo Arbitrážne a mediačné centrum rekordný počet žiadostí o riešenie sporov – 3 447 sporov týkajúcich sa názvov domén na internete a 60 všeobecných medzinárodných sporov týkajúcich sa DV v rámci medzinárodného mediačného a rozhodcovského konania.

Počet Centier technickej a inovačnej podpory zriadených v 79 krajinách dosiahol 750. Tieto centrá poskytujú prihlasovateľom z rozvojových krajín prístup ku kvalitným technickým informáciám a službám.

Gurry predstavil Valnému zhromaždeniu komplexnú písomnú správu, pričom vo svojom úvodnom vyhlásení vyzdvihol z mnohých úspechov Svetovej organizácie nasledujúce:

- Pozitívnym znakom multilateralizmu bol rekordný rok 2018 v súvislosti s prístupom k zmluvám spravovaným WIPO, a to s 59 novými prístupmi.
- Rekordné využitie globálnych systémov WIPO, najmä medzinárodného systému patentov, ochranných známk a dizajnu.
- Rast významu a popularity Arbitrážneho a mediálneho centra WIPO, ktoré sa zaoberá rastúcim počtom sporov o doménové mená a ktoré sa nedávno stalo jediným nečínskym subjektom poskytujúcim služby riešenia sporov pre .CN a .中国 ccTLDs
- Nedávne spustenie nového globálneho portálu duševného vlastníctva, ktorý poskytuje jednotnú zákaznícku platformu pre celú škálu služieb ponúkaných Svetovou organizáciou.
- Rozšírenie účasti v databázach Svetovej organizácie, IT platformách, systémoch a službách.
- Rast účasti na programoch akadémie WIPO.
- Rast verejno-súkromných partnerstiev Svetovej organizácie, najmä WIPO Re:Search a konzorcium prístupných kníh.
- Rastúci záujem o hlavné publikácie WIPO vrátane indexu globálnych inovácií.
- Realizácia niekoľkých projektov týkajúcich sa vhodných technológií pre najmenej rozvinuté krajiny.

Dalšie závery zasadnutia

VZ WIPO schválilo program a rozpočet WIPO na nasledujúce dvojročné obdobie 2020/2021. Očakáva sa, že príjmy organizácie dosiahnu 882,8 mil. CHF, t. j. o 6,4 % viac ako v predchádzajúcom období, zatiaľ čo výdavky budú predstavovať 768,4 mil. CHF a prebytok 95,8 mil. CHF. Investície sú plánované najmä do rozvoja a údržby IT systémov a údržby budov. Dôjde k navýšeniu finančnej rezervy z 22 % na 25 % výdavkového rozpočtu a náklady na ľudské zdroje za zvýšia o 3,5 %.

VZ WIPO schválilo postup vymenovania generálneho riaditeľa WIPO v roku 2020. Časový rámec volieb je nasledujúci:

- 30. december 2019: Termín na nominovanie kandidátov.
- 5. – 6. marec 2020: Mimoriadne zasadanie koordinačného výboru, ktorý uskutoční výber z kandidátov a nomináciu na post generálneho riaditeľa.
- 7. – 8. máj 2020: Mimoriadne zasadanie Valného zhromaždenia WIPO, na ktorom bude vymenovaný nový generálny riaditeľ.

VZ WIPO schválilo predložený návrh zmien Vykonávacieho predpisu k Zmluve o patentovej spolupráci s účinnosťou od 1. júla 2020.

- Pravidlo 82quater – ospravedlnenie zmeškania lehôt – nový odsek 2 – nedostupnosť elektronických prostriedkov komunikácie v úrade
- Pravidlo 26quarter a návrh novej sekcie 419bis Administratívnych smerníc PCT, ktoré sa týkajú opráv medzinárodných prihlášok typu „continuation“ alebo „continuation-in-part“ v medzinárodnej fáze konania vo vzťahu k pravidlu 4.11
- Pravidlá 4, 12, 20, 40bis, 48, 51bis, 55 a 82ter – zmeny týkajúce sa chybných podaných prvkov alebo častí medzinárodnej prihlášky

- Pravidlá 15, 16, 57 a 96 – transfer PCT poplatkov
- Pravidlá 71 a 94 – dostupnosť spisov, ktoré vlastní orgán pre medzinárodný predbežný prieskum

VZ WIPO schválilo návrh ponechať kritériá na zľavu PCT poplatkov uvedené v bode 5 sadzobníka poplatkov za medzinárodné podanie, ako aj systém ich prehodnocovania. Tieto kritériá sa stanovili pred niekoľkými rokmi a prehodnocujú sa každých päť rokov.

Valné zhromaždenie schválilo predložené návrhy zmien Vykonávacieho predpisu k Protokolu k Madridskej dohode o medzinárodnom zápise ochranných známk:

s účinnosťou od 1. februára 2020

- pravidlo 25 (4) žiadosť o zápis zmeny; žiadosť o zápis výmazu – každý z nových majiteľov musí splniť požiadavky čl. 2 Protokolu;
- pravidlo 27bis (3) rozdelenie medzinárodného zápisu – medzinárodný úrad oznámi držiteľovi akékoľvek nezrovnalosti týkajúce sa platby poplatku stanoveného v bode 7.7 sadzobníka poplatkov a požiada nezrovnalosť napraviť;
- pravidlo 30 podrobnosti týkajúce sa obnovy – návrh zjednodušuje súčasný proces obnovy a výpočet poplatkov, z čoho budú mať prospech majitelia tým, že im uľahčí obnovenie ich medzinárodných zápisov;
- pravidlo 40 (6) nadobudnutie platnosti; prechodné ustanovenia – notifikácia môže byť zaslaná zmluvnej strane, ktorá je medzivládnu organizáciou;

s účinnosťou od 1. februára 2021

- pravidlo 21 nahradenie národného alebo regionálneho zápisu medzinárodným zápisom – navrhnutá zmena objasňuje proces nahradenia.

Valné zhromaždenie nedospelo k dohode a rozhodlo pokračovať v posudzovaní otázky zvolania diplomatickej konferencie na prijatie Zmluvy o práve dizajnov (DLT) so zámerom jej uskutočnenia v prvom polroku 2021. Členské štáty naďalej rozdeľuje požiadavka zverejnenia pôvodu alebo zdroja tradičnej vedomosti, tradičného kultúrneho výrazu a genetického zdroja (disclosure requirement) v texte návrhu zmluvy, a s tým spojená pôsobnosť zmluvy, ako aj otázka technickej pomoci.

Valné zhromaždenie odložilo posudzovanie 10 žiadostí o zriadenie externých úradov WIPO (EOs) do roku 2021, kedy budú k dispozícii výsledky analýzy existujúcej siete EOs.

Valné zhromaždenie vzalo na vedomie správu Medzivládneho výboru pre duševné vlastníctvo, genetické zdroje, tradičné vedomosti a ľudové práva (IGC) a schválilo mandát výboru na 2020/2021. VZ WIPO v roku 2021 zhodnotí dosiahnutý progres a podľa vyspelosti textov i úrovne zhody na cieľoch rozhodne, či zvolat diplomatickú konferenciu alebo pokračovať v rokovaní ďalej.

VZ WIPO schválilo spustenie testovacej prevádzky nového systému na prípravu správ a záznamov z rokovaní WIPO, ktorý umožní úsporu času a peňazí prostredníctvom efektívneho využívania najnovších digitálnych technológií vrátane umelej inteligencie. WIPO bude využívať vlastné nástroje na konverziu slova na text pomocou AI (WIPO S2T a WIPO Translate). Tieto nástroje budú k dispozícii aj členským štátom.

Na vedomie bola vzatá aj správa z Poradného výboru pre vymožiteľnosť (ACE), ktorá umožňuje členským štátom WIPO navzájom si vymieňať národné skúsenosti a stavať na inštitucionálnych opatreniach pri tvorbe politiky a režimoch vymožiteľnosti duševného vlastníctva. Bola zdôraznená aj potreba zvyšovania povedomia o práve duševného vlastníctva, asistencia WIPO pri zavádzaní legislatívnych opatrení a väčšie rešpektovanie duševného vlastníctva ako celku.

Plenárne zasadnutie vzalo na vedomie Správu nezávislého poradného kontrolného výboru (Independent Advisory Oversight Committee – IAOC), Správu externého audítora, Správu zo Stáleho výboru pre patentové právo (SCP) a Správu zo Stáleho výboru o práve k ochranným známkam, dizajnom a zemepisným označeniam (SCT).

(ež)

Medzinárodný zápis ochranného známky podľa Madridského systému

Od 1. októbra 2019 sa stáva jazykom komunikácie Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky s medzinárodným úradom Svetovej organizácie duševného vlastníctva WIPO/OMPI okrem francúzskeho jazyka aj **anglický jazyk** (vyhláška Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky č. 240 z 1. júla 2019, ktorou sa dopĺňa vyhláška Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky č. 567/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení vyhlášky č. 332/2018 Z. z.).

Prihlasovateľ si môže vybrať „jazyk medzinárodnej prihlášky“, čo znamená, že predovšetkým zoznam tovarov a služieb bude v zvolenom jazyku, takisto aj komunikácia s vyznačenými zmluvnými stranami. Pre prihlasovateľa naďalej zostáva v platnosti možnosť voľby jazyka komunikácie s medzinárodným úradom, ktorý môže byť odlišný od jazyka medzinárodnej prihlášky.

(jm)

Globálny inovačný index 2019

Globálny inovačný index 2019 nesie tento rok podnázov Podpora zdravia – budúcnosť lekárskeho inovácií a je výsledkom spolupráce medzi Cornell University, INSEAD (The Business School for the World) a Svetovou organizáciou duševného vlastníctva (WIPO).

Globálny index analyzuje oblasť lekárskeho inovácií v nasledujúcom desaťročí a skúma, ako technologické a netechnologické lekárske inovácie transformujú poskytovanie zdravotnej starostlivosti na celom svete, a zároveň skúma tiež úlohu a dynamiku le-

kárskych inovácií, keďže formuje budúcnosť zdravotnej starostlivosti a potenciálny vplyv na hospodársky rast.

Kapitoly správy poskytujú od popredných odborníkov a tvorcov rozhodnutí podrobnosti o tohtoročnej téme z viacerých perspektív, a to akademických a obchodných, ako aj z perspektív krajín.

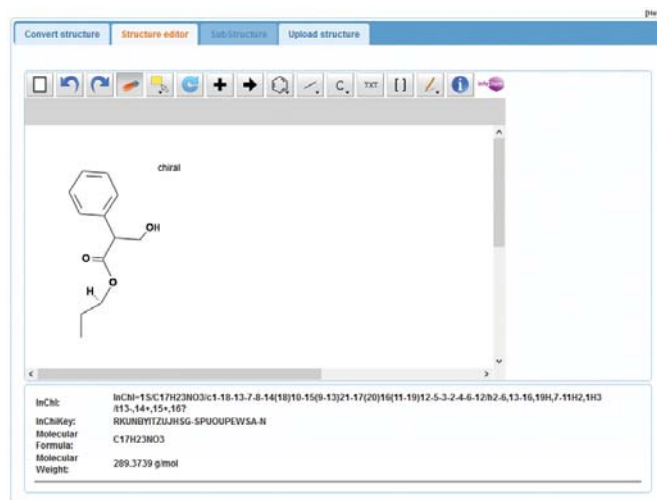
Viac informácií nájdete:

https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2019.pdf

(ap)

Novinky v PATENTSCOPE: Vyhľadávanie chemických subštruktúr

Pochopenie chemickej štruktúry molekúl je rozhodujúce pre úspech vo svete chémie, pričom tento typ vedomostí slúži ako odrazový mostík pre ďalšie inovácie v zdravotníctve, strojárstve, ochrane životného prostredia a ďalších oblastiach. Na podporu vývoja dôležitých nových výrobkov vyvinula organizácia WIPO **nový nástroj na uľahčenie chemického vyhľadávania**.

Substructure search results (266 - 75%)					
(1 of 12)					
DPWZRPCTSQSKP- UNIFIAOYSA-N	HKGARUVJWYTM- UNIFIAOYSA-N	ODQOCHYWLSSK- UNIFIAOYSA-N	PSJXPBZVVOXGE- UNIFIAOYSA-N	QVOCXGUAQWJE- UNIFIAOYSA-N	RKUNBYTZJHSG- FXDQKXSA-N
RKUNBYTZJHSG- PUPHOBYSAN	RKUNBYTZJHSG- SPDOUPEWSAN	STECJAGHUSJQJH- TWWGHANASAN	TYQYVVBCLBZDE- UNIFIAOYSA-N	HOZOZZCZRYEK- UNIFIAOYSA-N	ILQBWCLSQPQ- UNIFIAOYSA-N
KQPKJQYSEPEXIF- MSDQKXSA-N	QDASWONGJZKM- UNIFIAOYSA-N	RYSAXALADHGS- UNIFIAOYSA-N	STECJAGHUSJQJH- DOPKXMSAN	WTGALLALWYJH- UMZCKXGSA-N	ADHOCYVYNSHK- UNIFIAOYSA-N

Funkcia chemického vyhľadávania bola doteraz schopná vyhľadávať iba podľa mena alebo celej nakreslenej štruktúry. Nová funkcia vyhľadávania v databáze PATENTSCOPE WIPO umožňuje vyhľadávanie chemických subštruktúr, čo umožňuje vedcom

ľahšie nájsť molekuly obsahujúce hľadaný fragment. Doteraz sa PATENTSCOPE obmedzoval na hľadanie úplných štruktúr, oddnes však vedci môžu zadať nakreslenú podštruktúru a vyhľadať všetky záznamy v PATENTSCOPE, ktoré obsahujú približne 10 miliónov štruktúr.

Patentová literatúra obsahuje veľké množstvo chemických informácií siahajúcich do histórie viac ako 200 rokov. Prístup k chemickým informáciám znižuje prekážky pri objavovaní nových liečiv zameraných na bioaktívne molekuly, ktoré upútali pozornosť farmaceutického priemyslu. Nový vyhľadávací nástroj pomáha uľahčiť dôležitý výskum.

Viac info spolu s ilustráciami nájdete na:

https://www.wipo.int/portal/en/news/2019/article_0032.html

(Is)

WIPO oficiálne spúšťa nový portál duševného vlastníctva

WIPO prichádza s novým portálom duševného vlastníctva, ktorý je jediným kontaktným miestom pre celú škálu online služieb v oblasti duševného vlastníctva. Používateľom služieb spoločnosti WIPO v oblasti patentov, ochranných známok a priemyselných vzorov bude portál poskytovať väčšiu konzistentnosť v spôsoboch interakcií s WIPO pri súčasnom zachovaní základných obchodných procesov.

Medzi nové kľúčové vlastnosti portálu patria:

- unifikovaná navigácia – harmonizovaná navigácia vo všetkých poskytovaných službách;
- jednorazové prihlásenie – ak sa chcete slobodne pohybovať medzi službami, prihláste sa jednoducho pomocou existujúceho používateľského mena a hesla účtu WIPO;
- modernizovaný vzhľad – integrované služby implementujú spoločné používateľské rozhranie pre konzistentnú a jednotnú používateľskú aktivitu;
- prispôbený informačný panel – nový ovládací panel založený na widgetoch pre prihlásených používateľov, ktorý poskytuje prehľad a skratky k existujúcim službám, ako aj prehľad transakcií, portfólií a nedokončených aktivít;
- zjednodušené platby – svoje platby môžete zobrazovať a spracovávať na portáli IP pre haagske transakcie; transakcie PCT a Madrid budú nasledovať neskôr; postupne sa zavádzajú nové platobné kanály, ako je PayPal, ale ako hlavný spôsob platby môžete stále používať svoj aktuálny účet na WIPO;
- systém jednotného zasielania správ – postupné zavedenie centralizovaného systému zasielania správ pre naše služby IP; poznámka: správy sa budú aj naďalej posilať e-mailom a budú existovať aj v podnikových systémoch.

Viac o novom portáli nájdete:

https://www.wipo.int/portal/en/news/2019/article_0033.html

(Is)

Správy z EPO

Vyhľadávanie v databáze Espacenet je dostupné v slovenskom jazyku

Doposiaľ bolo možné v databáze **Espacenet** vyhľadávanie v národnom jazyku len v názvoch a anotáciách. S účinnosťou od tohto týždňa je ale možné vyhľadávať v slovenčine **v celých textoch slovenských patentových dokumentov**. Nové plnotextové (fulltextové) vyhľadávanie sa objaví pri použití rozšíreného vyhľadávania po vybratí slovenských patentových dokumentov z rozbalovacieho menu:

Rozšírené vyhľadávanie

Vyberte databázu, v ktorej chcete vyhľadávať

SK - slovenské patentové dokumenty

Zadajte kľúčové slová. Vyhľadávacie pole možno zväčšiť použitím CTRL+ENTER.

Zadajte kľúčové slová

Kľúčové slová v názve: spôsob automatického

Kľúčové slová v názve alebo v anotácii: zostava prefabrikovaného

Kľúčové slová v celom texte dokumentu: zostava prefabrikovaného

Plnotextové vyhľadávanie umožňuje používateľom prehľadávať opis a nároky slovenských patentových dokumentov v slovenskom jazyku (ak sú k dispozícii). V prípadoch, že nie je k dispozícii plný text patentového dokumentu, sú príslušné karty buď sivé, alebo sa namiesto toho zobrazia opis/nároky člena patentovej rodiny.

Podrobné informácie týkajúce sa pokrytia úplnej textovej databázy EPO pre jednotlivé krajiny nájdete pod týmto odkazom:

<https://www.epo.org/searching-for-patents/technical/full-text-additions.html>

(Is)

Obchodný úspech inovácií

Štúdia Európskeho patentového úradu

Európske patenty nie sú len pre veľké priemyselné podniky. V roku 2018 malé a stredné podniky (MSP) a individuálni prihlasovatelia stáli za každou piatou prihláškou podanou na Európsky patentový úrad, vychádzajúc na základe prihlasovateľov z Európy.

Malé a stredné podniky, ktoré využívajú európske patenty, sa zvyčajne orientujú na inovácie a rozširovanie svojich aktivít, a okrem využívania patentov na ochranu vynálezov a ich

uvádzania na trh ich tiež využívajú na zabezpečenie vyšších marží, licencií, uzatváranie dohôd o spolupráci či prilákajú investov.

Na základe prieskumu prihlasovateľov, štúdia, vypracovaná Európskym patentovým úradom, naznačuje, ako európske malé a stredné podniky využívajú európske patenty na udržanie rastu, pričom ponúka konkrétne prípadové štúdie. Je to prvá zo série hodnotiacich ukazovateľov patentovej komercializácie, ktoré využívajú údaje z prieskumu na monitorovanie obchodného úspechu európskych patentov.

Táto štúdia ukazuje, že MSP si zväčša chránia európskymi patentmi vynálezy s vysokým potenciálom. Až dve tretiny z týchto vynálezov sa komerčne využíva, pričom polovica výlučne malými a strednými podnikmi a polovica v spolupráci s partnerom, zvyčajne z inej európskej krajiny. Európske patenty robia tento proces omnoho jednoduchším poskytovaním ochrany až na 44 rôznych vnútroštátnych trhoch.

Znenie celej štúdie aj s grafickým zobrazením nájdete:

<https://www.epo.org/service-support/publications.html?pubid=202#tab3>

(ls)

Patentovateľnosť finančných technológií

Seminár pod hlavičkou Európskeho patentového úradu (EPÚ) bol zameraný na internet vecí, pumpy/čerpadlá a finančné technológie. Úrad priemyselného vlastníctva sa zúčastnil len sekcie, ktorej témou boli finančné technológie, a to konkrétne prihlášky z oblasti finančných technológií (technológií pracujúcich s peniazmi) – predajné automaty, bankomaty, platobné karty, platby uskutočňované mobilnými telefónmi, rôzne aplikácie využívané v bankovníctve, predaj cez internet či kryptomeny. Počet prihlášok, ktoré boli kladne ukončené na EPÚ, je len cca 5 %. Zároveň je problematické vymáhanie práva pri udelených patentoch, pretože sú jasné len vstupy a výstupy, ale je problém preukázať pred súdom, že vzťahy medzi vstupmi a výstupmi sú zhodné s udeľeným patentom. Na rozdiel od európskej praxe v konaní pred americkými súdmi je povinnosť obžalovaného preukázať „*Show how to do it ...*“.

Vzhľadom na uvedené nie je záujem prihlasovateľov (bánk, poisťovní...) prihlasovať vynálezy v tejto oblasti. Toto je na škodu verejnosti, pretože nie je oboznámená s najnovšími technológiami, a aj prihlasovateľov (predovšetkým finančných inštitúcií), ktorí nemajú chránené svoje riešenia, a je to aj na škodu patentových úradov, pre ktoré to znamená menej práce a menej príjmov. Účastníci seminára sa zhodli, že na zmenu situácie by bolo potrebné zmeniť znenie EPD (Európskej patentovej dohody) aj národné patentové zákony, pretože súčasné znenie neumožňuje zmenu konania EPÚ.

Prihlášky sú definované v nárokoch technickými znakmi (predovšetkým prostriedky výpočtovej techniky) aj netechnickými znakmi (predovšetkým spôsoby vykonávania finančných operácií). Vzhľadom na túto skutočnosť je ich prieskum vykonávaný EPÚ obdobne ako prieskum počítačom realizovaných vynálezov (CII).

Metodika prieskumu EPÚ pre oblasť CII je publikovaná v guidelines. Touto metodikou sa riadi väčšina členských štátov EPO, predovšetkým však „staršie“ štáty. Náš úrad pracuje na úprave metodiky v tejto oblasti, aby bola v súlade s postupom EPÚ.

Prihláška môže obsahovať aj technológiu blockchain, ktorej prieskum nie je špeciálne upravený v guidelines. Základný princíp technológie blockchain (reťazca blokov), z ktorého vyplýva jej bezpečnosť, je, že blok môže pridať ktokoľvek, ale nik nemôže blok odstrániť (nikto nemôže meniť históriu!). Táto technológia bola zverejnená v roku 2008 a býva zatriedňovaná do H04L29/06, H04L9/32, G06Q20... Najznámejšia aplikácia je bitcoin. Rozvoj nastal potom, ako firma Ethereum vytvorila nástroj (platformu) umožňujúci jednoduchšie využívanie (tvorbu aplikácií) technológie blockchain. EPÚ doteraz udelil šesť patentov (napr. EP3125489). Prihlášky sa posudzujú na EPÚ metodikou CII.

Na seminári odznali nasledujúce informácie týkajúce sa konaní vynálezov v oblasti kategórií finančných technológií a CII:

- softvér zmenšujúci veľkosť (kompresujúci) databázy je patentovateľný;
- spotreba elektrickej energie na dolovanie bitcoinov prevyšuje na Islande spotrebu na energiu použitú na vykurovanie;
- dáta (databázy) sa delia podľa obsahu na funkčné a kognitívne guidelines G II 3.6.3, čo má vplyv na posudzovanie ich patentovateľnosti;
- zobrazenie vnútorného stavu zariadenia nie je považované za podávanie informácií (nie je vylúčené z patentovateľnosti);
- tréning umelej inteligencie nie je považovaný za technický;
- počítačový program, ktorý slúži na vyriešenie technického problému, je patentovateľný;
- patentovateľné je aj zvýšenie rýchlosti, úspora pamäte a vyššia bezpečnosť výpočtov vykonávaných počítačom;
- podávanie informácií je patentovateľné, ak je neoddeliteľnou súčasťou technologického procesu;
- úspora energie je technická, iba ak je to hlavný cieľ vynálezu (vylepšená obchodná metóda je vždy len obchodná metóda, aj keď spotrebuje menej energie – „Hitachi case“);
- pri širokom definovanom znaku uvedenom v nárokoch (napr. „doručenie faktúry“) umožňujúcim technickú (emailom) aj netechnickú (osobne) interpretáciu sa pri posudzovaní novosti a vynálezovskej činnosti považuje tento znak za netechnický.

(ik)

Správy z EUIPO

Duševné vlastníctvo v roku 2019

Prehľad týkajúci sa malých a stredných podnikov

Silná a stabilná ekonomika je na dosiahnutie cieľov Európskej únie nevyhnutná. Pri zabezpečovaní vytvárania pracovných miest a hospodárskeho rastu v EÚ zohrávajú kľúčovú úlohu malé a stredné podniky (MSP).

Dôležitosť MSP pre hospodárstvo EÚ nemožno podceňovať. Z výročnej správy o MSP v EÚ za roky 2017 – 2018 vyplynulo, že takéto podniky zamestnávajú dve tretiny zamestnancov a predstavujú 57 % pridanej hodnoty vyprodukovanej v rámci EÚ. Odhaduje sa, že iba približne 30 – 60 % MSP vyvíja obchodnú činnosť dlhšie ako päť rokov. Aby sa prispelo k posilneniu hospodárstva EÚ, malým a stredným podnikom je potrebné ponúknuť pomoc pri preklenutí tohto obdobia. Inovácie sú jedným z hlavných faktorov, vďaka ktorým podniky na trhu prežijú a ďalej sa rozrastajú.

Inovácie sú pre hospodársky rast zásadné a väčšina MSP (58 %) sa vyhlasuje za inovatívne. Je pravdepodobnejšie, že vlastníci duševných práv budú inovatívni: 73 % z nich sa považuje za inovatívnych v porovnaní so 42 % tých, ktorí práva duševného vlastníctva nevlastnia. Väčšina inovácií sa týka vývoja nových produktov. V tejto oblasti sa podujalo na inovácie 63 % vlastníkov práv duševného vlastníctva oproti 31 % tých, ktorí práva duševného vlastníctva nevlastnia. Okrem toho je takmer dvakrát pravdepodobnejšie, že vlastníci práv duševného vlastníctva budú na nových inováciách spolupracovať s ďalšími organizáciami, ako je to v prípade subjektov, ktoré práva duševného vlastníctva nevlastnia. S vlastníkmi práv duševného vlastníctva najčastejšie spolupracujú vysoké školy a akademická obec, ktoré sú zapojené do približne tretiny prípadov (32 %). Subjekty, ktoré nevlastnia práva duševného vlastníctva, uprednostňujú spoluprácu s veľkými spoločnosťami (34 %).

Znenie celej štúdie si nájdete:

<https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/sme-scoreboard#2019>

(ls)

Odvetvia intenzívne využívajúce práva duševného vlastníctva a ekonomická výkonnosť v Európskej únii

Správa o analýze na úrovni odvetví, september 2019

Správa vypracovaná v rámci spoločného projektu úradov EUIPO a EPÚ s využitím údajov od iných úradov duševného vlastníctva, útvarov Európskej komisie a medzinárodných organizácií je v poradí tretou veľkou štúdiou, ktorá je výsledkom tejto spolupráce a nadväzuje na prvú štúdiu uverejnenú uvedenými úradmi v roku 2013 a aktualizáciu vydanú v roku 2016. Jej zámerom je poskytnúť aktualizované posúdenie kombinovaného prínosu odvetví, ktoré intenzívne využívajú rôzne druhy práv duševného vlastníctva (PDV), pre ekonomiku EÚ ako celok a pre ekonomiku jednotlivých európskych štátov.

Medzi hlavné zistenia vyplývajúce zo správy patria:

- V hospodárstve EÚ je v súčasnosti 353 odvetví intenzívne využívajúcich PDV oproti **342** určených v predchádzajúcej štúdii.
- Odvetvia intenzívne využívajúce PDV v období rokov 2014 až 2016 vytvorili 29,2 % všetkých pracovných miest v EÚ. V tomto období zamestnávali v priemere takmer 63 miliónov ľudí v EÚ. Navyše ďalších 21 miliónov pracovných miest bolo vytvorených v odvetviach, ktoré dodávajú výrobky a služby odvetviam intenzívne využívajúcim PDV. Keď vezmeme do úvahy nepriame pracovné príležitosti, zvýši sa celkový počet **pracovných miest závislých od PDV na 83,8 milióna (38,9 %)**.
- Počas toho istého obdobia dosiahol podiel odvetví intenzívne využívajúcich PDV na celkovej hospodárskej činnosti (HDP) v EÚ takmer 45 % v hodnote 6,6 bilióna eur.
- Odvetvia intenzívne využívajúce PDV vyplácajú výrazne vyššie mzdy ako iné odvetvia, pričom ich mzdy prevyšujú mzdy v ostatných odvetviach o 47 %. Tomu zodpovedá skutočnosť, že pridaná hodnota na zamestnanca je v odvetviach intenzívne využívajúcich PDV vyššia než kdekolvek inde.
- Medzi odvetviami intenzívne využívajúcimi PDV sa v posledných rokoch zvýšila ekonomická váha odvetví zapojených do vývoja technológií na zmiernenie zmeny klímy (CCMT) a technológií spojených so štvrtou priemyselnou revolúciou (4. IR).

Podiel zamestnanosti v odvetviach CCMT predstavoval v rokoch 2014 až 2016 2,5 % a 4,7 % HDP v EÚ, kým podiel zamestnanosti v tom istom období v sektoroch 4. IR predstavoval 1,9 % a 3,9 % HDP.

- Prvýkrát sú uvedené porovnateľné výsledky prínosu odvetví intenzívne využívajúcich PDV k HDP a zamestnanosti aj pre Island, Nórsko a Švajčiarsko. V Nórsku bol prínos odvetví intenzívne využívajúcich PDV k HDP vyšší ako priemer EÚ a v Írsku a vo Švajčiarsku bol nižší. Príspevok k zamestnanosti bol na úrovni priemeru EÚ alebo vyšší na Islande a vo Švajčiarsku a nižší v Nórsku.

Znenie celej štúdie, ako aj zhrnutia v národných jazykoch nájdete: <https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/ip-contribution>

(ls)

Správa o presadzovaní práv duševného vlastníctva v EÚ za roky 2013 až 2017

Výsledky zo zaistení na hraniciach v EÚ a v členských štátoch

Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) vyvinul v roku 2012 Spravodajský podporný nástroj na boj proti falšovaniu (ACIST). Potom, ako bol úrad v roku 2013 poverený úlohou Európskeho strediska pre sledovanie porušovania práv duševného vlastníctva (Observatory), EUIPO sprístupnil databázu ACIST všetkým orgánom presadzovania práva v každom členskom štáte EÚ, čím vznikla tzv. komunita ACIST.

V databáze, ktorá je od júna 2019 súčasťou portálu IP Enforcement Portal, sa zhromažďujú štatistické údaje o zaistených tovaroch podozrivých z porušovania práv duševného vlastníctva a spracúvajú sa do harmonizovaného formátu, aby boli porovnateľné a agregované.

Správa za roky 2013 až 2017 o presadzovaní práv duševného vlastníctva v EÚ predstavuje výsledky z hraníc EÚ a z členských štátov; je to prvá spoločná analýza dvoch zdrojov údajov, a to zo zaistení na hraniciach EÚ a na vnútroštátnych trhoch.

Správu vypracoval úrad EUIPO na základe analýzy údajov o zaistení na hraniciach EÚ, ktoré oznámili a zverejnili colné orgány na portáli IP Enforcement Portal prostredníctvom GR TAXUD, ako aj o zaistení na vnútroštátnych trhoch 24 z 28 členských štátov oznámených tamojšími orgánmi presadzovania práva.

Predmetom správy je informovať orgány presadzovania práva a tvorcov politik o trendoch a odhadoch o zaistených falšovaných a pirátskych tovaroch a budovať dôkazovú základňu pre budúce politiky a priority.

Znenie celej štúdie nájdete na:

https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/2019-Report_on_Enforcement_of_IPR_at_EU_borders_and_in_MS_2013_2017/2019_Report_on_enforcement_of_IPR_at_EU_borders_and_in_MS_2013_2017_Ex_Summ_sk.pdf

Kľúčové vnútroštátne rozsudky v oblasti presadzovania práv sú teraz dostupné v databáze eSearch

Zbierka kľúčových vnútroštátnych rozsudkov 2018 o výkone rozhodnutia bola sprístupnená v databáze judikatúry **eSearch**. Do časti „rozsudky vnútroštátnych súdov“ v databáze bolo celkovo pridaných **246 vnútroštátnych rozsudkov**. Celkový počet kľúčových súdnych rozhodnutí v databáze sa tak zvýši na **1 259**. K rozsudkom je možné pristúpiť pomocou funkcie „rozšírené vyhľadávanie“ na karte „rozsudky vnútroštátnych súdov“ a výberom možnosti „iba kľúčové rozhodnutia o vymáhaní“.

Cieľom projektu kľúčových vnútroštátnych súdnych rozhodnutí je zhromaždiť kľúčové rozsudky vnútroštátnych súdov pre výkon rozhodnutia, ktoré poskytujú nový trend alebo vývoj v judikatúre. Projekt sa realizuje v spolupráci so zúčastnenými národnými úradmi duševného vlastníctva členských štátov.

Tento rok sa do projektu po prvý raz zapojila aj Slovenská republika a prispela tak prvým balíkom vybraných súdnych rozhodnutí v oblasti duševného vlastníctva.

Viac informácií o projekte, ako aj o ďalších činnostiach Observatória v oblasti judikatúry nájdete:

<https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/case-law>

(ls)

Vylepšená verzia TMview spustená v beta verzii

V novembri 2009 TMview urobil prvé kroky v digitálnom svete. Databáza na vyhľadávanie ochranných známk, ktorá obsahuje viac ako päťdesiat miliónov ochranných známk zo 67 participujúcich úradov bola aktuálne spustená vo vylepšenej podobe v beta verzii. **Používatelia databázy sú preto vyzvaní na testovanie nástroja a prípadné odoslanie pripomienok.**

Vylepšenia vo vyhľadávacom nástroji sú súčasťou Strategického plánu 2020 a vzišli zo spolupráce s národnými a regionálnymi úradmi duševného vlastníctva. Rozhranie bolo úspešne prepracované, čo umožňuje výrazne lepšie vyhľadávanie a navigáciu. Nástroj má navyše významne vylepšené zobrazenie výsledkov vyhľadávania a kategorizačný systém, ktorý umožňuje dosiahnuť výsledky zobrazené v poradí relevantnosti pre hľadané výrazy. Vyhľadávanie má tiež širokú škálu vyhľadávacích kritérií, ktoré môžu byť prispôbené a rozdelené do segmentov pre rýchlejšie a efektívnejšie vyhľadávanie. Predchádzajúce vyhľadávania sú tiež prístupné priamo z domovskej stránky.

Nová funkcia vo verzii beta umožňuje vybrať dve alebo viac ochranných známkov, ktoré sa môžu umiestniť na stranu vedľa seba na účely porovnania. Používatelia môžu tiež ľahko exportovať výsledky vyhľadávania do PDF, excelových a wordových formátov.

Z právnych dôvodov sa pôvodná verzia TMview stále považuje za platný zdroj informácií pri získavaní dokumentácie, ktorá sa predkladá pred EUIPO na účely odôvodnenia existencie skoršej ochrannej známky.

Verzia beta bude spolu s pôvodnou verzou k dispozícii počas celého roku 2020 v angličtine, francúzštine, nemčine, španielčine a taliančine. Všetci používatelia sú vyzvaní, aby zaslali svoje pripomienky kliknutím pri možnosti „spätná väzba“ v dolnej časti stránky. Pripomienky sú vývojovým tímom vítané, pretože budú ďalej pomáhať vylepšovať TMview v prospech používateľov.

(Is)

Európska spolupráca: rýchlejší a efektívnejší back office v Grécku

Grécka organizácia priemyselného vlastníctva (OBI) s podporou projektov európskej spolupráce EUIPO zaviedla zdokonalený systém back office. Táto zmena obsahuje najmä technologickú aktualizáciu, ktorá je navrhnutá na zvýšenie výkonu, bezpečnosti a údržby back office systému. Nástroj back office pomáha Úradu pri riadení viacerých úloh súvisiacich so životným cyklom dizajnov vrátane ich preskúmania a registrácie.

Projekt podporuje úrady priemyselného vlastníctva v ich snahe o zefektívnenie, spoľahlivosť a užívateľskú prístupnosť hlavných procesov týkajúcich sa dizajnov a ochranných známkov. Celkovo EUIPO a jeho zúčastnené strany spolupracujú na piatich veľkých projektoch európskej spolupráce. Hlavným cieľom projektov je prinášať výhody používateľom v celej EÚ poskytovaním moderných, najmodernejších nástrojov a služieb pre európske úrady duševného vlastníctva.

(Is)

Nový Zéland sa pripojil k TMclass

Od 9. septembra sa k TMclass pripojil novozélandský Úrad pre duševné vlastníctvo (IPONZ). Pripojením Nového Zélandu sa zvyšuje celkový počet národných a regionálnych úradov duševného vlastníctva vrátane ARIPO, OAPI, WIPO a EUIPO, ktoré sú zapojené do tohto nástroja, na 75.

TMclass ponúka používateľom možnosť vyhľadávať a prekladať tovary a služby. Tento nástroj tiež uľahčuje preklad do všetkých 44 dostupných jazykov aj preklad z nich. Integrácia IPONZ do TMclass je konkrétnym výsledkom rámca medzinárodnej spolupráce EUIPO v spolupráci s medzinárodnými partnermi.

Viac informácií nájdete na: <http://euipo.europa.eu/ec2/>

(Is)

Thajsko sa pripojilo k TMview

Od 27. septembra sú v databáze TMview prístupné ochranné známky Thajského patentového úradu (DIP). Integrácia DIP je konkrétnym výsledkom spolupráce EUIPO a medzinárodných partnerov.

V databáze TMview je tak v súčasnosti, vrátane DIP, 69 úradov poskytujúcich svoje dáta. Pridaním takmer 960 000 thajských ochranných známkov TMview aktuálne poskytuje informácie a prístup k viac ako 54,7 milióna ochranných známkov.

Od 13. 4. 2010, kedy bola databáza TMview spustená, tu bolo vykonaných viac ako 60,4 milióna rešerší návštevníkmi zo 169 rôznych štátov, pričom najčastejšími používateľmi databáz sú užívatelia zo Španielska, Číny a Nemecka.

Viac informácií nájdete na: www.tmdn.org a na www.ipkey.eu

(Is)

OAPI a Lichtenštajnsko sa pripájajú k TMview

Africká organizácia duševného vlastníctva (OAPI) a Úrad duševného vlastníctva v rámci kniežatstva Lichtenštajnského úradu ekonomických záležitostí poskytli svoje údaje o ochranných známkach pre vyhľadávací nástroj TMview.

Tieto dve posledné implementácie zvýšili počet krajín zapojených do projektu na 71. TMview tak aktuálne ponúka prístup k takmer 55,1 milióna ochranných známkov.

DesignEuropa Awards 2020

Možnosť podávať prihlášky a nominácie na cenu DesignEuropa je otvorená a beží do 20. apríla 2020. Tretí ročník súťaže, organizovanej každé dva roky Európskym úradom pre duševné vlastníctvo, sa zameriava na registrovaný dizajn Spoločenstva.

Ocenenie sa odovzdáva v dvoch kategóriách: malé/vznikajúce spoločnosti a priemysel. Kategória malých a vznikajúcich spoločností je určená pre podniky, ktoré spĺňajú nasledujúce podmienky: menej než 50 zamestnancov a obrát menší než 10 miliónov eur, respektíve spoločnosti, ktoré sú založené po 1. januári 2016 bez ohľadu na veľkosť.

Návrhy predložené v oboch kategóriách budú posúdené porotou DesignEuropa Awards, pričom sledované budú: estetická hodnota a vizuálna prítlačivosť; preukázateľný dopad na trh EÚ, korektný marketing, manažment dizajnu a ďalších práv duševného vlastníctva.

Viac o súťaži a možnosti registrácie sa dočítate na stránke: <https://euipo.europa.eu/ohimportal/sk/dea-home>

(Is)

Nové publikácie

ADAMS, Stephen. Information sources in patents.

München: K G Saur Verlag, 2019. 450 s.
ISBN 9783110550061.

ADR advocacy, strategies, and practices for intellectual property and technology.

Chicago: American Bar Association, 2019. 625 s.
ISBN 9781634259231.

CREDIT where credit is due : respecting authorship and intellectual property.

Washington: American Chemical Society, 2019. 192 s.
ISBN 9780841233393.

DEERE BIRKBECK, Carolyn. Governing the World Intellectual Property Organization.

Abingdon: Routledge, 2019. 208 s.
ISBN 9781138190573.

DOWIE-WHYBROW, Margaret. Core statutes on intellectual property 2019 – 20.

London: Red Globe Press, 2019. 580 s.
ISBN 9781352006872.

GAETANO, Dimita. Networking technologies and the future copyright.

Northampton: Edward Elgar Publishing, 2019.
ISBN 9781781001325.

HUSOVEC, Martin, LOUČKA, Martin. Vybraná judikatura z oblasti doménových sporů.

Praha: Wolters Kluwer, 2019. 336 s.
ISBN 9788075528391.

INTELLECTUAL property issues in microbiology.

New York: Springer, 2019. 425 s.
ISBN 9789811374654.

INTERNATIONAL trade and intellectual property.

Abingdon: Routledge, 2019. 216 s.
ISBN 9780367009120.

JAPANESE patent law.

New York: Kluwer Law International, 2019. 744 s.
ISBN 9789041194190.

KARAPAPA, Stavroula, McDONAGH, Luke. Intellectual property law.

Oxford: Oxford University Press, 2019. 688 s.
ISBN 9780198747697.

KEYES, J. Michael. Copyright litigation strategies.

Chicago: American Bar Association, 2019. 8 244 s.
ISBN 9781634256841.

KRAUSE, Thomas. Patent law in the supreme court.

Oxford: Oxford University Press, 2019. 504 s.
ISBN 9780195366303.

LO, Jack, PRESSMAN, David. How to make patent drawings.

Berkeley: NOLO, 2019. 256 s.
ISBN 9781413326338.

MAINE, Jeffrey. The intellectual property holding company

Cambridge: Cambridge University Press, 2019. 310 s.
ISBN 9781107567870.

O'SULLIVAN, Maureen. Biotechnology, patents and morality.

London: Routledge, 2019. 196 s.
ISBN 9780367181246.

OWOEYE, Olasupo. Intellectual property and access to medicines in Africa.

London: Routledge, 2019. 290 s.
ISBN 9781138343382.

PATENT remedies and complex products.

Cambridge: Cambridge University Press, 2019. 376 s.
ISBN 9781108426756.

PULLMANOVÁ, Helena. Ochrana obchodního jména a její projevy ve známkoprávní reformě EU.

Praha: Leges, 2019. 128 s.
ISBN 97880750023087.

ROHÁČEK, Peter. Zákon o presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi.

Bratislava: Wolters Kluwer, 2019. 256 s.
ISBN 9788057100218.

SARNOFF, Joshua. Patents and morality.

Northampton: Edward Elgar Publishing, 2019.
ISBN 9781847207845.

SCHECHTER, Roger E. Selected intellectual property and unfair competition statutes, regulations, and treaties.

St. Paul: West Academic Publishing, 2019. 730 s.
ISBN 9781684672318.

SCHWEMER, Sebastian Felix. Licensing and access to content in the European Union.

Cambridge: Cambridge University Press, 2019. 304 s.
ISBN 9781108475778.

SINNREICH, Aram. The essential guide to intellectual property.

New Haven: Yale University Press, 2019. 304 s.
ISBN 9780300214420.

SKORKOVÁ, Veronika. Repetitórium práva duševného vlastníctva.

Bratislava: Iuris Libri, 2019. 180 s.
ISBN 9788089635399.

The TRADEMARK guide : how you can protect and profit from trademarks.

New York: Allworth, 2019. 288 s.
ISBN 9781621537014.

VISWANATHAN, Bhamati. Cultivating copyright.

London: Routledge, 2019. 248 s.
ISBN 9781138477490.

WALTERS, Robert et al. Data protection law.

New York: Springer, 2019. 445 s.
ISBN 978981138109

WESTKAMP, Guido. Digital copyright laws in Europe.

Northampton: Edward Elgar Publishing, 2019.
ISBN 9781847202772.

ZHUANG, Wei. Intellectual property rights and climate change.

Cambridge: Cambridge University Press, 2019. 467 s.
ISBN 9781108726214.

Spracovala Mgr. Gabriela Pířová

Z obsahov vybraných časopisov

Justičná revue

č. 5/2019

MESARČÍK, M.: Právne dimenzie anonymity v online priestore

GAJDOŠOVÁ, M.: Register mimovládnych neziskových organizácií a občianske združenia a odbory alebo – čo nové v slobode združovania? (2. časť)

SENAJ, T.: Úvahy de lege ferenda o pripravovaných legislatívnych zmenách zákona o slobodnom prístupe k informáciám

č. 6 – 7/2019

TÓTHOVÁ, K.: Právoplatnosť rozhodnutia v teórii, aplikačnej praxi a de lege lata

FUNTA, R.: Zmení umelá inteligencia budúcnosť právnického povolania?

BOMBALOVÁ, J.: Franchisingová zmluva a dôležitosť precízneho dojednaní možnosti jej ukončenia

BONK, F.: K možnostiam a limitom vyhýbania sa daňovým povinnostiam pri cezhraničnej distribúcii dividend

ZEMAN, Š. – ŠANTA, J.: Ochrana finančných záujmov Európskej únie v trestných zákonoch členských štátov EÚ

KAŠČÁK, D.: Teoretické východiská uplatňovania zásady prezumpcie nevinoty a jej nadnárodná úprava

č. 8 – 9/2019

BELEŠ, A.: Aplikácia elektronického monitorovania obvinených a odsúdených

BUCHTA, T.: K vybraným právnym aspektom Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva z Európskej únie

FEKETE, A. – FEKETE, I.: Prává a neprává solidarita v záväzkovom práve

KOSTROŠ, A.: Nepriamy poškodený a uplatniteľnosť jeho nárokov

MÉSZÁROS, M.: Sick days v pracovnom práve Slovenskej republiky

VOJTUŠ, F. – KORDÍK, M.: Nahradenie väzby spojené s kontrolou výkonu rozhodnutia technickými prostriedkami

Průmyslové vlastnictví

č. 3/2019

ZDVIHALOVÁ, M.: Nabytí rozlišovací způsobilosti ochranných známek dle právního řádu České republiky a Evropské unie

EVROPSKÉ PRÁVO

JENERÁL, E.: K rozhodnutí stížnostního senátu T 2563/11

Ke sdělení EPÚ ze dne 15. listopadu 2018, týkajícímu se rozhodnutí a ústních jednání konaných jako videokonference

Otázka patentovatelnosti produktů získaných „v podstatě biologickými postupy“ je znovu aktuální

JUDIKATURA

ŠTROS, D.: K otázce užívání podnikového označení jako klíčového slova při vyhledávání v rámci internetového obchodu (Obchodní platformy)

č. 4/2019

KOTYKOVÁ, M.: Způsob řízení podpory ochrany duševního vlastnictví v České republice. Ochrana duševního vlastnictví v Inovační strategii 2019 – 2030

EVROPSKÉ PRÁVO

JENERÁL, E.: Další otázky z předběžné zkoušky pro kandidáty na evropského patentového zástupce (1 – 3/2019)

Rozhodnutí prezidenta EPÚ ze dne 20. února 2019, týkající se podávání patentových přihlášek a dalších dokumentů faxem (účinnost od 1. dubna 2019)

JUDIKATURA

ŠTROS, D.: K otázce rozsahu ochrany zeměpisného označení a označení původu zemědělských produktů a potravin a posouzení zásahu do práv k takovým označením použitím obrazových prvků

Quark

č. 8/2019

FORSTHOFFER, J.: Hry s uhlíkom

ŽILKA, N.: Mystérium (ne)deliacich sa neurónov

KOMÁREK, Z.: Kol'ko váži Mliečna cesta?

JANIČKOVIČ, D.: Kov so štruktúrou skla

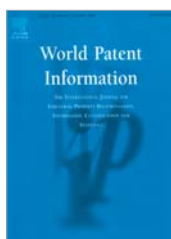
č. 09/2019

KUČERA, A.: Cesta do vnútra slnka

BALOG, M.: Vylepšenie spomienky

TEKEL, J.: Zakrivený časopriestor

BALOG, M.: Nové zuby zo Slovenska

World Patent Information

vol. 57 /2019

KARVONEN, Matti, KLEMOLA, Kimmo. Identifying Bioethanol Technology Generations from the Patent Data (Identifikovanie generácií bioetanolových technológií z patentových dát)
Priemysel výroby biopalív je jedným z najrýchlejšie rastúcich odvetví vo svete a kritériá trvalej udržateľnosti pre biopalivá sú v súčasnosti v Európskej únii horúcou politickou témou. Získavanie vysokokvalitných údajov pri tvorbe politiky týkajúcej sa inovácií, klimatických zmien a ich zmierňovania má mimoriadny význam. Cenným nástrojom na monitorovanie zelených vynálezov a pomocníkom pri environmentálnom plánovaní trvalo

udržateľného využívania biomasy sa stávajú patentové databázy. Patentové dokumenty sú triedené pomocou medzinárodného patentového triedenia (IPC), kooperatívneho patentového triedenia (CPC) a národných klasifikácií. Vyhľadávanie patentových informácií týkajúcich sa zelených vynálezov uľahčuje zoznam zelených technológií (IPC Green Inventory). Je to on-line nástroj Svetovej organizácie duševného vlastníctva, ktorý je prepojený na systém medzinárodného patentového triedenia a zahŕňa približne 200 tém súvisiacich so zelenými technológiami. Tento nástroj ale neumožňuje porovnanie technológií prvej a druhej generácie. Európsky patentový úrad v rámci kooperatívneho patentového triedenia vyvinul osobitnú klasifikačnú schému týkajúcu sa technológií na zmiernenie klimatických zmien, ktorá je používateľom dostupná v rámci služby Espacenet a umožňuje identifikáciu technológií s veľmi podrobnou úrovňou.

A REPORT on WIPO-CNIPA Training Course on Management and Commercialization of Intellectual Property Assets (Správa zo vzdelávacieho kurzu WIPO-CNIPA týkajúceho sa aktivít v oblasti manažmentu a komercializácie duševného vlastníctva)
Svetová organizácia duševného vlastníctva (angl. World Intellectual Property Organization – WIPO) je špecializovanou agentúrou Organizácie spojených národov, ktorá bola založená v roku 1967 a jej sídlom je Ženeva. Je globálnou platformou pre množstvo služieb týkajúcich sa duševného vlastníctva a platformou pre spoluprácu a šírenie poznatkov v tejto oblasti. V roku 1998 vznikla v rámci organizácie akadémia, ktorá sa špecializuje na vzdelávanie a odbornú prípravu členských štátov. Organizuje množstvo kontaktných a bezkontaktných programov vrátane programov dištančného vzdelávania a letných škôl. Osobitný význam má najmä vzdelávanie v najmenej rozvinutých krajinách, rozvojových krajinách a krajinách v prechodnom období. V tejto súvislosti WIPO a Národná správa duševného vlastníctva v Pekingu v spolupráci s čínskym centrom vzdelávania v duševnom vlastníctve zorganizovali 15. až 19. októbra 2018 v Pekingu kurz zameraný na komercializáciu aktivít týkajúcich sa duševného vlastníctva. Celý program bol rozdelený do piatich hlavných častí, a to inovácie a duševné vlastníctvo, manažment duševného vlastníctva a transfer technológií, marketing a značky, ohodnocovanie a komercializácia duševného vlastníctva a technológie s otvoreným zdrojovým kódom. Vzdelávací program prispel k obohateniu vedomostí frekventantov kurzu a k vzájomnej výmene skúseností v oblasti manažmentu duševného vlastníctva a transferu technológií.

MEGURO, Koji, OSABE, Yoshiyuki. Lost in Patent Classification (Stratený v patentovom triedení)

Medzinárodné patentové triedenie (International Patent Classification – IPC) ako prostriedok na medzinárodné jednotné zatriedovanie patentových dokumentov vzniklo s cieľom vytvoriť účinný rešeršný nástroj na vyhľadávanie patentových dokumentov úradmi duševného vlastníctva a inými používateľmi. Text prvého vydania triedenia bol publikovaný v roku 1968 a odvtedy ho začali používať patentové úrady na celom svete. Triedenie môže byť efektívne pri vyhľadávaní patentov na celom svete za predpokladu, že ho každý úrad poskytuje v rovnakej kvalite. Na základe analýzy japonských, amerických, európskych, čínskych a kórejských patentov, ktoré predstavujú približne 80 % celosvetových patentových dokumentov, bolo zistené, že napríklad vyhľadávanie čínskych patentov podľa medzinárodného patentového triedenia je pre amerických a japonských používateľov pomerne náročné a naopak. Z diskusie, ktorá sa rozprúdila medzi odborníkmi, vyplynulo, že tento problém by bolo možné vyriešiť stanovením metódy vyhľadávania bez klasifikácie patentov.

**MESTO
LUČENEC**

**CENTRUM ROZVOJA
INOVÁCIÍ LUČENEC**

LUKUS

Konferencia Futureregion 2019

**„INOVÁCIE – NÁSTROJ HOSPODÁRSKEHO RASTU
NEROZVINUTÉHO REGIÓNU“**

Rečníci:

- podpredseda Európskej komisie **MAROŠ ŠEFČOVIČ**
- guvernér NBS **PETER KAŽIMÍR**
- hlavný ekonóm spoločnosti Roklen **DOMINIK STROUKAL**
- bývalý generálny riaditeľ spoločného výskumného centra Európskej komisie **VLADIMÍR ŠUCHA**
- predseda predstavenstva IT Valley Košice **MICHAL ANTAL**
- investičný bankár z Londýna **CYRIL SYČ**
- a ďalší.

Zaregistrujte si vopred miesto na:
www.konferencia.futureregion.sk
Počet miest je obmedzený.

**SYNAGÓGA
LUČENEC**

Adyho 69/7, Lučenec

5.12.2019 — 13:30

Časopis Duševné vlastníctvo vydáva:

Úrad priemyselného vlastníctva SR, Švermova 43,
974 04 Banská Bystrica, Slovenská republika
www.upv.sk

Registrované MK SR – EV 5622/18

ISSN 1339-5564

Vychádza 4x ročne

Publikované názory autorov príspevkov sa nemusia stotožňovať
s názormi vydavateľa časopisu.

Adresa redakcie:

Úrad priemyselného vlastníctva SR, „Duševné vlastníctvo“,
Švermova 43, 974 04 Banská Bystrica, Slovenská republika
Tel.: 0908 676 865, fax: 048/43 00 402
E-mail: casopisDV@indprop.gov.sk
IČO: 30 810 787

Vydané: 29. 11. 2019

Cena jedného čísla v **tlačenej verzii** v roku **2019** je **4,50 €**, ročné predplatné **18 €** + poštovné podľa platného cenníka Slovenskej pošty. Odberateľom bude časopis distribuovaný poštou.

Cena jedného čísla v **elektronickej verzii** v roku **2019** je **3,50 €**, ročné predplatné **14 €**. Odberateľom bude časopis distribuovaný v PDF formáte.

Online objednávka:

www.upv.sk/?on-line-objednavka-casopisu-dusevne-vlastnictvo

Informácie o obsahu jednotlivých čísel:

www.upv.sk/?dusevne-vlastnictvo-archiv

Redakčná rada:

Predseda: Mgr. Bc. Miroslav Čellár

Členovia:

- JUDr. Zuzana Adamová, PhD. – Ústav práva duševného vlastníctva a informačných technológií, Trnavská univerzita v Trnave, Slovenská republika
- doc. JUDr. Renáta Bačárová, PhD., LL.M. – Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Slovenská republika
- JUDr. Richard Bednárík, PhD. – Ústav práva duševného vlastníctva a informačných technológií, Trnavská univerzita v Trnave, Slovenská republika
- Mgr. Michal Černý, PhD. – Univerzita Palackého v Olomouci, Česká republika
- Ing. Štefan Holakovský – patentový zástupca, Slovenská republika
- prof. Ing. Ladislav Jakl, CSc. – Metropolitní univerzita Praha, Česká republika
- doc. JUDr. Martin Kubinec, PhD. – Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Slovenská republika
- Dr. h.c.doc. Ing. Peter Mihók, CSc. – Slovenská obchodná a priemyselná komora, Slovenská republika
- prof. Ing. Lubomír Šooš, PhD. – Slovenská technická univerzita v Bratislave, Slovenská republika
- prof. JUDr. Peter Vojčík, CSc. – Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Slovenská republika
- doc. JUDr. Jozef Vozár, CSc. – Slovenská akadémia vied, Slovenská republika
- Mgr. Ing. Martin Žovic – patentový zástupca, Slovenská republika

Redakčný kruh:

- Ing. Zdena Hajnalová
- Ing. Ingrid Brežňanová
- JUDr. Lucia Kováčiková
- Ing. Lukrécia Marčoková
- Mgr. Jitka Mikuličová

Výkonný redaktor: Mgr. Lucia Spišiaková, PhD.

Jazyková korektúra: Mgr. Monika Halášová

Grafická úprava: Mgr. Janka Zimová

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tohto časopisu sa nesmie reprodukovat', uložit' do vyhľadávacieho systému alebo pouzit' v akejkoľvek forme pomocou elektronických, mechanických, fotokopírovacích a záznamových prostriedkov alebo akýmkoľvek iným spôsobom bez predchádzajúceho písomného povolenia vydavateľa.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or utilized in any form by electronic, mechanical, photocopying, recording means or otherwise without prior written permission of the Publisher.